

N quacūq; Annonæ increbescēte caritate quāta ai fiducia fuerit Scipio Nasica ex hoc exēplo cognoscifacile pōt: q̄ totius P. R. furorē solo uerbo cōpressit: nec metuit s̄uicētis populi impetū, ¶ Increbescēte: i grauescente, ¶ Caritate caristia & iopia, ¶ Minime utilis, quia hoc idē cognouerat alias piculosum fuisse libertati Romanæ, ¶ Interpellandi: impediendi, ¶ Obstrepente, uociferante & tumultuante plæbe, Iulii quoq; Salinatoris, Hoc fuit secundo punico bello, nam cum Hasdrubal cū multis milibus hominum in Italiam descendisset ut se Hānibali fratri coniungeret: quod si factum fuisset omnium ferme iudicio actum fuisset de imperio Rom, Eo forte anno consules erant: Claudius Nero: & Liuius Salinator, Claudio prouincia euenerat Hānibal, Liuius uero Hasdrubal: forte nuncii qui ad Hānibalem cum litteris mittebant a fratre: a uagis pagros populatoribus Rōanis intercepti ad Claudium consulem deducuntur: qui lectis litteris per interpretes & ex captiuis percontatione facta nō esse tempus ratus quo consiliis ordinariis prouinciae quisq; suae finibus per exercitus suos cū hoste destinato a Senatu bellum gereret: litteris Hasdrubalis Romam missis ad senatū edocuitq; patribus quid ipse pararet: quid item illis parandum esset de toto exercitu: quod roboris erat delegit sex milia peditum: decē milia equitum: & ad collegam quantis maximis itineribus potuit contendit, nocte clam hostibus Romana castra ingressis: suadet collegae prima luce pugnam cum hoste suscipere multis in contrarium censentibus tantisper differendum esse donec fessum uia & uigiliis reficeret militem: ille ne cōsiliū suū quod tutum celeritas fecisset morādo temerarium faceret: istat pugnae signū dari, quo facto sequenti die in aciem utriusq; descensum est sed id moram attulit pugnae q̄ Hasdrubal prouectus ante signa cum paucis scuta uetera hostium nota uit: quae antea non uiderat strigosiores equos uidit: & auctum exercitum Romāum cognouit, Territus q̄ primū receptui cani iubet sequenti nocte tacitus aufugit quera Rom, exercitus prima luce in secutus apud Metaurum fluiū: quem ille transire nequerat assecutus est, ibi cōserto praelio quinq; milia hostiū cū ipso imperatore caesa quinq; milia q̄dringenta capta sunt, deniq; reddita est aua Canensi clades, in eo igitur praelia tāta sanguinis & caedis facietas ceperat Rom, uictores, ut postero die cū eēt nūciatum Liuius gallos cisalpinos liguresq; qui aut praelio non affuissent: aut inter caedem aufugissent uno agmine abire sine certo duce: sine ordine ullo aut iūperio posse: si una equitū ala mittat omnes deleri, Sint ait Liuius qui super sint aliqui nuncii & hostium cladis & uirtutis nostrae, ¶ In umbria: Umbria inter Sabina & Tusciam posita est teste Strabo, qui dicit libro quinto Ceterū in Sabinae & Tusciae

OLI,
Nasi/
ca
fidu/
cia

De Scipione Nasica.

N quacūq; memorabilium exemplorū partem cōuertor: uelim nolim ue in cognomine Scipionum hāreā necesse est, cui enim licet hoc loci Nasicam praeterire fidentis animi dictiq; clarissimum auctorem: annonæ caritate increbescēte, C. Curiatius tri. plæ. productos in concionem consules compellebat: ut de frumento emendo atq; ad id negotium explicandum mittendis legatis in curiam referrent: cuius instituti minime utilis interpellandi gratia: Nasica contrariam actionem ordiri cæpit: obstrepente deinde plæbe: tacete quæso quirites iquit, plus .n. ego q̄ uos quid reip. expediat intelligo, qua uoce audita omnes pleno uenerationis silentio maiorē auctoritatis eius: q̄ suorum alimentorum respectum egerunt.

De Liuiio Salinatore.

Iulii quoq; Salinatoris aeternæ memoriæ tradēdus aius: q̄ quū Asdrubalē exercitūq; Pœnorū in Umbria deleisset: & ei diceret Gallos ac Ligures ex acie sine ducibus & signis sparos ac palātes pua māu opprimi posse: respōdit: i hoc eis oportere pci: ne hostibus tātae cladis domestici nūcii deessent.

De P. Furio Philo.

Bellica hac praesētia animi: rogata illa: sed nō minus laudabilis quā P. Furius philus cōsul in senatu exhibuit. Q. n. Metellū. Q. q̄. Pompeiū consulares uiros uehementes inimicos suos: cupidam sibi profectionem i prouinciam Hispaniam quā sortitus erat: idemtidem exprobrantes legatos secum illuc ire coegit, fiduciam non solum fortem sed pene etiam temerariam exhibens: quæ duobus acerrimis odiis latera sua cingere ausa est: usumq; ministerii uix tutum in amicis e sinu inimicorum petere sustinuit.

medio Umbria iacet, montesq; transgressi usq; Ariminum Rauēnamq; procedunt, & ideo a multis pars Tusciae dicitur in iugis apennini montis posita in partes Italiae, sunt autē loca iuxta Spoletum dicta Umbria a uocabulo græco quod est οὐσπος: idest imber eo q̄ ut tradunt historiae tempore aquosae cladis imbribus superfuerit, Sunt qui dicant nunc appellari patrimonium.

Bellica hac, Fiducia, P. Furiū pene accusanda magisquam probanda, quippe qui sibi acerrimos inimicos Qu. Metellum Qu. que Pompeium in administratione prouinciae legatos assumere non dubitauerit: eorumq; consilio & ope iuuari: a quibus cauendum maxime uideretur, ¶ Togata, quia in urbe hoc factum fuit, ¶ Pene temeraria, Ideo dixit pene: nequid grauius in tantum uirum dixisse uideretur, ¶ Ususq; ministerii: scilicet bellici: quod ministerium uix amicis tuto cōmittitur: id inimicissimis demandauit,

OLI,
Furi/
philus

OLI. Cn. Carbo dānatus
Cuius factū si cui placet, Luci⁹ Crassus Cn. Carbōis de quo nūc agi⁹ patrē dānauerat: p̄tores aliquot dānati fuerāt: eo q̄ auare & crudeliter puincias administrauerāt: sed hic, Cn. Carbo dānatus fuerat q̄ cū C. Graccho & Fulvio graccho triūuiris diuidēdo agro creatis seditionē cōcitauerat: bello ēt aduersus cymbros ifeliciter pugnauerat: hic quoq; tripl. rogationē tulerat: ut eūdē tribu, pl. quotiēs uellet creari liceret quā rogationē, P. Scipio grauissima orōne dissuasit, Gracchus cōtra suasit, his igit de causis, L. Crassus eūdē dānatū exulare coegit, Ad speculāda acta uenisset, nunq̄d iniustū minusue honestū aliqd in puincia cōmitteret: cum ius prouincialibus hominibus diceret.

OLI. Cato quoties accusatus
Cato uero superior, Hic Cato teste Plinio q̄dragies q̄ter accusatus & gloriosissime semp̄ absolutus est, Pluta. uero q̄nq̄gies dicit fuisse accusatū, nā calūniarū inq̄t in repu, Cato nō fuit expers nā ubicunq; inimicis accusatiōis argumētū accusatiōisq; p̄stabat in cā dicēda magno cū discrimine uexabat, ferme, n. q̄nq̄gies ei diē dictā eē ferūt, postreō sex & lxxx. natus ānos accusatus uulgatū illud dixisse aiūt dicitū cilimū eē cū iter alios hoīes uixerī apud alios de his criminibus respōdere q̄ ab aduersariis obiecta sunt, ut in ca. de studio & industria dicitur sumus, A quo in administratiōe reip. dissidebat, obtrectationē, negit cū Tiberio, nā uterq; in Hispania p̄clara facinora ediderat.

OLI. Scauri fiducia
L Adē, M. Scauri, Cōparat & magnitudinem ai & lōgitudinem uitae, M. Scauri aetati magnitudinē ai Catōis Val, sed dissetit ab aliis scriptorib; nā Plide utris illud dicit accusatū fuisse: q̄ cōsilio ei⁹ bellū sociale cōcitātū eēt: Alconius pedianus refert apud Qu. Variū accusatū fuisse: cū ob negatā sociis latini noīs ciuitatē nobilitas ifesta eēt Qu. Varius tripl. legē tulit ut q̄stiones haberent eorū quoq; opa socii cōtra Po. R. arma sumpsissent, inimici primo, M. Scauri existimātes se inuenisse rōne opprimēdi Scaurū egerūt ut in iudiciū traheret accusatus q̄ pecūia corruptus excitasset arma cōtra Po. R. hic eo tpe agrotabat: amici & cognati hortabant ne uellet p̄tra ualitudinē ad q̄stionē accedere: ille sua maxia innocētia fretus maximaq; pectoris fiducia munitus in forū descēdit: & paucis uerbis cām dixit, nā Qu. Varius inq̄t, M. Scaurū regia pecūia corruptū rēpu. pdere uoluisse, M. Scaur⁹ huic se culpae affine eē negat utri magis credēdū est: Inter alios q̄ inter uos, nā apud maiores uos uixi: uos at̄ uitā meā per aetate noscere nō potestis, Apud alios, q̄ apud uos, Varius Seuerus Veronensis, Alconius dicit Variū hispanū fuisse nominatū, Pertinaci clamore, Quia accusatori ab oībus uehementer succlamatū, Veronensis, Alii codices habēt sueronēsis, Alconius ēt Pedianus Hispanū fuisse scribit.

THE. **OLI.**
Contra, M. Antonius ille, Hic ē ille M. Antonius orator: quē C. I. de oratore loquētē inducit, hic q̄stor in asiā p̄ficiscebāt & cū Brūdusiū usq; puenisset: amicorū litteris certior factus crimine incesti accusatū omisso q̄d iā inceperat itinere ro. reuersus est: quis lege mæuia accusatiōne istā uitare potuisset: ibiq; cām suā tāta cū eloquētia & laude peregit: ut statim absolutus fuerit: deinde securior & honestior in puiciā p̄ficisceret: q̄q̄ ēt fide serui quē iudices in q̄stiōibus habere uoluerūt adiutus defensuq; fuerit: ut uidebimus in ca. de fide seruorū, Causae dictionē, de

De L. Crasso.

Cuius factum si cui placet necesse est, L. etiā Crassi: q̄ apud maiores eloquētia clarissim⁹ fuit: p̄positū nō displiceat, nā quū ex cōsule puinciā Galliā obtineret: atq; i eā, Cn. Carbo: cuius patrē dānauerat ad speculāda acta sua uēisset: nō solū eū inde nō summouit: sed insup locū ei i tribunali assignauit: nec ulla de re nisi eo in consiliū adhibito cognouit. Itaq; acer & uehemens Carbo nihil aliud gallica peregrinatiōe cōsecutus est: q̄ ut animaduertet somnē patrem suum: ab integerrimo uiro in exilium missum.

De Catone superiore.

Cato uero superior saepenumero ab inimicis ad causae dictionē uocatus nec ullo unq; crimine conuictus: ad ultimū tantū fiducia in sua innocētia reposuit: ut ab his in q̄onē publicā deductus, T. Gracchū a quo i administratiōe reip. ad multū odiū dissidebat iudicem deposceret. Quia quidē ai p̄stantia: pertinaciam eorum insectandi se inhibuit.

De M. Scauro.

L Adē, M. Scauri fortūa: aequae senectus longa ac robusta: idē animus: q̄ quū p̄ rostris accusaret: q̄ a Rege Mithridate ob rēpu. pdēdā pecuniā accepisset cām suā ita egit. Est, n. Quirites iniquū quū inter alios uixerim: apud alios me rationē uitae reddere: sed tamē audebo uos quoq; maior pars honoribus & actis meis interesse non potuit interrogare. Varius Seuerus Veronensis Aemiliū Scaurum regia mercede corruptum imperiū, P. R. pdidisse ait, M. Aemilius Scaurus huic se affine esse culpae negat: utri creditis: cuius dicti admiratione populus cōmotus: Variū ab illa demētissima actiōe puinaci clamore depulit.

De M. Antonio.

Contra, M. Antōius ille disertus: nō, n. respue⁹do sed amplectēdo cām dictionē q̄ inocēs eēt testatus ē. Quæstor p̄ficiscēs in Asiā Brūdusiū iā puenerat: ubi litteris certior factus incesti se postulatū apud, L. Cassiū p̄torē: cuius tribunal p̄ nimiam

ca. de fide seruorū, Causae dictionē, de

seuisione cāa. Postulatū. accusatū & tūc iungit cū genituo. ut postulo te furti. Incesti. Cōmittit incestus cū uir
gine sacrata: cū parēte: cū sorore: cū sanguīe cōiūcta dicit⁹ uel nō castus uel a cesto Veneris zona. Scopulus reo rū,
nā quēadmodū nauigātes scopulo illisi naufragiū faciūt: ita apud tribunal huius q̄ accusabant^r p̄ maiori pte peri
clitabant. Mæuiæ legis. quā Mæuius tulit de his q̄ publice mitterent in puincias ad publica negocia peragēda
ut si accusarentur eorum nomina a iudicibus non admitterentur. Absolutionem celerem. nam si non redisset
absolutus non esset donec annum magistrum perfecisset: & sic in urbem redisset crimine grauis.

seueritatē: scopulus reorū dicebat: quū id uitare bene
ficio legis Mēmīæ liceret: quæ eorū q̄ reip. causa abes
sent recipi nomina uetabat: in urbē tamē recurrit: quo
tam pleno fiducia bonæ cōsilio: tū absolutionem cele
rem: tum profectiōem honestiorem consecutus est.

De Senatu Romano.

Sunt & illa speciosa fiducia publica exēpla.
nā quū eo bello quod aduersus Pyrrhū ge
rebat Carthaginēses centū ac triginta nauiū
classē in præfidiū Romanis Hostiā ultro misissent:
senatui placuit legatos eorum ad Ducem ire qui dice
rent. P. R. bella suscipere solere quæ suo milite gerere
posset. proinde classē Carthaginem reducerent.

De eodem.

De post aliquot annos Cānensi clade exhau
stis Ro. imperii uiribus: supplementū exerci
tus in Hispaniā mittere ausus: fecit ne hosti
liū locus castrorū: tū maxime Capenā portā armis Hā
nibale pulsante minoris ueniret: q̄ si illū pœni nō obti
nerēt. ita se gerere i aduersis rebus: qd aliud ē: q̄ sœuie
tē fortunā in adiutorium sui pudore uictā cōuertere.

De Accio poeta.

Magno spacio diuisus ē a senatu ad poetā Ac
ciū trāsitus. Ceterū ut ab eo decēti⁹ ad exter
na trāsēamus pducatur in mediū. Is Iulio Cæ
sari amplissimo ac florētissimo uiro in Collegiū poeta
rū ueniētī nunq̄ assurrexit: nō maiestatis eius imemor
sed q̄ in cōparatiōe cōmuniū studioꝝ aliq̄to supiorē se
esse cōsideret. quā ppter insolētiā crimine caruit. quia
ibi uoluminū nō imaginum certamina exercebantur.

Externa De Euripide philosopho.

Ec Euripides quidem athenis arrogās uisus
est: cū postulāte populo ut ex tragœdia quā
dā sententiā tolleret progressus in scēnā di
xit. se ut eū doceret non ut ab eo dilceret fabulas cōpo
nere solere. Laudanda pfecto fiducia est: quæ aestima
tionē sui certo pondere examinat: tantū sibi arrogans:
quantum a contemptu & insolentia distare satis est.

p̄ interpretatus: athletā debere eē: roborato exercitatoꝝ filii corpe olympiā certaturū eū iter athletas pueros dedu
xit: ac priō qdē i certamiē p ambigūā ætatē receptus nō ē: post Eleusino Thesæo certamine pugnauit & corōatus
est mox a corpis cura ad excolēdū ai studiū trāsgressus auditor phisici anaxagoræ & rhetoris Prodici: i morali at

Mēmīæ. Quædā exēplaria legunt Næuiæ THE.
Vnt & illa. Mago Carthaginensis OLI.

Sunt & illa. Mago Carthaginensis
dux i auxiliū Ro. cū ducētis & tri
ginta nauibus missus: ut tradit Lu
stinus senatū adiit dicēs ægre pati
Carthaginēses ut i Italia Ro. a pegrīo hoste i
festarent & qm̄ externo hoste pmerent auxi
liū misisse: ut externis quoq̄ opibus adiuua
rent: grā a senatu actæ & naues remissæ sunt.
qa dicerēt Romāos. ea bella suscipe q̄ suis uiri
b⁹ gerei posset. Vltro. spōte nō rogati. Suo
milite. Speciosa locutio: cū singularē p plura
li nūero ponimus: ut. Armato milite cōplent.

De post aliquot. Cū a Romāis ob
sidere capua. Hānibal ut ab ea ob
fidiōe ro. abstraheret qa n̄ aliter so
ciis subuēiri posse uidebat: ad op
pugnādā urbē ro. exercitū duxit: & ad Anienē
Fluuiū tria milia passuū ab urbe castra loca
uit: ibi cū statua haberet senat⁹ milites i sup
plemētū Hispāiæ misit: & agrū i quo eēt ho
stes publice uēdidit: qd ubi p captiuos cogni
tū ē Hānibali. id adeo supbū adeoq̄ idignū si
bi uisum ē: q̄ cū ip̄e ad mœnia urbis ro. arma
tus sederet milites sub uexillis in supplementū
aliarū puinciarū mitterent: & eius soli qd ip̄e
bello captū possideret haberetq̄ Rōæ inuētū
emptorē eē q̄ nihil diminuto p̄cio mercaret
ut extēplo uocato p̄cōe tabernas argētarias q̄
circa foro Romanū essent iussisset uenire: sed
emptor nō ē iuētus. Veniret: uēderet. Pu
dore uictā: qa fortunā quodāmō pudet cū ui
derit illū in quem toriens sœuitiam exercue
rit: adeo fortem atq̄ magnanimum esse.

Magno spacio. Quāq̄ inqt: a senatu
ad poetā Acciū trāsit⁹ uideat abru
ptus. tñ ut apti⁹ atq̄ decēti⁹ ad ex
terna trāsēaus: ei⁹ exēplū i mediū
pferem⁹. Collegiū. p. Cæsar i collegio poeta
rū se cooptat uoluit. Voluminū. q̄ plura car
mina edidisset: n̄ p̄clara belli faciōra gessisset.

Ec Euripides qdē athenis. Tragi
cus iste poeta fuit clarissim⁹ ut su
pra dixi⁹ Euripides dictus teste
Prisciāo Iuii. de octo p̄tibus orōnis
ab euripo ea maris pte q̄ ē inter Eubœā & boe
tiā: qm̄ eo die nat⁹ sit quo atheniēses: cū p̄fis in
euripo bellū gerētes uictoriā sunt cōsecuti: de
cuius p̄genie atq̄ fortuna: hæc Gellius. Euri
pidi poetæ matrē Theopōpus agrestia olera
uēdētē uictū q̄ritasse dicit. p̄i at eius nato illo
rñsum ē a chaldeis eū puerū cū adoleuisset ui
ctorē i certaminibus fore: id ei puero fatū esse

Philosophia Socratis Tragœdiâ scribere nat⁹ annos duodeuiginti adortus ē. Philochorus refert ī īsula Salamia spe-
lūcā eē terrā & horridā ī q̄ Euripides tragœdiâ scriptitauit. mulieres fere oēs maiorē ī modū exofas sibi fuisse di-
cit. siue q̄ abhorruerit a mulierē coitu: siue q̄ simul duas uxores habuerat: q̄ id decreto ab Atheniēsi⁹ facto ius
eēt: quare m̄rimōi p̄debat: ei⁹ odii ī mulieres Aristoph. m̄init. de cuius morte dicef ī cade morte nō uulgari
hic nonagit aduas dī scripsisse tragœdias: ī q̄bus decies q̄nges uictor euasit. cū ī theatro diuersorū poetarū tragœ-
diâ recitarent: cui⁹ patrē Mnesarchū: matrē Clitonē fuisse legimus. A cōtēptu & īsolētia. Duæ extremitates sūt

Dedu-
cere
uersus

a quare utraq̄ uitiosa est: audacia & timiditas
uirtuti tñ audacia p̄pitiōr ē iter has media est
fiducia uirtus. A cōtēptu. q̄tū ad timiditatē,
Insolētia. q̄tū ad audaciā. Deducere. Trāsla-
tio sūpra a filiātibz q̄ tenuiter fila deducūt: p̄-
serti q̄ p̄ciosā eē uolūt. Eodē mō q̄ magnæ au-
ctoritatis & pōderis carmina cōdūt deducere
dicunt. Ver. in bucolicis: Pascere oportet oues
deductū dicere carmē. Fecundi cursus: q̄a ex
eius ore facile carmīa currebāt. Gloriā. quia
per uniuersum orbē eius carmina celebrātur.

OLI,

Diiciā eiusdē scænæ. Hic musicæ
artis pitissimus fuisse tradit & di-
scipulū habuisse ī eo genere nō me-
diocriter eruditū: sed parū populo
gratū ac p̄pmodū cōtēptibile q̄ sæpe fieri
solet ī oī cuiusq̄ artis genere. q̄ cū uidisset ei⁹
p̄ceptor: ut ostēderet artē ex oī pte p̄fectā ēt si
cōtēnat: p̄ se tñ satis laudabile altātibus cūctis
& audiētibz discipulo dixit mihi canē & mu-
sis. q̄ uidelicet ars p̄fecta ēt si a nullo p̄bef tñ
p̄ se ipsa satis laudabilis ē. Adiiciā scænæ: nā
ī scæna recitātibz tragœdias mimis tibiæ sem-
per adhibebant. Parū feliciter. populo se ap-
probāt q̄a in eo genere artis parū erat populo
gratus. Lænocinio defecta. i. blāditiis. uideli-
cet externa laude destituta. nā quēadmodū læ-
nōes adolescētibus blādiunt. sic ēt fortūa mō
huic: mō illi blādīt & fauet. Domestico iudi-
cio. quia scit iam sibi obligatam esse laudem.

OLI,
Zeusis
pictor

Eusis at cū Helenā p̄ixisset. iter pri-
mos suæ ætatis pictores hic præci-
puū locū obtinuisse ferf. quē Plitā-
tā ex ea arte gloriā & opes cōparas-
se dixit: ut gratuito pingere & elargiri opa sua
nō dubitaret: existimās illa n̄ satis digno p̄cio
posse cōp̄sari. dī ī certamen descēdisse cū Par-
rhasio & ab illo supatus. nā cū detulisset uuas
tāto successu depictas. ut aues ī scænā aduola-
rēt: Parrhasius detulisse ferf. linteū pictū tradi-
tur ita ueritate rēp̄sentata: ut zeusis alitū iudi-
cio tumēs flagitaret tādē remoto līteo ostēdi
picturā: atq̄ ītellecto errore ī genuo pudor pal-
mā ei cōcesserit. hic uero ī fœmīeo corpore p̄-
gēdo cæteris oībus antecellit. nā ut Cim̄ēinit ī arte ueteri a crotoniatis īgēti p̄cio cōductus ut Iunōis tēplū q̄d ī
li magnificū satis cōdiderāt egregiis figuris locupletaret. post absolutū op̄: ut excellētē muliebris formæ pulchri-
tudine muta ī se imago cōtineret: Helenæ dixit se uelle p̄igere simulacrū: petiit a crotoniatis uirgines q̄s oīum for-
mosissimas haberēt illi publico de cōsilio uirgines ī locū unū cōduxerūt: & pictori q̄s uellet eligēdi potestātē dede-
rūt. uille at ex oībus quibz delegit ī q̄bus uerissimū pulchritudinis iudiciū hēret. neq̄. n. putauit oīa q̄ ad uenustatē
q̄reret ī uno se corpe posse rep̄ire. Plū uero li. xxxv. nō id fecisse crotonitatis: sed agrigētinis: zeusis inq̄t tētus diligē-
tia fuit ut Agrigētinis facturū tabulā q̄ ī tēplo Iunōis laciniæ publice dicarēt īspexerit uirgines eorū nudas & q̄ngz
elegerit: ut q̄d ī q̄q̄ laudatissimū eēt pictura redderet. Qd̄ uero ad ei⁹ fiducia p̄tinet: cū Helenā p̄ixisset: nō expe-
ctauit hoīum iudiciū de ope tāto: sed statī fiducia maxia duct⁹ suū ip̄e op̄. Hōē. uersibz cōprobauit: his uidelicet
OU NEMĒSI⁹ ΤΡΩΑΣ ΚΑΙ ΕΥΚΗΜΙΔΑΣ ΑΧΑΙΟΥΣ. ΤΟΝ ΗΔΑΜΦΙ ΓΥΝΕΚΙ ΠΟΛΥΝ ΧΡΟΝΟΝ ΑΛ ΓΕΑ ΠΑΟΧΕΙΝ ΑΙΝΑΣ
ΑΙΝΑΣ ΤΟΙ ΣΙ ΘΕΑΙΣ ΕΙΣ ΩΠΑΟΙΚΕΝ. Haud turpe ē troas fulgētisq̄ ære pelagos. Cōiuge p̄ tali diuturnos ferre labo-
res Aeternis facies nimis est æquādā deabus. Alii sic trāstulerūt Nō dedecus troas & achiuos ære nitentes pro ta-

Hele-
næ
pul-
chritu-
do

De eodem Euripide.

Taq̄ ēt qd̄ Alcestidi tragico poetæ. Respon-
dit p̄babile: apud quē quū queret q̄ eo tri-
duo nō ultra tres uersus maximo imp̄eso la-
bore deducere potuisset: atq̄ is se cētū p̄ facile scripsis-
se gloriaret: sed hoc inquit interest: q̄ tui in tridū tā-
tūmodo: mei uero in omne tempus sufficient. alterius
enim fecūdi cursus scripta intra primas memoriæ me-
tas corruerunt: alterius cunctante stilo elucubratum
opus: per omne aui tēpus plenis gloriæ uelis feretur.

De Antigenida.

Diiciam scæne eiusdem exēplū: Antigenidas
tibi cē discipulo suo magni p̄fectus sed parū
feliciter populo se approbati cūctis audienti-
bus dixit. mihi canē & musis. quia uidelicet p̄fecta ars
fortunæ lænocinio defecta: iusta fiducia non exiuit.
Quamq̄ scit se laudem meritam & si eam ab aliis non
impetrat: domestico tamen acceptam iudicio refert.

De Zeusi p̄store.

Eusis autem quum Helenā p̄ixisset qd̄ de eo
opere homines sensuri eēt expectādum nō
putauit sed protinus hos uersus adiecit.

OU NEMĒSI⁹ ΤΡΩΑΣ ΚΑΙ ΕΥΚΗΜΙΔΑΣ ΑΧΑΙΟΥΣ.
ΤΟΝ ΗΔΑΜΦΙ ΓΥΝΕΚΙ ΠΟΛΥΝ ΧΡΟΝΟΝ ΑΛ ΓΕΑ ΠΑΟΧΕΙΝ
ΑΙΝΑΣ ΤΟΙ ΣΙ ΘΕΑΙΣ ΕΙΣ ΩΠΑΟΙΚΕΝ.

ut dextræ suæ multū pictor arrogauit: ut ea tantū for-
ma cōp̄rēsum crederet: quātū aut Lada cœlesti par-
tu edere: aut Homerus diuio īgenio exprimere potuit.

De Phidia pictore eximio.

Phidias quoq̄ Homeri uersibus egregio di-
cto allusit. simulachro. n. Iouis Olympii p̄fe-
cto quo nullū p̄stātius aut admirabilius hu-

3

li sufferre nuru lachrymabile bellum: Aeternis certe est nimis assimilanda deabus.

Phidias quoq; hōeri uersib⁹. Statuarius hic nobilissimus fuit tāta fiducia f̄ditus: ut teste Macrobio cū Iouē olympiū pingeret: interrogatus de quo exēplo diuinā mutuares effigiē respōdit Archetyrū Iouis in his se trib⁹ Homeri uersibus iuenisse. Η ΚΑΙΚΥΑΝΕΗΣΙΥ ΕΠΟΦΡΥΣΙ ΝΕΥΣΕ ΚΡΟΝΙΩΝ. ΑΜΒΡΟΣΙΑΙ ΔΑΡΑ ΧΑΙ ΤΑΙ ΕΠΕΡΡΩΣΑΝΤΟ ΑΝΑΚΤΟΣ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΑΘΑΝΑ ΤΟΙΟ ΜΕΓΑΝ ΔΕΝΕΛΙΞΕΥ ΟΛΥΜΠΟΝ: q̄ uersus sic fūt i latinū traducti: Atq; supciliis Saturni⁹ annuit atris, Ambrosiæ fluxere comæ de uertice regis Aeterni: ast nu

OLI, Phidias statuarius

manæ fabricatæ sunt manus. interrogatus ab amico: quo nam mētem suā dirigēs uultū Iouis propemodū ex ipso cælo petitum: eboris liniamentis esset amplexus: illis se uersibus quasi magistro usum respondit.

Η ΚΑΙΚΥΑΝΕΗΣΙΥ ΕΠΟΦΡΥΣΙ ΝΕΥΣΕ ΚΡΟΝΙΩΝ ΑΜΒΡΟΣΙΑΙ ΔΑΡΑ ΧΑΙ ΤΑΙ ΕΠΕΡΡΩΣΑΝΤΟ ΑΝΑΚΤΟΣ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΑΘΑΝΑ ΤΟΙΟ ΜΕΓΑΝ ΔΕΝΕΛΙΞΕΥ ΟΛΥΜΠΟΝ.

De Epaminonda.

Non patiunt me tenerioribus exēplis diutius insistere fortissimi duces. siq̄dē Epaminōdas cū ei ciues irati sternēdaz i oppido uiaz cōtumeliæ cā curā mādarēt, erat. n. illd̄ ministeriū apud eos sordidissimū: sine ulla conctatione id recepit: datu rūq; se operā ut breui speciosissimū fieret asseuerauit. mirifica deide pcuratiōe abiectissimum negotiū pro amplissimo ornamento expetēdum Thebis reddidit.

De Hannibale.

Annibal uero cū apud regē Prusiā exularet: auctorq; ei cōmittendi plii eēt: atq; is nō idē sibi extis portendi diceret. an tu iqt uitulīnæ carūculæ q̄ impatori ueteri mauis credere: si uerba numeres breuiter & abscisse, si sensum æstimes copiose & ualenter. Hispanias, n. direptas Po, Ro, & Galliarū ac

tu magnū cōcussit Olympū. De supciliis & crinib⁹ se totū Iouis uultū collegisse ait de quo Plin. l. vii. na. hist. Phidiæ Iupiter iqt Olympius quottidie artifici excellētiae testimōiū phibet. Rursus, li. xxxii. Phidiā clarissimū eē p cēs gētes q̄ ædē Iouis Olympii fama itelligūt nemo dubitat: sed ut merito laudari sciāt ēt q̄ opera eius nō uiderūt: pferemus argumēta parua & igenii tātū, neq; ad hoc Iouis Olympii pulchritudie utemur: nō Mineruæ athenis factæ amplitudie: cū sit ea cubitorū. xxvi. ebore, hæc ex auro cōstat sed i scuto ei⁹ i quo amazonū præliū cælauit ambitu eiusdē cōcaua parte: & gigantū dimicationē: in soleis uero Laphitaz & cetauroz adeo momēta oīs artis illi suere: i ba si at qd̄ cælātū ē: dii sūt triginta nūero noscētes uictoriā mirabilē p̄cio, mirabimur ēt serpētes q̄ sub ipa cuspide æreā spigē hūt, hæc Plinius. Quintilianus li. vii. de istitutiōe oratoria: hūc dicit i diis q̄ hoīb⁹ fingēdis lōge meliorē fuisse artificē, i ebore uero lōge citra a mulū: uel si nihil nisi Mineruā athenis aut Olympiū i elir de Iouē fecisset: cur⁹ pulchritudo adiecisse aliquid ēt receptæ religioni uidef adeo maestas opis deū æquit. C. quoq; listus, q̄st. i. Quid n. Phidias sui oris similem speciē adeo artificiose iclusit i clypeo Mineruæ cū iscribere nō liceret q̄ ea conuulsa tota opis colligatio solueretur. De cælo petitū, si Iouē ipsū in cælo quō stare cōsueuit aliq̄ uidisset meli⁹ certe nō effinxisset. Eboris liniamentis, q̄a imagines ex ebore formatae ex liniamentis consistunt. Vel liniamentis, hoc est adumbrationibus.

Iouis olympii simulachrū

Non patiunt me. Ad exempla memoratu digniora trāsgreditur: quippe de clarissimis & ducibus & regibus dicturus primū autem de Epaminōda pponit exēplū: cuius adeo fiducia munitū pectus fuisse tradit ut cū ei⁹ ciues irati uel iuidia ducti sternēdis uiis q̄si uilissimū officio ignominia gratia p̄fecissent: ille mun⁹ nō cōctāter nec fastidiose suscipet: dicēs effectuz se breui ut illud ministeriū qd̄ tūc apud eos sordidissimū haberef speciosissimū ac sūmæ dignitatis eēt, qd̄ ēt euenit ex quo apparet nō homini magistratū: sed magistratui hominē dignitatē afferre, cōstat at Epaminōdā omniū thebanoz ducū fuisse clarissimū: adeo ut teste Iustino cū illo nata & exticta oīs patriæ gloria fuisse uideaf. nā post illū thebani memorabile nullū bellū unq̄ gessere: nec uirtutibus aut reb⁹ gestis: sed cladibus isignes semp fuere. Fuit et philosophus sūmus: ex quo dubiū hoīb⁹ religt uir ne melior an dux fuerit, nā & ipertū nō sibi sed patriæ q̄suiit, pecūiæ parcus adeo fuit ut funebris sūptus defuerit, gloriæ quoq; nō cupidior q̄ pecūiæ q̄ppe recusati oīa iperia igesta sūt: honoresq; ita gessit ut ornāmētū nō accipe sed dare ipi dignitati uideret iā lras studiū iā phiæ doctria tāta: ut mirabile uideret unde tā isignis militiæ sciētia homini iter lras nato. Aemilius Prob⁹ hūc oīb⁹ se i me uirtutibus ornatū fuisse cōmemorat prudētia: æq̄tate: modestia: sapiētia: rei militaris: pitia: ai & corpis fortitudie: cōtinētia: clemētia: paciētia uero tāta: ut nō solū populi sed et amicorū facile ferret iniurias adeo ueritatis amatorē fuisse tradit ut ne ioco qd̄ mē tiref adeo taciturnitatis seruatorē ut cōmissa cūcta cælaret, studiosū quoq; audiēdi ex quo facile disci posse arbitrabatur, multa q; alia de hoc uiro memoriæ pdidit, quæ longum esset enarrare. Mirifica procuratione, q̄ maxima cura & diligentia illud munus exercuerit ex quo facile conici potest: q̄ non uirtutibus ex dignitate sed dignitatibus ex uirtute honor accedit. Abiectissimum: uilissimum. Expetendum: desiderandum.

OLI,

honor & alius p̄io

Annibal uero cū apud regē Prusiā, Prusias rex Bithyniæ fuit apud quē Hānibal exulabat postq̄ uict⁹ a Romāis tāq̄ rupti fœderis auctor deposcebat ad pœnas, qd̄ meminit C. li. de diuinatiōe. Rex iqt Prusias cū Hānibali apud eū exulātū depugnare placeret negabat se audere qd̄ exta phiberēt, uni tu ingt carūculæ uitulīnæ magis q̄ ueteri iperatori credes: nā cū Eumene pōti rege tūc bellū hēbat rex Prusias: & plio nauali dimicabat, nā illū terrestri plio supauerat. Cōsulebat Hannibalē Prusias nūqd̄ pugna cū hoste cōmitteret, & cū Hānibal cōmittēdā eē cōsuleret, respōdit rex id sibi extis nō portēdi. Tū idignatus Hānibal mauis ingt

OLI, Hannibal apud Prusiā

uitulinae carūculae q̄ ueteri imperatori fidē habere: q̄bus uerbis rex cōmotus plū̄ suscepit & hostes supauit. Hac at̄ astuatia usus ē Hānibal q̄ strategemate oīq; calliditate plurimū ualebat: iussit lagenas fictiles omniū genē serpētib; repleri: & media pugna ī naues hostiū cōiici, pōtici primū illudebāt dicētes quō cū fictilibus lagenis pugnare poterūt q̄ armis nō possūt: deīde cū iniecti serpētes p̄ naues feruescer̄ ceperūt: tū deniq; hostes ancipiti malo p̄territi ī fugā naues uerterūt. **Portēdi:** significari. **Carūculae.** Dimiutiuo usus ē ad rē ipsā multo magis extenuādā. **Veteri imperatori.** Ecce magna fiducia. **Hispanias direptas.** Breuiter p̄stringit cūcta Hānibalis gesta. **Decade se**

Carū
cula
Hāni
balis
gesta

liguriā uires ī suā redactas ptātem: & nouo trāsitu alpiū iuga patefacta: & Trasimenum lacū dira inustum memoria: & cānas pūicā uictoriā clarissimū mōimētū: & capuā possessā: & Italiā laceratā ante pedes hoīs effudit. uniusq; hostiā iocinori longo expimēto testatā gloriā suā postponi a quo aīo nō tulit: & sane quod ad exploranda bellica sacrificia aestimandosq; militares ductus attinebat: oēs foculos: omnes aras Bithyniā Marte ipso iudice pectus Hannibalis praegravasset.

De Coty.

CApax generosi spiritus illud quoq; dictū regis Cotys: ut. n. ab Atheniēsisibus ciuitatē sibi datā cognouit: & ego inq; illis meā gētis ius dabo. a quō athenis thraciā: ne uicissitudine talis beneficii iparē se iudicādo: humilius de origine sua sentire existimaretur.

De utroq; Spartano.

Nobiliter ēt uterq; Spartanus & q̄ icrepitus a quodā q̄ ī aciē claudus descenderet: pugnare nō fugere p̄positū sibi eē respōdit. & q̄ referente quodā sagittis Persarum solem obscurari solere. bene narras inquit: in umbra. n. melius proeliabimur.

De alio Spartano.

Eiusdem uir urbis atq; aī hospiti suo priā muros excelsos latosq; ostēdēt: dixit. si mulieribus istos comparastis recte: si uiris turpiter.

De Constantia.

Cap. VIII.

Ptū & aīosum bonae fiduciaē pect̄ emēso: q̄ si debitū opus supest cōstatiā repraesentare naturā. Natura. n. sic cōparatū ē: ut q̄squis se aliqd̄ ordie ac recta mēte cōplexū confidit: uel iam gestum si obtrectet acriter tueatur: uel nondum editum si interpelletur: sine ulla conctatione ad effectum perducatur.

OLI.

CApax generosi spiritus illud: Codrus rex thracū fuit cū iter Dorientes & atheniēses ueterē simultatum eēt offensae: & iō bellū inter se gesturi eēt: Codrū regē accitū ī auxiliū suū atheniēses exercitū p̄fecerūt: & ut illū sibi amātorē fideliorēq; redderēt: eū ciuitate donarūt. q̄ cū sibi nūciaret: ut oñderet thraces atheniēsisibus nihilo dignitate inferiores eē: rñdit & ego atheniēses ciues facio thracēses. Fuit alter Codrus dux & rex atheniēsis q̄ se p̄ cōseruanda patria deuouit: de quo in caede pietate erga patriam dicitur. **Vicissitudine alternatione.**

THE. **R**egis Codri, castiga, Cotys, ipauit is Thraciā: eo uesaniae demū lapsus: ut Mineruae nuptias affectaret: eiusq; uxore cuius pudicitia suspecta hēbat mediā secuerit: a pudēdis ad uerticē. Theopop̄ historia scribit ī priō Philippicorū. Locū primū idicauit Egnatius. **Vetustis & exploratae fidei laī codex emēdate Cotys hēt.**

OLI.
Clau
dus
utilis
bello

Nobiliter ēt uterq; Sparta. Claudus Lacō ī aciē descēdebat cū hostibus dimicaturus q̄rētī equū aliēigenae cuidā Agesilaus rñdit claudū indicās: nōne fetis iqt: nō fugiētib; sed manētibus bello op̄ eē: sed hic de quo loq; Androclidas fuit q̄ debilis & crure iutilis inter bellatores se locauerat itaq; ihibituri qdā moti sunt. p̄pea q̄ eēt ifirmus. tū ille n̄ eū iqt q̄ fugiat: sed q̄ maneat cū hostib; pugnar̄ oportet. Alter Claudus ad bellū p̄ficiens q̄busdā sauiētib; ac ridētib; cōuersus ait mala capita n̄ ē cū hostibus fugiēdo pugnādū. sed manēdo ordinēq; tuēdo. **Nobiliter:** subaudit rñderū. **Vterq; Spartanus.** Androclidas & Leōidas. **Qui icrepit.** hic Androclidas fuit. **Et q̄ referēto.** Hic teste Frōtino li. iiii. fuit Leōidas rex Spartāus eo mō quo Spartāi regē habebāt: de quo satis supra dictū ē ī caede fortitudie: hic igif cū aduersus p̄sas cū paucis admodū p̄ficiere: & qdā dixisset tātā eē Persarū multitudinē ut sagittis solē obscuraret: respōdit: id sibi gratius fore q̄ sub umbra pugnabit.

OLI.

Eiusdē uir urbis atq; aī. Agesilaus dux lacedaemōiorū hospiti Atheniēsi oñdētī munitū & ualide fabricatū Athenarū urbis mure. q̄rētīq; an ipsi pulcher ualidusq; uideret: mediussidius inq; pulcher & ualidus: at nō quē uiri sed quē mulieres ihabitēt. **Agis.** ēt p̄trāsies corithiorū muros altos & munitos: tū ēt in multū spaciū p̄tesos cū itueret: q̄ ait mulieres hūc locū in colūt. **Theopopus** quoq; ad eū q̄ mure ostentaret & percunctaretur an & firmus & altus esset: minime inquit si mulierum sit. **Si uiris turpiter.** Luca

Humanus labor est facilis licet ardua tollas: Cedere uel bellis uel cuncta mouentibus annis.

Aptū & aiosū bonæ. Valerius ad capitulū de cōstātia trāsiturus more suo utif trāsgressiōe: ut cōmemo-
ratis qbus de rebus dixerit: de qbus dicturus sit breuiter oñdit. Et bñ cōstātia: fiducia statī subiūgit. nā
hæ uirtutes qdā iter se uident affinitatē habere. q. n. sibi cōfidit: idē & cōstans semp eē solet. ¶ Emenso.
Postq̄ iqt de fiducia dixim⁹: sup̄est ut de cōstātia dicam⁹. ¶ Cura. n. sit cōparatū ē hoc iqt obseruare so-
lem. ut cū cōfidim⁹ nos iustū aliqd & honestū eē cōplexos: uel iā gestū acriter tueamur si qspia illud rescidere uo-

OLI,

De Fuluiō.

Sed dū e xēplar ppositæ rei prosequor latius
mihi circūspiciētī ante oīa se Fuluii Flacci cō-
stātia offert. Capuā fallacibus Hānibalis p-
missis Italiae regnū nefaria defectiōe pacisci psuasam
armis occupauerat: tandē culpæ hostiū tā iustus æsti-
mator q̄ speciosus uictor. Cāpanū senatū ipii decreti
auctore fūditus delere cōstituit. Itaq; catenis onustū i
duas custodias Teanā Calenāq; diuisit cōsiliū execu-
turus: cū ea pegisset quorū administrādoꝝ celerior eē
necessitas uidebat. rumore deinde de senatus mitiore
snia orto: ne debitam pœnā scelerati effugerent: nocte
amisso equo Teanā cōtēdit iterfectisq; q̄ ibi asseruabā-
tur. euestigio calenā trāsgressus: pseueratiæ suæ opus
executus ē. & iā deligatis ad palū hostibus lras a. P. C.
ne quaꝫ Cāpāis salutare accepit. In sinistra. n. eas ma-
nu sicut erāt traditæ reposuit: ac iusso licitore lege age-
re: tūc demū apuit: postq̄ illis obtēperari non poterat.
Qua cōstantia uictoriæ quoq; gloriam antecellit: qa
si eum intra se ipsum partita laude æstimes: maiorem
punita Capua: quam capta reperies.

De. Q. Fabio Maximo.

Atp̄ ista quidem seueritatis: illa uero pietatis
cōstantia admirabilis: qua. Q. Fabius Maxi-
mus ifatigabilē patriæ p̄stitit: pecuniā p̄ ca-
ptiuis Hānibali nūerauit: fraudatus ea publice tacuit.

Dictatori ei magistrū eqtū. Minutiū iure ipe-
rii senatus æquerat: silentiū egit: cōpluribus
p̄te rea iniuriis laceffitus i eodē ai habitu per-
māsit: nec unq̄ sibi reipublicæ p̄misit irasci: tā pseuerās
in amore ciuium fuit.

De eodem. Q. Fabio.

Quid in bello gerēdo nonne par eius constan-
tia: imperiū Romanum cannēsi prælio pene
destructum uix sufficere ad exercitus cōpa-
randos uidebat. Itaq; frustrari & eludere pœnoꝝ im-
petus qua manū cum his tota acie conferere melius ra-
tus: plurimis cōminationibus Hannibalis irritatus: sæ-
pe etiam spe bene gerendæ rei oblata: nunq̄ a cōsiliū
salubritate: ne parui quidem certaminis discrimine

di cōsiliū saluberrimū excogitauerat: sed Miucius magister eqtū uir ferox: & rapidus i cōsiliis: ac ligua imodic⁹.
prio iter paucos deide palā i uulgus dictatore criminari. p̄ cauto timidū. p̄ prudēte tardū. p̄ pito ibellē appella-
re: q̄ ut diutius eēt i magistratu & romæ & i castris hēret ipe riū nolle cū hostib⁹ acie dimicare: hæc & alia his idi-

Obtre-
ctari
THE.

OLI,

Sed dū exēplar. Capuā fallacib⁹ Hā-
nibalis. Hæc historiā superi⁹ dilige-
ter satis annotauim⁹ i ca. de fortir-
tudie ubi de Vibio acio peligno di-
ximus. ¶ Fallacibus p̄missis. qa multa p̄misit
quæ seruare nō potuit. ¶ Italiae regnum. nam
in ipsa defectiōe inter cæteras fœderis condi-
tiōes de ipe rio toti⁹ Italiae iactatū ē atq; sanc-
tū ut deuictis Romāis regna Italiae penes Cā-
panos essent. ¶ Amisso. celeri Ouid. nil nocet
amisso subdere calcar equo. i. ¶ Teanū cōten-
dit. de quo Hora. Cui si uitiosa libido fecerit
auspiciū: cras ferramēta Theanū tolletis fabri.
¶ Euestigio Calenā. Liui⁹ hoc oppidū plurali-
ter tm̄ declinauit cales calū. ¶ Sicut erāt. sciau-
sæ & ob signata. ¶ Agere lege. suo fungi mini-
sterio sumendi de nocentibus supplicii.
¶ Deinde antiqui. exemp. legunt autem. ¶ Ca-
lenam scilicet custodiam. Nam Cales oppidū
numero multitudinis appellatur.

Amis-
sum
celere
Thea-
num
Cales

THE.

Atp̄ ista qdē seueritatis. Nota ē hi-
storia. Qu. Fabius Maximus bello
pūico secūdo aduersus Hannibalē
dictator missus illū luueniliter ex-
ultatē sua sapiētia rep̄ssit. sed cū ille multos ca-
ptiuos Ro. haberet: quos apud Trebiā & lacū
Trasimenū alibiq; ab ipe ratoribus Romāis re-
ifeliciter gesta cæpat dictator de his publice re-
dimēdis cū Hānibale cōuenerat iposito i capi-
ta p̄ cōditiōe cuiusq; p̄cio: sed ea spe fraudatus
a senatu: q̄ nō publice redimi cēsuit: qd̄ sine ei⁹
auctoritate id factū esse diceret: tacuit: & agrū
quē p̄ciosū hēbat publice uendidit: & pecuniā
p̄ captiuis hosti p̄missā fideliter exoluit: eadē
ai p̄stātia usus ē cū Miuciu magistrū eqtū ipio
sibi parē senat⁹ populūq; Ro. eē iussit: qd̄ nūq̄
antea factū fuerat: ut dictatori magister eqtū
æq̄ref ipe rio id at̄ fuit: qa cū Fabi⁹ uideret iu-
pioꝝ ducū temeritate rēpublicā esse cōcussa:
adeoq; debilitatā ut suis uirib⁹ nsti uix posset
rē sibi lōge aliter gerēdā eē duxit q̄ supiores fe-
cerāt: hostē. s. p̄silio nō uirib⁹ eē domadū: & rē
pu. prudētiæ magis q̄ fortūæ bñficio recreādā
itaq; noluit unq̄: nisi q̄tū necessitas cogeret cū
hoste certare: sed illoꝝ ipe tus indies frustrari
& multis modis illudere dōec suis ipsi uirib⁹
cōficerent: nā loca uū illis cōmeatus eē possēt:
q̄ maxia diligentia occupabat arctioraq; idies
alimēta i castris hostiū reddebat: qd̄ unū uicē

OLI,

Minu-
ci te-
meri-
tas

gniora de dictatore ferēs i uulgus sic aīos militū icēderat ut si militaris suffragii res fuisset: haud dubie uiderent Minutiū Fabio duci platuri: forte ita eueit ut dictator comicioꝝ cā Romā reuocat? Minutiū castris p̄ficeret: q̄ le ui quodā certamie cū Hānibalē cōgressus & uictoria parua potitus litteras de rebus gestis & egregia uictoria ad senatū misit: q̄b̄ mot⁹ senat⁹ & popul⁹ decreuerūt Minutiū æquā ip̄erii potestātē h̄re cū dictatoꝝ: sed paulopost itellexer̄ Ro. bono ip̄eratori haud magni fortunā momētī eē: & solā mētē rationēq̄ domiari: nā Minuti⁹ temere cū hostibus suscepta pugna nō mediocrē reipu. cladē illaturus fuerat: nisi dictatoꝝ cōsilio i tpe subuētū fuisset.

Ira ac spe superior
 Quia irā supauit ad id qd̄ nūq̄ i p̄niciē reipu. irasci uoluit. Spe, Quia Hānibalē sedēdo magis q̄ dimicādo supauit cōtra spē omniū. Nō dimi. Enni⁹ un⁹ q̄ nobis cūctādo restituit rē.

THE. Ergo ut Scipio pugnādo & c. Fabiū Scipiōi cōparat ob æmulationē Polyæn⁹ Macedo Fa. iqt Maxim⁹ Scipio magn⁹ appellabat: adeoq̄ scipio fabi gloriā iuidebat: ut i h̄ac aliq̄ p̄riū pet qd̄ ita Fabi: ut tu qd̄ dūtaxat exercitū seruaris Maxim⁹: ego qd̄ deuictō Hāni. bellū cōfeci: magnus appeller. Ad quē Fa. Atq̄ nisi milites ego euassē: tu nō habuisses uī uicerēs hīc Oui. i artib⁹ Scipi. magnū dixit: ut Ian⁹ obseruauit

OLI. Aiū ēt pisonē mirifice: Pōpei⁹ p̄cōsul de hispāia fertorio uictō nup̄ redierat: & statī cōcionē hūerat de restitūda plebi tribūcia ptāte palicano tri. ple. legē ferēte hūc palicanū sediciofū fuisse cōstat: q̄ cōtra senatus auctoritatē effecit ut tribūitiā ptātē populo redderēt cōsules. Cn. Pō. & M. Li. crassus tūc i magna fuit iuidia Pō. q̄ cōsul tribūiciā ptātē populo redderet. Fuit aut palicanus ad uia appiā cāsus cū aliis q̄ plū ibi cōmiserāt p̄ recupando filio quē repetebat Tigranes, P̄ pestiferis blādiciis. Quia ferēte legē palicano: tribūitiā ptās restituta populo fuerat. P̄ cōsternata. Perturbata: & q̄si mētē capta. P̄ Turbulēto. Propter seditionē excitatā. P̄ Huc idi. Pro ad hanc indignitatē. P̄ Abscisso: conciso & breui. P̄ Flecti: A recto & honesto.

OLI. Etellus at nūidicus pp. Flor⁹ Apuleius iqt Saturnin⁹ grachanas asserere leges nō destitit: tm̄ aiorū uiro Marius dabat q̄ nobilitati semper inimic⁹ cōsulatu suo p̄terea cōsensus occiso palā comiciis Anio cōpetitore tribūatus subrogare cōatus ē i eius locū. G. Gracchū hominē sine tribu sine noīe: sed subito titulo i familiā ip̄e se adoptabat: cū tot tātisq̄ ludibriis exularet ip̄une rogādis Gracchoꝝ legibus ita uehemēter icubuit: ut senatū quoq̄ cogeret in uerba iurare: cū abnuētib⁹ aq̄: & igni iterdicturū se minaret: unus tm̄ extitit q̄ mallet exiliū hic at̄ fuit Metell⁹ nūidic⁹. q̄ seq̄ post metelli fūgā oī nobilitate p̄culsa & c. Metellus at̄ nūidicus: De hoc uiro Pl. de uiris illustribus. Qu. iqt cecilius Metell⁹ nūidicus q̄ de iugurtha rege triūphauit Cēsor eū: q̄ se Tiberi Gracchi filiū mētiebat icēsū n̄ recepit. Idē i legē Apuleiā p̄ uī latā iurare noluit: q̄ re i exiliū actus Smyrnæ exulauit: Claudia deinde rogatiōe reuocatus cū ludis forte lras i teatro accepisset de re uocatiōe: nō pri⁹ eas legere dignatus ē q̄ spectaculū finiret Metellū sororis suæ uix laudare noluit: q̄ is solū iudiciū p̄tra leges detractaret.

Metelli Numidici constantia
 Abreuiator. T. Liuii cū legē iqt agrariā p̄ uim

recessit: quodq̄ est difficillimum: ubiq̄ ira ac spe superior apparuit. ergo ut Scipio pugnando: ita hic non dimicando maxime ciuitati nostræ succurrisse uisus est. Alter enim celeritate sua Carthaginem oppressit: alter cunctatione id egit ne Roma opprimi posset.

De. C. Pisonē & M. Palicano.

 Aiū ēt Pisonē mirifice & cōstanter turbulento reipubli. statu egisse cōsulē narratione in sequenti patebit. M. Palicāi seditiosissimi hominis p̄stiferis blādiciis p̄reptus populi fauor: cōsularibus comitiis summū dedecus admittere conabatur amplissimū ei deferre ip̄erium cupiens: cuius teterrimis actis exq̄situm potius suppliciū quā ullus honos debebat: nec deerat consternatæ multitudini furialis fax tribunicia quæ temeritatem eius & ruentem commitare: & languentem actionibus suis inflammaret. in hoc miserādo pariter atq̄ erubescēdo statu ciuitatis tātū nō manibus tribunoꝝ pro rostris p̄iso collocatus: quū hic atq̄ illinc eū ambissent: ac Palicanū suffragiis populi cōsulē creatū: an renūciaturus eēt iterrogaret: primo respōdit nō existimare se tātis tenebris offusam esse rēpublicā ut huc idignitatis ueniret. deīde cū p̄seueranter instarent ac dicerēt. age si uentū fuerit: nō renūciabo inqt: quo quidē tam absciso respōso cōsularitū Palicano priusq̄ illū adipisceretur: eripuit. multa & terribilia P̄iso contempsit: dum speciosum mentis suæ flecti non uult rigorem.

De Metello.

 Etellus autem Numidicus propter consimile perseuerantiæ genus excepit quoq̄ indignam maiestate ac moribus suis procellam. cum enim animaduerneret quo tenderent: Saturnini tri. pl. funesti conatus: quantoq̄ malo reipu. nisi his occurreretur: erupturi essent in exilium q̄ in legem eius ire maluit. potest aliquis hoc uiro dici constantior: qui ne sententia sua pelleretur patria in qua summum dignitatis gradum obtinebat carere sustinuit.

De. Q. Scauola.

 Aetere ut neminē ei p̄tuleri: ita. Q. Scauolā augurē merito cōpaueri: dipulsis p̄stratisq̄ inimicoꝝ ptib⁹: Sylla occupata urbe senatū armat⁹ coegerat: ac sūma cupiditate ferebat: ut. C. Mariū q̄ celerre hostis iudicaret: cuius uolūtati nullo ob-

tulisset Saturnin⁹ Metello nūidico eo q³ i eā minie iurasset: diē dixit: q³ cū a bōis ciuibus defenderet: ne cā malog³ certam inū eēt iuolūtariū exiliū Rhodū pfectus ē: ibiq³ legēdo & audiēdo magnos uiros aduocabat. ¶ Procellā: ipetū auxiliū. ¶ Occurreret: Resisteret. ¶ Quo erupturi eēt in auxiliū. Ad q³ tū reipu. p³nitie euasuri eēt. Aeterū neminē ut neminē ei p³tulerim: ut Qu. Scauolā augurē. Nō ausim inq³ uirū quēpiā in hoc uir/ tutis genere Metello p³ponere: possum autē. Qu. Scauolā iure cōparare: q³ nihilo inferius cōstantiā docu mētū dedisse uidet. de uictis. n. Marianis partibus cū Sylla ut saepe dictū ē rēpubli. occupasset: cōuocato

uiā ire audēte solus Scauola i³terrogatus de hac re sen- tētiā dicere noluit: q³ n³ ēt truculētius sibi mītātī Syllā: licet i³q³ mihi agmīa militū: q³ b³ curiā circū sedisti ostē tes: licet mortē idētidē miteris: nūq³ tñ efficiēs ut pp³ exi guū senilēq³ sanguinē meū: Mariū a quo urbs & italia cōseruata ē: hostē iudicē. De Sēpronia.

Quid scēmīa cū cōciōe si prius mos seruet³ ni hil: sed ubi dōestica q³es seditionū agitata flu ctibus est: prisca cōsuetudinis aucturitas cō uellit. plusq³ ualet q³d uiolētia coegit: q³ q³d suadet & p³ cipit uerecūdia: itaq³ te Sēprōia Tiberii & C. Graccho rū soror uxoris Scipiōis Aemiliani: nō ut absurde gra uissimis uirorū opibus i³serēs maligna relatiōe cōphē dā: sed q³a a tr. pl. p³ducta ad populū i³ maxia cōfusione nihil a tuorū āplitudie degenerasti: honorata memoria p³seq³r: coacta es eo loci cōsister ubi p³icipū ciuitatis p³ turbari frons solebat: istabat tibi toruo uultu minas p³ fundēs āplissima ptās: cū clamore ipitā multitudinis obstrepet totū forū: acerrimo studio nitebat: ut Eq³tio cui Sēpronia gētis falsū ius q³rebat: tanq³ filio Tiberii fratris tui osculū daret: tu tamē illū nescio q³b³ tenebris p³tractū: ut portentū execrabili audacia ad usurpandā alienā p³piqtatē tēdētē repulisti. De Cēturiōibus.

Non idignabunt lumina n³rae urbis: si iter eorū eximiū fulgorē: cēturiōnū quoq³ uirtus spe ctādā se obtulerit: nā ut humilitas amplitu dinē uenerari debet: ita a nobilitate fouēda magis q³ sp³ nēda bōae idolis nouitas ē. De alio Cēturiōe.

Abigi debet Pontius ab horū exēplorū cō- textu: q³ p³ Cæsaris ptibus excubās Scipiōis p³ sidio interceptus: cū uno mō salus ei daretur:

luti d³mersa p³petuo iaceat. ¶ Nouitas. Noui hoīes q³ nullā maiore suorū iagie clari suā sibi nobilitatē uirtute cōpāt.

Abigi de. Pō. a. h. e. Hoc sine dubio ciuili bello q³d i Aphrica gestū ē post Pōpeiū casū: nā capta forte trire mi una cesariana: q³ cōmeatū ex Sicilia aduehebat. Veterani q³dā milites cū Cēturiōe uno ad Scipionē de ducti sūt: quos ita Scipio d³r allocut³: nō spōte uestra certe scio: sed illius scelerati uiri ipatoris ipulsu & i³ pio coactos: ciues & optimū quēq³ nefarie cōsectari: quos q³m fortuna i³ n³ram detulit potestātē: si id q³d³ facere debetis rēp. cū optio quoq³ defendetis: certū ē nobis uitā & pecuniā dōare: q³pp³ q³d sentiat³ ploq³mini: tū Cē turio, p³ tuo inq³ sūmo beneficio Scipio gratias ago, nō. n. te ipatorē appello: q³d mihi uitā incolumitatēq³ belli iure capto polliceris: & forsan isto uterer bñficio: si nō ei sūmū scelus adiūgeret: ego ne cōtra Cæsare ipatorē meū apud quē ordinē duxi: eiusq³ exercitū p³ cuius dignitate uictoriaq³ āplius. xxxvi. ānis depugnaui aduersus armatusq³ cō sistā: neq³ ego id facturus sū: & te magnope de negocio desistas adhortor: cōtra cuius. n. copias cōtēdas: si mius an tea exptus es: licet nūc cognoscas: elige ex tuis cohortē unā q³ putas eē firmissimā: & cōstitue cōtra me: ego ex me/ is cōmilitonib³ quos nūc i³ tua tenes potestate: nō āplius decē sūmā tūc ex uirtute n³ra itelliges q³d ex tuis copiis spa re debeas. tūc Scipio irritatus oēs i³terfici iussit. ¶ Si se fu. Cn. Pōpe. ge. ip. mi. af. Discrepat hoc loco Va. a Cæs. cōmēta

senatu uoluit: ut Marius hostis priāe iudicaret³ augu/ ris con/ stantia
iussisq³ sniam dicere senatoribus cū alii metu: alii uolūtate sniam cōprobassent: solus Scauo la iuētus ē: q³ cōstās & itrepidus nulla rōne cogi potuerit iniquā proferre sniam. ¶ Truculētius. Scauius. ¶ Idemtidē. Frequenter. ¶ Vrbs & Ita lia. Quia eutōes cymbros & gallos deuicerat.

Quid scēmīa. Scilicet negocii habēt cū cōciōe. ¶ Si patrius mos seruet: nihil nā scēmīa pudica in cōuētū hoīum p³dire nō debet ex cōsuetu/ dine maiorū. ¶ Fluctibus. Motibus & p³turba/ tionibus: sic & Ci. pro Milone populi seditiōi cōparat tēpestatē: eq³dē certas tēpestates & p³cel las i³ illis dūtaxat fluctib³ cōcionū & cetera: cō tra uero Ver. tēpestati cōparat populū: ac uelut i³ populo magno cū saepe coorta ē seditiō: & c. ¶ Sed ubi pudor quidem & reuerentia. Sexus nō patit mulierē pudicā in cōetum & multitu dinē uirorū prodire ex cōsuetudine maiorum nisi necessitate cogat: sed si cogit: prisca cōsue/ tudo tollit: & uiolētia pudor parere cōpellit. ¶ Itaq³ te Sēpronia. L. Apuleius tribunus plā. subornauerat Equitiū quēdā ignobilē utpote libertinae sortis hominē: ut se filiū. T. Gracchi diceret: Sēpronia i³ forū adducta ut rē hāc falsā testaret: nulla uī ipelli potuit: ut dedecus fami liae sue cognosceret. ¶ Perturbari frōs solebat: nemo erat tā sūmus i³ ciuitate p³iceps: q³ si de eo ad populū ageret reus p³duct³ nō uultu pallo/ re p³funderet & de salute sollicitus esset. ¶ Ab/ surde. Incōuenienter: & idigne. ¶ Amplissima potestas. i. tribūitia. ¶ Obstrepet. iclamaret. re/ sonaret: nam plebs more suo tumultuabatur.

Non indignabunt. De inferiorū ho/ minū cōstātia dicturus Va. p³fatio/ nē quādā p³mittit: q³ ostēdit nō debe re nobiliorib³ uiris molestū eē na/ turā idignū uideri hūiliog³ hoīum sibi exēpla subiūgi: q³ quēadmodū ab his clarorū uirorū āplitudo uenerat sic a claris uiris hūilitatis uir tus siq³ fuerit magis ē oī fauore p³sequēda: quo se tollere possit: q³ ulla malignitate sp³nēda q³ ue/

OLI,
Scau/ uolae
augu/ ris con/ stantia

OLI,

.110

.111

OLI,

Noui/ tas
OLI,

rtis,nā,post Pompeli mortē hoc factū fuisse: ex ipsis cōmētariis colligif: nisi alter forte Cēturio alio tpe & Scipi, pfi
dio interceptus ad eū fuisset deductus: quod nusq̄ me legisse memini: nā qd' nonnulli dicūt hoc fuisse apud Aliac/
monē fluiū: qui Macedoniā diuidit a Thessalia cū Scipio ad Pōpeium properaret: ut expeditius iter faceret. M.
Fauoniū cū, viii, cohortibus ad Aliacmonē fluiū in p̄sidio collocavit: & q̄ Pōtius certior factus de aduētū Scipto
nis fuerit interceptus: totum falsum teste ipso Cæsare: q̄ ostēdit: nullū ibi fuisse Pōtiū: sed Cassiū nō interceptum: sed
aduētū Domicii liberatum: quare Centurione: quem supra diximus Pontium nominatum fuisse crediderim.

OLI,

S Ine ullis, & idē cōstātia, hoc fuit bel
lo civili qd' iter Au. & Anto, gestiū
est: ubi Mæuius hic: de quo loqui/
tur cū multa & p̄clara facinora edi/
disset: tandem periculis temere nimis exposi/
tus ab antonianis militibus: interceptus ē: & ad
imperatorem Antoniū deductus quem cū in/
terrogasset: quid nam de se constituendū esse
uideretur: constanter respōdit occidi iube: q̄
nulla ratione adduci possum: ut a Cæsare ad
te ipse deficiam: qua constantia uitam q̄ con/
temnebat facilius ab Antonio consecutus est,
p̄ Alexandriam, Vbi cum Cleopatra uiuebat.

OLI,

C Omplura huiuscā: Ad externa trā
siturus p̄fasc quodāmodo: ac di/
cit alia multa seruata cōstātia do/
mestica exēpla superesse memora/
tu digna: q̄ cōsulito p̄terire & ad externa transi
re uoluit: ne unius rei lōgā narratiōis fastidio/
sa copia facietatē legentibus ingeneraret. p̄ No
te, Idest huius memoria: & notandū est in bo
nā partē accipi plæruncq̄ notā: est, n. peccatū de
decus macula: est etiā nota rei alicuius memo
ria: ac signū & figura rē aliq̄ denotās. p̄ Quorū
prin. Salapiæ p̄cipes erant Dasius & Blasius:
Dasius Hānibalis amicus: Blasius q̄tū ex tuto
poterat rē Romanā fouebat: & p̄ occultos nū
cios spem p̄ditionis fecerat Marcello, sed sine
adiutore Dasio res trāsigi non poterat: Multū
ac diu cūctatus: & tū quoq̄ magis iopia cōsiliū
potioris q̄ spe effectus: Dasiū appellabat: at ille
ab re auersus, tū æmulo potētī inimicus rē Hā
nibali apit. Accersito utroq̄ Hānibal cū p̄ tri
būali qdā ageret mox de Blasio cogniturus sta
retq̄ sumoto populo accusator: & reus Blasi⁹
de p̄ditione Dasiū appellabat, n. uero ille uelut
imanē rē stare exclamat sub oculis Hānibalis
secū de p̄ditiōe agi: Hānibali atq̄ eis q̄ aderāt:
quo audacior res erat minus uerisimilis uisa ē
æmulationē p̄fecto atq̄ odiū eē: & id crimen
afferri: qd' q̄a testem habere nō possit liberius
fingat: ita idē dimissi sunt, ne non Blasius ante
destitit tū audaci icepto q̄ idē obtūdēdo docen
doq̄ q̄ ea res ipsi patriæq̄ salutaris eēt: peruicit
ut p̄sidiū, hi at numidæ erāt: Salapiæq̄ tradere
tur Marcello nec: sine cede multa tradi potuit
q̄a lōge fortissimi equitū ex toto punico exer
citu erāt: ita q̄q̄ iprouisa res fuit nec usus equo
rū in urbe erat: tamē armis inter tumultū ca
ptis: & eruptionē tētauerūt: & cū euadere neq̄
rēt pugnātes ad ultimū occubuerūt: nec plus q̄
gnōgita ex his in potestatē Ro. uiui uenerunt:
plus aliq̄to dāni, hęc ala eqtū amissa Hānibal
q̄ Salapia fuit: nec deīde unq̄ poen⁹: quo lōge plurimū ualuerat superior eqtatu fuit. p̄ Dissidētē: dissētiētē: q̄a Blasi⁹
cū Ro. Dasius cū Hānibale sētiebat. p̄ Adiectis: q̄ & ipm cōmēdatorē, Quia qdā iserebat q̄ ipm bēiuolū Hānibali
redderēt. p̄ Citerioris, c. p̄p̄nquioris, q̄ celeriorē curā desideraret. p̄ Vultu, d. ne ab aliquo p̄cipi posset ipsum cum

Dasi⁹
Blasi⁹

Sala/
pia
deficit
Hāni/
bale

si se futurū Cn. Pōpeii generi ipsius militem affirma/
set: ita respōdere nō dubitauit. Tibi qdē Scipio gra/
tias ago: sed mihi uti ista cōditioe uitæ non est opus.

De Centurione.

S Ine ullis imaginib⁹: nobilē aium & idē cōstā
tia p̄positū secutus. C. Mæuius cēturio diui
Augusti: cum Antoniano bello sæpenumero
excellentes pugnas edidisset: improuisis hostium insi
diis circūuentus: & ad Antoniū Alexandriam p̄ductus:
interrogatusq̄ qdē nā de eo statui deberet: iugulari me
inqt iube: q̄a nō salutis beneficio nec mortis supplicio
adduci possum: ut aut cæsaris miles desinā: aut tuus eē
icipiam cæterū quo cōstātius uitā cōtēpsit eo facilius
ipetrauit, Antonius, n. uirtuti eius icolumitatē tribuit.

Externa de Blasio.

C Omplura huiuscā notæ Romana exēpla su
pant, sed satietas mō uitāda ē. itaq̄ stilū meū
ad externa iā delabi p̄mittā: quorū p̄cipatū
teneat Blasius: cuius cōstātia nihil p̄uacius. Salapiā .n.
patriā suā p̄sidio p̄uico occupatā Romāis cupiēs resti
tuere: Dasiū acerrimo studio secū in administratione
reip. dissidētē: & alioq̄ toto aīo Hānibalis amicitiaē ua
cantē: sine quo p̄positū cōsiliū pagi nō poterat: ad idē
aggrediendū opus maiore cupiditate: q̄ spe certiore tē
ptare ausus ē: q̄ p̄tinus sermonē eius adiectis: q̄ & ipsū
cōmendatorē: & inimicū inuisiorē factura uidebant:
Hānibali rettulit, a quo adesse iussi sunt: ut alter crimē
probaret: alter defenderet. Cæterq̄ quū pro tribūali res
gereret: & quæstioni illi omniū oculi essent intenti: dū
aliud forte citerioris curæ negociū tractat: Blasius uul
tu dissimulatē: ac uoce summissa monere Dasiū cœpit
ut Romanorū potius q̄ Carthaginēsiū partes foueret:
enimvero tunc ille p̄clamat: se in cōspectu Ducis ad
uersus eum sollicitari: qd' q̄a incredibile existimabat:
& ad unius tātū aures penetrauerat: & iactabat ab ini
mico ueritas fide caruit: sed nō ita multo post Blasii mi
ra cōstātia Dasiū ad se traxit: Mar. q̄ & Salapiā & gn
gētos milites nūidas: q̄ in ea custodia cā erāt tradidit.

Blasio loq. Incredibile: Vtpote etiā in conspectu ducis & quo res audaciā plus h̄re uidebatur cōis fidei habebat. Hocion uero cū Dercillus qdā admōebat atheniēses: ut cauerēt ab insidijs Nicanoris: qui p̄fectus erat Cassandri: q̄ occulte bellū pararet, p̄ireeūq̄ portū ne interciperet piculū eē. Phocion at̄ populo audiēte magna uoce dixit nullū istare piculū & nihil prorsus timēdū eē. cōsulebatq̄ magis amicitia cū Cassandro: q̄ bellū suscipiēdū: capto deide p̄ireo nec ad recupādū armati: nec armatis p̄eē uoluit. nā factio optima tū i q̄ & Phocion erat cū Cassandro sentiebat, populares Polypercōti fauebat: sed postq̄ suscepto bello pulsus ē cas-

De Phocione.

PHocion uero quū Athenienses rē aliter q̄ ipse suaserat p̄spere administrassent: adeo p̄seuerās cōstātia suā p̄pugnator extitit: ut in con- cione lætari qdē se successu eorū: sed cōsiliū tamē suū ali- quāto melius fuisse diceret. Nō. n. dānauit qd' recte ui- derat: q̄a qd' alius male cōsuluerat bene gesserāt: felici⁹ illud existimās: hoc sapiētius. plærūq̄. n. temeritatē ca- sus iuuat: ubi prauo cōsilio p̄pius aspirat: & quo uehe- mētius noceat: despatius p̄dest. placidi sane & miseri- cordes & liberales oīq̄ suauitate t̄pati mores Phocio- nis: quos optiē p̄fecto cōsēsus oīum bōitatis cognomi- ne decorādos cēsuit. Itaq̄ cōstātia q̄ natura rigidior ui- deē leuis eius māsueto pectore fluxit. De Socrate.

SOcratis at̄ uirilitatis robore palliatus aiūs ali- quāto p̄fectius p̄seuerātia exēplū edidit. uni- uersa ciuitas Atheniēsiū iniquissimo & truculē- tissimo errore instructa de capite decē p̄torū: q̄ apud Ar- ginussas lacedæmōiā classē deleuerāt tristē sniam tulerat: forte: tunc eius potestatis Socrates: cuius arbitrio plæbiscita ordiarent̄ idignū iudicās: tot & tā bene me- ritos: ex idigna cā & ipetu iuidiā arripi: temeritati m̄ti- tudinis cōstātia suā obiecit: maxioq̄ cōciōis fragore & icitatissimis minis cōpulsus nō ē: ut se publicæ demen- tiæ auctore ascriberet: q̄ oppositu eius legitima grassa- ri uia p̄hibita: iniusto p̄torū cruore māus suas cōtami- nare p̄seuerauit: nec timuit Socrates: ne cōsternatæ pa- triæ undeci⁹ furor mors ipsi⁹ existeret. De Ephialte.

Proximū. & si nō eiusdē splēdoris ē: tamē cer- tū cōstātia h̄ri p̄texpimētū efficacis operæ forēsis fidei nō latētis. Athēis Ephialtes accu- sare publice iussus & iter cæteros Demonstrati nomen deferre coactus ē cuius filius erat Demochares excellē- tis formæ puer: aīo ei⁹ flagrantissimo ihærēs amor itaq̄ cōis officii sorte trucultus accusator priuati affect⁹ cō-

& eum forte Dimarchus eēt Socrates. i. tri. plæ. nulla ratione adduci potuit: ut hic legi tam uesanae consentiret: & q̄a plæbiscitū fieri nō poterat iniussu Socratis illi per uim executi sunt q̄ iure nō poterāt: itaq̄ cū p̄tores rediissent ex his continuo summum supplicium sumpserunt. Eius potestatis. Δημαρχος. Dimarchus ut apud nos tribu- nus. Ex indigna: q̄ uidelicet militum corpora sæuitiā maris interpellante sepulturae mandare nequiuerāt. Le- gitima grassari uia. Grassari crudeliter agere & supra modum sæuire. Cōsternatæ patriæ. Aliqua subita pertur- batione concitata. Undecimus. s. post mortem decimo p̄torum ipse undecimus esset qui opprimeretur. De capite decem p̄torum. Theramenes eius legis auctor extitit ut auctoritate Suidæ recitauimus.

ander Polypercōte duce Phocionis cōsiliū mi- nus p̄babile uisum fuit: tū Phocion in cōtione atheniēsiū fortunæ gratulatus ē: & de p̄spero euetu lætatus: at uero cōsiliū suū aliq̄to sanius fuisse affirmauit: magnā qdē cōstātia uiri: ut in ipsa uictoria p̄baret cōsiliū suū qd' fuerat de bello nō suscipiēdo: fuit hic phocion ut in cap- de i gratitudine latius plixiusq̄ dicturi sumus capite dānatus: nā iter cætera in eo quoq̄ offen- derat ciuitatē: qd' male cōsuluerat patriæ suæ: nec ultro spartanis bellū isferret: cui⁹ duces fue- re picles & Sophocles: quo bello multas achaie ciuitates atheniēsiū ipio adiecerūt. Phocion & si sæpe exercitibus p̄fuit sumosq̄ magistratus coepit: tamē multo ei⁹ notior itegritas uitæ: q̄ rei militaris labor: itaq̄ huius memoria nulla illius aut magna fama: ex quo cognomine bo- nus ē appellatus: legit̄ i uita Demosthēis: uim maximā in dicēdo habuisse phocionē: q̄ mul- tas grauelq̄ sentētiās paucis uerbis cōplectere- tur. itē. q̄ Demosthenes oēs oratores uno Pho- cione excepto nō solū eloquētia: sed uita quoq̄ superauit. Blādū aiūm: casus plærūq̄ temeri- tatē corrigit: ut res malo p̄silio aggressas casus plærūq̄ secūdet. Placidi & misericordes. Cō- stat sūmæ modestiæ & integritatis uirū fuisse Phocionē: & p̄petuo pauperē: cū ditissimus p̄- delatos honores eē potuisset. nā repudiāuit cō- stātiā philippi regis mūera. cū maxie hor- tare a legatis regis ut ea acciperet: ad filioq̄ saltē cōmoditatē q̄ in sūma paupertate nō facile pos- sent p̄nam tueri gloriā quibus ille respondit: si mei similes erunt nequaq̄ difficile erit: idē hic agellus illos alet: qui me ad hanc dignitatē produxit: si dissimiles sunt futuri: nolo meis impensis illorum ali augeriq̄ luxuriam.

SOcratis at̄ uirilitatis. Cū Bellū gere- rent atheniēses aduersus lacedemo- nios & forte apud Argynussas isulā utriusq̄ populi classis cōparata eēt ac staret instructa: placuit decē p̄toribus ut pu- gnā cū hoste cōmitterēt & fortunā expirentur quo plio ipsi uictores fuerūt: sed post pugnam subito exorta tēpestas: q̄ classē atheniēsiū disie- cit ac dissipauit: ut militū corpa sepulturae mā- dari nō potuerit cū nūciatū eēt athenis militū corpora isepulta iacere: adeo exercitatus est po- pulus atheniēsis aduersus p̄tores ut legē ferrēt de sumēdo supplicio ex his cū primū rediisset

OLI

Gras-
fari
THE

OLI.

Proximū & si non eiusdē: Mos erat apud atheniēses ut sorte traherent q̄ mores hoīum & uitā rōnē i-
dagarēt: & quos nō p̄barēt: publicā accusarēt: cū uitā rōnē reddere nō possent. Forēsis fidei, q̄ ephi-
altes i foro fecit q̄ debuit: & hęc ē fides forēsis. Accusare publice: ut apud nos cēsores de morib; iudicā-
cabāt ciuitatis quos grāci τιμητασ̄ uocāt ita hi & accusabāt ut uitā rōnē redderēt. Cuius, f. Antiqui
pueros amabāt egregie idolis p̄cipuā pio quodā & hōesto amore ut eos ad uirtutes excitarent & honores p̄uehe-
rēt. Miserrabilis, r. Respiciēs ad ipsius affectū: nō, n. accusare: sed accusari uidebat: i eadē persona erat uterq; Sin-
cera fide: Quia nulla pueri gratia cuius amore
tenebatur ab officio deduci potuit.

THE. Ephi-
altæ
constā-
tia
OLI.

Quē Syracusanus. Hic fuit Diō Hip-
parini filius: de quo i sequēti li. & in
ca. qd̄ incipit. Ne quāq; Platoni, latius
dicem; ubi q̄rēda ē hęc historia: nā
utriq; loco cōuenit, qd̄ non ad eius constantiā
p̄tinet: cū illi nūciatū eēt ab heraclide & Philip-
po i fidiā sibi parari: nulla rōe adduci poterat:
ut illud de Heraclide crederet, cognita deinde
illius cōiuratiōe nō tulit æquo aīo Dion & uer-
sum illū Homeri rettulit ex secunda rapsodia,
ὄκ πολυκοιρανίη εἰς κοίραν οὐκ εἰς οἴον ἔστι βρα-
σιλᾶρ & ita iussit Heraclidē iherfici, clarissimū
ergo dedit seruata cōstatiā documentū: ut ne
metu quidem uiolētā mortis a uere amicitia
officio potuerit absterreri.

OLI.

Alexāder Macedonū. Alexāder Ma-
cedonū rex Dariū Persā, regē iā pri-
mū acie p̄fixerat, ille uero cuius i-
pio tota ferme asia subiecta erat bre-
ui firmiore reparauit exercitū: qd̄ cū audisset
Alexāder metuēs ne i mōte tauro ihercipet: ide-
ciratissimo cursu aduersus Dariū p̄fectus ē: &
cū uno die qngēta stadia cōfecisset: lōgo itine-
ris labore & solis ardore fatigatus: ut æstu se le-
uaret: corpus apud, Tarsū i Cydnū fluuiū frigi-
dissimā aq̄ demersit: & subitā ualitudinē inde
cōtraxit, acciti undiq; medici potionē saluber-
rimā: & ad eā uī morbi pellēdā maxie accōmo-
datā cōstituerūt: q̄ cū Pphilip, medicus suis ma-
nibus cōpositā & tēpatā Alexādro porrexisset:
ille itrepid; atq; ipiger hausit: & sine cōstatiōe
medicinā assūpsit: deinde i fās q̄s pauloāte rece-
perat a parmenone: Philippo legēdas tradidit
cōtēbāt at ut sibi a Philippi medici caueret in-
sidiis: quoniā pecūia corruptus & spe nuptiaꝝ
sororis Darii mortē illi machinare: fuit p̄-
cōto Alexādrī pectus cōstatiā plēissimū: q̄ a me-
dico iā p̄pmodū suspecto suā icolumitatis p̄-
sidiū sumere non dubitauerit. Opibus, Darii
apparātū describit Qu, curti; i principio secūdi
li. i. i. i. inter hęc Alexāder & cætera. Cōtusis,
fractis & debilitatis ac ēt domitis, parmenionē
uero q̄ suspectas litteras Alexādro regi dederat, Cleander & polydamas mādato Alexādrī iheremerūt, hic sine rege
Alexādro multa strenue rex sine eo nihil magnæ rei gessit ut uult Quintus Curtius li. vii. de hoc parmenione rui-
sus habebit li. vi. ca. iiii. Li. quore: puritate soluta. Cōspiciuus, adeo clarus ut ad iā usq; arenā cōspici posset. Stu-
pefactis, Contractis, ē. n. stupor cū p̄ admiratiōe aut rei cuiuspiā horrore sensū aliquē amittimus aī uel corporis: ut stu-
por pedū stupor dētū: aut aī cū admiratiōe dediti sensum aliquē amittimus. Exanimatiōe, Terrore, Hebēta-
tis, Obtusis quando res perdit uigorem suum: ut gladium hebetatum: qui aciem obtusam habet. Fluctuabat, i. i.
dubio erat. Interpellari: interrumpi, impediri.

Philip-
pus
Alexā-
dri me-
dicus

Exani-
matio

ditione miserabilis reus: puer; ad se exortādū: quo par-
cius p̄ris criminibus i fisteret uēiētē: neq; repellere neq;
supplicē gēibus suis aduolutū itueri sustinuit: sed opto
capite flēs & gemēs p̄ces expromēt passus ē: nihilomi-
nūsq; sincera fide accusatū Demonstratū damnauit. ui-
ctoriam nescio laude: an tormēto maiore p̄tā: quoniā
priusq; fontem opprimeret: seipsum uicit Ephialtes.

De syracusano Dione.

Quē Syracusāus Diō diuersitate exēpli p̄gra-
uat q̄ q̄busdā monētib; ut aduers; heraclidē
& Callippū quor; fidei plurimū credebat: tā-
q̄ i fidiā ei nectētes cautior eēt: respondit, se uitā malle
excedere q̄ i metu uiolētā mortis amicos iimicosq; iux-
ta ponere.

De Alexandro Magno.

Quod seqt & rei ipsius admiratiōe: & clarita-
te auctoris illustre, Alexāder Macedonū rex
ichlita iā pugna excellentissimis opibus Darii
cōtusis: æstu & iteris feruore i Cilicia p̄calectus Cyd-
no q̄ aq̄ liquore cōspiciuus Tarsū iherfluit: corpus suū
imerisit, subito deide ex nimio haustu rigoris obstupe-
factis neruis: ac torpore hebetatis artubus maxima cū
exanimatiōe totius exercitus: i oppidū castris p̄pquū
deferēt: iacebat æger Tarsū: inq; ualitudie eius aduersa
i fatis uictoria spes fluctuabat. Itaq; cōuocati medici
attētissimo cōsilio salutis remedia circūspiciebāt, qui
quū ad unā potionē sniam direxissent: atq; eā Philip-
pus medicus suis māibus tēperatā Alexādro (erat aut
ipsius amicus & comes) porrexisset: a Parmenionē mis-
sæ līæ supuenerūt admonētes: ut rex i fidiā Philippi
pinde ac pecūia corrupti a Dario caueret: q̄s cū legisset
sine ulla cūctatiōe medicamētū hausit: ac tū legendas
Philippo tradidit, p̄ quo tā cōstati erga amicū iudicio
dignissimā a Diis imortalibus mercedē recepit, q̄ icolu-
mitatis eius p̄sidiū falso interpellari iudicio noluerunt.

Explicit Liber tertius.

Explicit Liber tertius.

Valerii Maximi Liber quartus.

De animi moderatione.

Cap. .I.

Ransgrediar ad saluberrimā partē animi moderationem quæ mentes nostras impotētiæ & temeritatis incursu trāuersas ferri non patitur: quo euenit ut reprehēnsionis mor-
su sit uacua: & laudis quæstu sit opulētissima: itaq; effectus suos i claris uiris rēgnoscat.

De P. Valerio Publicola.

A Tq; ut ab incunabulis summi honoris incipiā P. Valerius qui populi maiestātē uenerādo publicolæ cognomen assecutus est: cum exactis regibus imperii eorum uim uniuersam omniaq; insignia sub titulo consulatus in se translata cerneret: inuidiosum magistratus fastigium moderatiōe sua ad tolerabilem habitum deduxit: fasces securibus uacue faciendo: & in concione populo summitendo: numerum quoq; eorū dimidiā ex parte minuit: ultro Sp. Lucretio collega assumpto: ad quē quia maior natus erat priores fasces transferri iussit. legem etiam comitiis cēturiatis tulit ne quis magistratus ciuem Romanū aduersus prouocationem uerberare: aut necare uellet. Ita quo ciuitatis conditio liberior esset: imperium suum paulatim destruxit. Quid q; ædes suas diruit: quia excelsiore loco positæ istar arcis haberi uidebant, nōne

Ransgrediar ad saluberrimā. Ad OLI
capitulū trāsit de moderatiōe: Mode
Est autē moderatio cupiditatū ratio
nostrarū qdā qsi refrenatrix q
nostros soluti euagari nō sinit
affectus sed rāq; cæterarū uirtu-

tū auriga hoīs aīum ita cōpōit ut qcqd fecerit aut dixerit: omnino reprehēnsione careat, recte igitur cōstantiæ subiungitur q; eius quasi mater sit atq; magistra, & Impotentia, arrogātiæ & incontinentiæ, & Morsu. Quia nemo audet moderatū animum aliqua ratione mordere.

Tq; ut ibi P. Valeri⁹ q post exactos OLI
reges primi cōsules in urbe Roma-
na creati sūt Iunius Brut⁹ & L. Tar-
quinius collatinus quo deinde pul-

so: q; ex gēte tarqnia foret in eius locū centuria-
tis comitiis substitutus est. P. Valerius publico-
la, qui fuerant illius exactiōis auctores & Rōa-
næ libertatis uindices, Brutus obuiā regibus q;
populo Romano bellū inferebāt cū legiōe pro-
cessit: & super Aruntē regis filiū quē hasta trās-
fixerat: mutuo uulnere expirauit: inde mortui
locū substitutus est Lucre, Lucretiæ pater: quo
paulo post mortuo, Vale, per multos dies nullā
subrogandi sibi collegæ mentionē facere: & in
summa uelia: sibi domū ædificare, populus eū
regnum affectare suspicatus ē, quod ubi sensit
Vale, uocato ad cōtionem populo: depositisq;
fascib⁹ grauiter de illorū leuitate cōquestus: q;
se libertatis uindicē paulo ante magna ambitioe
p̄dicarēt: nunc eiusdē libertatis opp̄ssorē suspi-
carent, castigatis demū oībus collegā sibi sub-
stituit Sp. Lucretiū ei⁹q; priores fasces p̄ferri ius-
sit ædes q; in sūmo ueltæ ædificabat dirui &
oēm materiā in planū atq; in ifimū locū defer-
ri iussit: aliq; deinde populares leges tulit: iter
q; & illā ut nullus ciuis Romāus aduersus p̄-
uocationē uiolari posset, & In cu, principiis, Pu-
blicolæ, A colēda plæbe dictus: q; plæbē mirifi-
ce coluit, & Exactis: Eiectis expulsis, & Sub titu-
lo cōsulatus, Nomine qdē cōsules: re autē ipsa re-
ges erāt, nā oīa regū isignia cōsules habebāt no-
men regiū post partā libertatē fuit Romāis sp̄
inuisū, & Hitū: cōditionē, & Dimidia ex parte:
Nā cū, xii, fasces unusq; cōsul semper haberet
ip̄e tantūmō sex uoluit h̄re, & Spurio lucretio,
Qui intra paucos dies suffectus in lucretii locū
M. Oratius puluillus, & Centuriatis: habitis p̄
cēturias: nā, P. R. i quīq; classes diuisus: & una/
quæq; classis in cēturias: ut apud Titū Liuium
decade ad urbe cōdita uidere licet: cum igitur
suffragia dabantur primæ classis cēturiæ roga-
bantur: quæ si uariassent ad secundæ classis cē-
turias ueniebāt, deinde per ordinē oēs descen-
debāt, & Magistratus: siue cōsul: siue p̄tor: siue
alius, & Aduersus prouocationē: Si q; puocas-
set ad populū ab omni magistratū iniuria tu-
tus eēt, & Aedes suas: Delata cōfestim materia
oī ifra ueliā & ubi nūc uia publica est domus i
ifimo cliuo edificata, & Instar: ad similitudinē
& unq; recte cū ad iungi pōt: ut ad instar dicat,

Publi-
cola
unde

OLI,
Camil
li mo/
deta/
tio

Vix iuuat abire. Hic feruente Romanorum ac ueiorum bello: cum tribunus militum consulari potestate propter discordiam quam tunc domi militiaeque ingens fuit prohibitus: qui uir esset ostendere: ad extremum crescentibus indies & domesticis & externis malis terrore publico dictator dictus ad unice urbis obsidione tanta profectus omnium fiducia: ut cum imperatore mutata fortuna reipublice tueretur: capenates in primis & phaliscos qui cum hostibus coniurauerat: nepesinis in finibus obuios primo uicit: hic longa obsidione ueiorum ac difficilem pueniens mira constantia ac uirtute: anno tandem decimo ueios cepit: quod dies multa hostium caede tractatus est donec a dictatore esset editum: ut inermibus parceret: quibus captis in preda uersi oes cui nulli ad eam diem hostis preda par fuerat: huic uictoriae Romae ingens gaudium: & quatuordecim supplicationes quanta nunquam antea: dictator in solito honore triumphauit & super humanum habitum capitolium ascendit: currum aureum equis quattuor numero cadore trahentibus: ipse quidem pro solutis uotis deposuit dictaturam uir & armis & a moderatione clarissimus: sed nulla claritas uacat inuidia Alienati a Camillo praebis: a quereantibus passim ciuibus hostilem praedam in uoto disperfam: & tribunis praebere de morte turbantibus pedere tamen inuidia. quarto Tribunus militum factus est commissumque illi bellum phaliscum. hic exortum quod cum Veientibus phaleri coniurassent: quos cum praelio uicisset & direptis castris hostilibus praedam omnem ad quaestores publicos reiecit. magis magisque alienauit sibi animos militum quam uirtute uiri rigida simul oderat & stupebat. inde cum obsidio preualida ac multae urbis nihilo breuior futura uideretur: quam Veientium fuisset: ducis uirtus ac fortuna ingruente honestissimaque uictoriae uiam fecit: magistro nobilium quoque patres primi erant in populo: qui pro specie solatii illos in castra Romana & ad tectorium ducis adduxerat: uictorio numeroque illis tradito & uirgis adhibitis quibus agerent praedatorum: huius admiratione uirtutis fracti animi: urbs dedita: ipse summa cum gloria: sine triumpho tamen quia res sine armis acta fuerat Romana redit: nec diu quidem uiri gloria & res gestae in uindictam operere: accusatus a Tribuno praebis Apuleio intercurrente per eos dies adolescentis morte filii. hinc publico, hic priuato incommodo affectus in exilium abiit: sed parabat egregio uiro laus, non ex prosperis modo: sed ex aduersis praeter rebus cum itaque per id tempus gallorum primo: deinde germanorum populi nouissimique omnium senones. Galli frugum uinique dulcedine quam ad huc eos hic detinet in italia irruentes infinito cum exercitu fudissent bello hetruscos: ea repestata magna italiae parte possidentes: deinde Apenninum transgressi: clusiumque aggressi: de hinc Roma: exercitumque Romanum apud Alia Fluuium primo fudissent: unoque impetu indefensam urbem cepissent: atque incendissent: senatu ipse trucidato: flammis hostilibus intactum solum capitolii saxum remansisset: necessitate ultima Camillus absens dictator iterum dictus recolligit laceras Romani exercitus reliquas: & turpi reditione turbata in ipsa primam urbem mox extra urbem cum hostibus fortiter feliciterque pugnauit. Quo in primo nec fuga nec captiuitas: sed sola hostium strages fuit ne nuncio quidem tanta caedis superstitere. Victor Camillus & secundus Romanae urbis conditor dictus est. Seruatamque in patria insigni rediit triumpho. Multa praeterea bella gessit: uictorias multos honores: multos habuit triumphos: quos breuitas ipsa non capit: nec proposito nostro conueniunt: nam quod ad moderationem eius pertinet: noluit a ciuibus delatum imperium accipere: nisi prius ab exiguo senatu: qui in capitolio obsidebatur solenni iure dictator creatus esset. Magnificus Camilli: pro comparatione ostendit eius moderationem: quod longe sit difficilius, & propterea est gloriosius seipsum quam hostes uincere. Operosius: difficilius & laboriosius. Nec aduersa propera festinatione fugientem. In hoc maxima consistit moderatio.

Camil
lus
absces
dicta/
tor du
ctus,

OLI,

Par Furio moderatione Marcus Rutilius Censorinus. De hoc uiro satis dictum est in capitulo de disciplina militari. Sed quod ad moderationem eius spectat: cum censor iterum creatus esset uir omnino ambitionis expertus: non modo magistratum non suscepit: sed ultro etiam populum accusauit, quod eam potestatem quae per se grauis a maioribus anni & sex mensium tantummodo facta esset: cum triennis esse soleret quod nimis magna uideretur saepius uni uiro deferre non dubitarent. Par Furio moderatione. Quia sicut Camillus dictaturam nisi solemniter iure demandatam accipere non sustinuit, ita hic continuare censuram omnino recusauit. Censorinus. Nam a rigiditate censurae dictus est Censorinus. Corripuit: Reprehendit. Eam potestatem: censura. Coarctandum. Breuiandum. Nam primo triennis fuit: deinde anni & sex mensium facta est, postremo ad semestre spacium deducta. Liuii, ab urbe condita de coarctando censurae tempore Marcus Aemilius dictator censurae honore: qui antea per quinquennium gerebatur, anni & sex mensium spacio finito: ob eam rem a censoribus uocatus est. Crederet: committeret.

Censo
rinus

quod domo inferior: tantum gloria superior euasit.
De Furio Camillo.

Vix iuuat abire a Publicola: sed uenire ad Furium Camillum libet: cuius tam moderatus ex magna ignominia ad summum imperium transitus fuit: ut quam praesidium eius ciues capta Urbe a gallis Ardeae exulantis petiissent: non prius Veios ad accipiendum exercitum iret: quam de dictatura sua omnia solenni iure acta copisset. Magnificus Camilli Veietanus triumphus: egregia gallica uictoria: sed ista cunctatio longe admirabilior. Multo, nam multoque seipsum quam hostem superare operosius est: nec aduersa propera festinatione fugientem: nec secunda effuso gaudio apprehendentem.

De. M. Rutilio Censorino.

Par furio moderatioe. M. Rutilius censorinus. Iterum, nam censor creatus ad concionem populum uocatus: quam potuit grauissima oratione corripuit: quod eam potestatem bis sibi detulisset: cuius maiores quia nimis magna uideretur: tempus coarctandum iudicassent: uterque recte: & Censorius: & populus. alter, nam ut moderate honores crederet: praecipit: alter se moderato credidit.

A Ge. L. Quintus Ceicinus, Hic origine nobilis de gēte patricia: filiorū turba ornatus integerrimus ac fortissimus fuit: sed cū unus ex filiis accusatus grādi pecunia damnatus eēt. Qu. ut soluēdo filiū liberaret: rebus suis fere oībus distractis ad inopiam redactus: relicta urbe trans tyberim habitauit, ruralem ac modicam uitā agens. quo tēpore equorū incurſu subito puastatis agris, & legatis Romanorū ad qren dū de iniuriis solemniter missis & a duce hostiū cōtemptis: cū ad ultionē alter cōsulū missus ad Algidū obsideret cū exercitu: nec in altero satis uiriū eēt ad collegā liberandū: attonita ac turbata urbe: ad extrēa remedia recursum

OLI.
Quin
tū
Ceicia
ti
mode
ratio

De L. Quintio.

A Ge. L. Quintus Ceicinus qualem consu- lem gessit: quum honorem eius. P. C. conti- nuare uellent: non solum propter illius egre- gia opera: sed et q̄ populus eosdem tribunos in proxi- mum annum creare conabat: quorum neutrum iure poterat fieri: utrūq; discussit: seātus studiū simul ihibē do & tribunos uerecūdiā suā exēplū seq̄ cogēdo: atq; unus cā fuit: ut āplissimus ordo: populūq; tutus eēt ab iniusti facti rephensione.

De Fabio Maximo.

F abius uero Maximus cū a se qnq; & a pa- tre auo: proauo: maioribusq; suis: sa penume ro consulatū gestū ai aduerteret: comiciis qui bus filius eius summo cōsensu Cōss. creabat: q̄ potuit constanter cum populo agit: ut aliquādo uacationem huius honoris Fabiā genti darent: non quod uirtuti- bus filii diffideret. erat enim illustris: sed ne maximū imperium in una familia continuaretur. Quid ac mo- deratione efficacius: aut ualentius: quā etiam patrios affectus: qui potentissimi habentur: superauit.

De Africano superiore.

N on desuit maioribus grata mēs ad p̄mia su- periori Africano exoluēda. Si quidē maxi- ma eius merita paribus ornāmētis decorare conati sunt: uoluerūt illi statuas i comitio: i rostris i cu-

tribunicia potestate abdicarunt: & ita moderatione sua nihil contra leges ac rephensione dignū fieri passus est. p̄ Studiū: Curā q̄ senatus habebat in cōtinuando cōsolatū. p̄ Verecūdiā suā: nam cū spreuisset consulatū: pudore quodam deterriti sunt tribuni plēbis a continuatione magistratus. p̄ Inhibendo: R̄ frenando: coercendo.

F abius uero maximus. Hic (ut in ca. de cōstātia diximus) fuit reipu. Ro. i rebus duris & afflictis unicū le- uamen: q̄ plus opis cōsilio & prudētia hostē lubigēdo: q̄ alii fortiter dimicādo p̄iā attulisse uidet. pri- mus, n. docuit sapiētia nūq; cū temeritate cōiūgi: neq; ad cōsiliū casus admitti: sed rationē semper for- tunā dominari. nō est igit huius uiri historia repetēda, sed qd̄ ad hūc locū pertinet eius pectus tāta fuit moderatiōe instructū, ut et affectus paternos, qui interdū nimis esse solent: superare potuerit. cū, n. filio uiro nobi- lissimo: & singulari uirtute p̄dito cōsulatus summo oīum cōsensu: certissimisq; suffragiis a populo demādaret: quo minus fieret summo studio curauit: q̄ diceret aequū esse familiā suā: quā p̄ multos ducta uiros antiq; ab origine gen- tis: eiusmodi honores p̄pmodū cōtinuasset: uacationē aliquādo mereri. p̄ A patre: auo: Nā Fabi⁹. Gurges genuit Fabiū Rutulianū: q̄ genuit alterū Fabiū Gurgitē ex quo natus ē Fabi⁹. Maxi. Auorū ordo sic se habet: ut primo p̄ deinde auus: tertio proauus: postea abauus: deīde atrauus: postremo tritauus dicat. p̄ Diffideret, Quominus tāti magistratus honorē sustinere ac tueri posset, ac pro sua maiorūq; suorū & populi Romani dignitate gubernaret. p̄ Quid hac moderatiōe. Laudat hoc loco Fabiū: q̄ potuerit et affect⁹ supare p̄nos: solēt, n. cupide nimis affectare parentes: ut ad honores filii: q̄ maximos prouehantur: honestioresq; fiant in dies. p̄ Qui potentissimi habentur: ni- mi plerūq; sunt parentum affectus ut ad celsiorem fortunam per gradus honorum filii producantur.

OLI.

Fabi
Max.
mode
ratio

N on. d. m. ad reliq; ai uirtutes q̄ i hoc uiro fuer̄ p̄pe modū admirabiles accedit & modestia: q̄ i p̄tēdis hōrib⁹ tāta fuit: ut nō mī⁹ eū uenerabilē fecerit q̄ res ab ip̄o magnifice gesta. nā q̄to magis honores cō- tēpsit: tāto et admirabilior fuit: p̄tēpsit at nō solū hūanos sed p̄pe diuinos quos illi summo studio & abitiōe detulerat ciuitas. R. p̄ suis max. & imortalib⁹ erga se meritis. p̄ In. r. ubi cōciōes hēbāt. p̄ In. cubi seāt⁹

OLI.

coquebatur. Iouis optimi maximi. Cuius filius esse credebatur teste Gellio: quia sicut in capitulo de fiducia diximus: quod de olympia philippi regis uxore alexandri matre quidam graeci tradidere scriptores: idem de P. Scipionis matre memoria proditum est: uisum immensae magnitudinis anguem cum Scipionis matre concumbere: & ex eo creditum est Scipionem concepisse: quam famam ab ineunte aetate clarissimus uirtutibus maximisque rebus gestis indies magis: magisque auxit & confirmauit. Puluinaribus. Lectisternis. id est uolebat eum diuinis honoribus afficere patrum. P. Recusandis honoribus. Quia clarior interdum gloria spreta redit. Emerendis. Valde merendis. sed emeriti mili-

OLI.

A T. M. Marcellus. M. Marcellus cum Valerio Leuino cum forte absente iterum consul idibus Martiis cum magistratum inisset senatum eo die more maiorum habuit: professus se nihil absente collega neque de republica: neque de prouinciis acturum: scire se frequenter Siculos prope urbem in uillis obrectatores factorum suorum esse: quibus tantum abesse: ut pro se non liceat palam Romae crimina: & dicta: & facta ab inimicis uulgari. ut insimularent aliquem sibi timore absente collega dicendi de consule esse ipse eis ex templo daturus senatum fuerit: ubi quidem collega uenisset non passurum quicquam prius agi: quam ut siculi in senatum introducant. postquam igitur collega rediit primum inter se prouincias sortiti sunt. Sicilia & classis Marcello: Italia cum bello aduersus Hannibalem Leuino euenit: quae fors uelut iterum captis Syracusis ita exanimauit Siculos: ut comploratio eorum flebilis quoque uoces ex templo oculos hominum conuertissent.

Syracusae uicariae

quod cum Marcellis cognitum esset: ne quis frenari timore siculos dicere posset: quo minus de se libere querantur cuius potestate mox futuri essent prouinciam cum collega permutauit: deinde siculos in senatum introduxit: & de se grauer cōquerentes aequanimis auribus sustinuit. iussosque a Leuino: post cōquestionem exercere ex tempore ut de postulatis eorum patres consuli possent: Marcellus tenuit: ut coram ipsis responderet obiectis. quo facto cum illis pariter excessit de senatu: ut liberius patres consuli possent quae acta Marcelli summo consensu comprobarentur. reuocatis deinde in senatu siculis & consule: recitatorque senatusconsulto siculi benigne appellati ac dimissi: ad genua se Marcelli consulis proiecerunt & obsecrantes ut quae deploranda ac leuanda calamitatis suae causa dixissent ueniam eis daret: & in fide clientelaeque acciperet perorantes. haec consul clementer allocutus eos dimisit. Qui primus Hannibalem uicit. Nam omnes ante Marcellum Romani imperatores uel ex acie uicti discesserant uel in acie cum magna reipublicae clade ceciderant. Aut certe nunquam cum Hannibale fortunam belli temptare ausi fuerant. primus igitur Marcellus apud Nolam uinci posse docuit nam cum urbem illam obsideret Hannibal: quomodo propemodum ad defectionem uidebatur erecta: Marcellus nocte opidum ingressus: & ad tres portas in hostes uersas tripartito exercitum instruxit impedimenta subsequi iussit. Calones lixas & in ualidos milites uallum ferre: ut paucitatem spernentibus poenis ingentis exercitus spem repente facerent: his ita instructis patefactisque repente portis in hostes ratis cum clamore impetuque ferunt: ut perturbata media acie terga uerterent: non tamen sine iactura. nam duo milia & tricenti hostium caesi non plus Romanorum centum amissis: ingens eodie res ac nescio an maxima illo bello gesta sit. non uinci ab Hannibale: Romanis tunc uicibus difficilius fuit: quod postea uicere. hac uictoria Marcellus potitus militum suorum animos multis antea cladibus territos erexit & excitauit: urbem Nolam a defectione prohibuit: ualidam praesidio firmauit. & sic propemodum amissam P. R. restituit. Et Syracusas cap. Cuius difficillima ac prope incredibilis fuit expugnatio: quippe cum urbs ipsa situ & natura soli ualidissima munitionibus quoque firmissimis undique circumseptae foret: accedebat quoque in ea uir erat Archimedes unicus: caeli siderumque spectator: mirabilior tamen iuuentor ac machinator bellicorum tormentorum operumque: quibus ea quae hostes ingenti mole agerent ipse pro leuissimo iudicaret: hic aduersus omnem Marcelli terrestrem maritimamque apparatus uariae magnitudinis tormenta in muris disposuerat. in quibus illud praecipuae admirationis fuit. ferrea manus firmissimae cathenae illigata: cum iniecta prora nauis esset: grauique libramento plumbi recelleret ad solum suspensa prora nauis in puppim statuebat: deinde remissa subito uelut ex muro cadente nauem cum ingenti trepidatione nauis ita undae affligebat: etiam si recta recederet aliquantulum aquae recipere: ita maritima oppugnatio est clausa omni: inter raras tamen difficultates urbem omnium illo tempore & in ea

ria: in ipsa denique Iouis Optimi Maximique cella ponere: uoluerunt imaginem eius triumphali ornatu indutam capitolinis puluinaribus applicare. uoluerunt ei continuum per omnes uitae annos consulatum perpetuamque dictaturam tribuere. quorum sibi nil neque praebiscito dari: neque senatusconsulto decerni patiendo: pene tantum in recusandis honoribus se gessit: quantum egerat in merendis.

De eodem Africano.

Eodem robore mentis quam Hannibalis in senatu protexit: quum eum ciues sui missis legatis: tanquam seditiones apud eos molientem accusarent: adiecit quoque non oportere. P. C. se reipublicae carthaginensium interponere: altissimaque moderatione alterius saluti consuluit: alterius dignitati uictoria tenus utriusque hostem agisse contentus.

De M. Marcello.

A T. M. Marcellus: qui primus & Hannibalem uicisti: & Syracusas capi posse docuit: cum in consulatu eius siculi de eo quaestum in urbem uenissent: nec senatum ulla de re habuit: quia collega Valerius Leuinus forte aberat: ne ob id siculi in querendo timido-

regione terra marique ualidissimam atque pulcherrimam uirtus imperatoris tandem expugnauit, Quia collega Leuinus aberat: Erat enim in macedonia aduersus Philippum, Admittendis, introducendis, Improbatis que relis: damnatis a senatu, In clientelam reciperentur, Apud maiores urbium expugnatores earum postmodum patroni esse dicebantur & erant, æquum enim erat: ut qui uulnera intulisset: eadem sanaret, Cicero in officiis lia, Apud maiores nostros inquit tantopere iusticia culta est: ut hi qui ciuitates: aut nationes deuictas bello in fidem receperunt earum patroni essent more maiorum, Sup hac Sicilia fortitus, Liuius dicit anteq̄ introducerent lega-

Leu/
nus
Coos,
Patro/
ni ciui/
tatum

res eent: & ut is rediit ultro de his admittendis retulit: querentesque de se patienter sustinuit: iustos etiam a Leuino discedere: remanere: ut suæ defensionis interessent coegit, hac deinde utraq; parte perorata: etiã excedentes curia subsecutus est: quo liberius senatus sententiam ferret, improbatis quoque eorum querelis supplices & orantes ut ab eo in clientelam reciperentur: clementer excepit, super hac Siciliam sortitus eam prouinciam collegæ cessit, Toties laudatio Marcelli uariari non potest: quoties nouis ipse gradibus moderatione aduersus socios usus est.

De T. Graccho tribuno plebis.

Quam Tiberius etiã Gracchus admirabile se exhibuit: Tribunus, n. plebis quum ex professo inimicitias cum Africano: & Asiatico Scipionibus gereret: & Asiaticus iudicata pecuniæ satis dare non posset: atque ideo a consule in uincula publica duci iussus esset: appellassetque collegium tribunorum nullo uolente intercedere: secessit a collegis decretumque composuit: nec quisquam dubitauit: quin eo scribendo irati hostis aduersus Asiaticum uerbis usus esset, At is iurauit se primum cum Scipionibus in gratiam non redisse: deinde tale decretum recitauit, Quum, L. Cornelius Scipio die triumphis sui ante currum actos hostium duces in carcerem coniecerit: indignum & alienum a maiestate, P. R. uideri eundem ipsum duci: Itaque id non passurum fieri, libenter tunc opinionem suam, P. R. a Graccho deceptam cognouit: moderationemque eius debita laude profecutus est.

pro Scipione esse factam a Tyberio Graccho: neque multam irrogatam Scipioni: sed damnatum eum peculatus ob antiochenam pecuniam: de qua supra dictum est: qui cum prædes non daret in carcerem duci captum: atque ita intercedente Graccho exemptum, P. R. de uiris illustribus Scipio Asiaticus reus pecuniæ interceptæ ne in carcerem duceretur, Gracchus pater tribunus plebis intercessit, M. Cato Censor equitum ei ignominia causa ademit, Iudicata pecuniæ, De qua supra diximus: quum cum ratio ab ipso reposceretur frater eius Africanus qui legatus sibi fuerat in ea prouincia: librum in quo acceptæ & expensæ pecuniæ summa continebatur in senatum prolatum ante oculos patrum dilacerauit: dicens non æquum esse ab eo reddi rationem sextertii quadragies: a quo bis mille sextertii uberius factum esset ærarium: igitur post hoc factum Scipio Asiaticus eius frater peculatus damnatus est, Ex professo, Ex manifesto, Satisfacere, Satisfacere, Decretum, Damnationis uel absolutiois, Ante currum, Quod uicti duces præcederent triumphantis imperatoris currum: nulli dubium: nam id C. in Pisonem plane ostendit, dicit, quod tandem habet iste currus: quid uincti ante currum: quid simulachra oppidorum: quid aurum: quod argentum: quod legati in equis: quod clamor militum: quid tota illa pompa: & cætera, Alienum: Aborrens & alienum huic & ab hac re dicimus, Satisfacere, Satisfacere eodem modo appellata est: quo satisfactio: nam ut satisfacere dicimus ei cuius desiderium implemus: ita satisfacere dicimus aduersario nostro: qui pro eo quod a nobis petit ita cauit: ut eum hoc nomine securum faciamus datis fidei iuribus, hæc iuris ciuilis auctor Gaius,

Quam T. Gracchus admirabile, OLI, Gellius pulchrum liberale atque magnanimum factum Tiberii Sempronii Gracchi in exemplis repositum est: Tibe/
rii
Grac/
chi

id exemplum huiusmodi, L. Scipioni Asiatico, P. Scipionis Africani superioris fratri, Numicius Angurinus tribunus plebis multa irrogauit: eumque ob eam causam prædes dare deposcebat, Scipio Africanus fratris nomine ad collegium tribunorum uocat, petebatque ut uirum consularem triumphalemque a collegæ uidefenderet, Octo tribuni cognita causa collegæ intercedere noluerunt: tum Angurinus trib. plebis, L. Scipionem prædes non dante prendi & in carcerem duci eum iussisset: Tiberius Sempronius Gracchus trib. plebis, pater Tiberii atque Caii Gracchorum cum, P. Scipioni Africano inimicus grauis ob prædasque in republica dissensiones esset: iurauit palam in amicitia & in gratia se cum, P. Africano non rediisse atque decretum ex tabula recitauit eius decreti: hæc uerba sunt: cum, L. Cornelius Scipio Asiaticus triumphans hostium duces in carcerem coniecerit: alienum esse uidetur a dignitate reipublice, in eum locum imperatoris, P. R. duci: in quem locum ab eo coniecti sunt duces hostium, itaque, L. Corneliū Scipionem Asiaticum a collegæ uidephibeo, Valerius autem Antias dicit post Africani mortem intercessionem istam

OLI,
Tibe/
rii
Grac/
chi
mode/
ratio

Ex p/
fesso

THE,

OLI,
Clau
dius
Nero
nis
animi
mode
ratio

Aius quoq; Claudius Nero: Quomodo Hasdrubal frater Hannibalis, in gallia cisalpina haud pcul a Pla-
cētia uictus: & cū ingenti exercitu cēsus fuerit: cōsilio & prudētia Claudii Neronis in ea de fiducia di-
ctū est: qđ ad hūc locū pertinet, Claudius Nero ut fuit rege gestarū gloria quidem illustris: sic aī quoq;
moderatione cōspicius: tāta, n. ut dixi cōsilio suo pta: cū Ro, uterq; cōsul rediisset: postulassetq; ut pro
Repu, fortiter feliciterq; adm inistrata: & diis imortalibus haberetur honos: & ipsis triūphātibus urbem inire li-
ceret: idq; sibi eēt a patribus benigne concessum: Claudius ea modestia usus est: ut cū amborū nomine supplica-
tio, & triūphus utriq; decretus esset: tamē qa
in prouincia Liuii res gesta esset: & eo die quo
pugnatum foret eius forte auspiciū fuisset: &
exercitus Liuianus deductus Romam fuisset:
suus uero deduci nō potuisset: uoluit ut Liui-
us quadrigis tātūmodo uehere: ipsumq; triū-
phantē milites sequerent: ipse uero sine militi-
bus equo iuectus ē: ita cōsociatū triūphū uni-
us tātūmodo esse uoluit: quamq; ipse maiore
gloria triūphauerit: nā milites eius laudes ma-
gna cū ambitione decātabāt: illū sex dierū spa-
cio decurrisse lōgitudinē Italiae, & eo die cum
Hasdrubale in gallia signis collatis pugnasse,
quo eū castra aduersus sese in Apulia posita ha-
bere Hannibal credidisset: ita unū cōsulē pro
utraq; parte Italiae aduersus duos duces duos
imperatores: hinc cōsiliū suū: hinc corpus oppo-
suisse nomē Neronis satis fuisse ad cōtinendū
in castris Hannibalē, Hasdrubalem uero nulla
alia re q; eius aduentu obrutū atq; extinctū eē,
cur iret alter cōsul sublīmi curru multi iugis
si uellet egs unius equo per urbem uerū triū-
phū uehi: Neronemq; eēt si pedes icedit uel par-
to eo bello uel spreto triūpho gloriā memora-
bilē fore: hi sermones spectantiū Neronē usq;
in capitoliū psecuti sūt, & Aequae decreuerat,
Ut uterq; pariter triūpharet, & Prouincia, Gal-
lia cisalpina, & Sine curru, Quia equo tantū-
mō inuectus est, & Eo: tanto, & Quo, Quanto,

De G. Clau. Nerone.

Aius quoq; Claudius Nero: iter cætera præ-
cipuæ moderationis exempla numerandus
est, Liuii Salinatoris in Asdrubale opprimen-
do particeps gloriae fuerat: & tamē eū triūphātē equo
sequi q̄ triūpho: quē ei senatus æq; decreuerat: uti ma-
luit: qa res in prouincia Salinatoris gesta fuerat: sine cur-
ru ergo triumphauit. Eo quidē clarius: qđ illius uictoria
tantummodo laudabatur: huius etiam moderatio,

De Africano posteriore.

E Africanus qđ posterior nos de se pati-
tur tacere: qui censor quum lustrum conde-
ret: in qua solito sacrificio scriba ex publicis
tabulis solēnem ei precatiōis carmē p̄iret: quo dii imor-
tales ut, P. R. res meliores amplioresq; facerent rogabā-
tur, Satis inquit bonæ & magnæ sunt. Itaq; precor: ut
eas perpetuo incolumes seruent: ac protinus in publi-
cis tabulis ad hunc modum carmen emendari iussit.
Qua uotorum uerecundia deinceps Censores in con-
dendis lustris usi sunt. Prudenter. n. sensit tunc incre-
mentū romano imperio petendum fuisse quum intra
septimum lapidem triumphī quærebantur: maiorem
aut totius terrarū orbis partem possidenti: ut auidum
esset quicq; ultra appetere: Ita abunde felix: si nihil ex
eo quod obtinebat amitteret: Neq; alia eius in censura
moderatio p̄ tribunali apparuit: Centurias recogno-
scens equitum: postq; C. Licinium Sacerdotem citatū
p̄cessisse animaduertit: dixit illum se scire uerbis con-
ceptis peierasse, proinde si quis eum accusare uellet:

OLI,
Scipio
nis
Aphri-
cani
mode-
stia

T aphricanus quoq; posterior, Duo
clarissima Romanae urbis lumina
Scipiones africanici sic per oēs uir-
tutum gradus uno tenore cucurre-
rūt: ut ubicūq; de uirtute seruata referēdū fue-
rit: de his tacere difficilius sit: q̄ pagē dicere, hīc
est q; apud Valerium in omnes memorabiliū
exēploꝝ partes semper ueniunt, nā posterior
Africanus in cōdendo lustris mirificandē se
ostendit, P. R. modestiā, in solito enim sacrifi-
cio cum uota & precesiones solemni carmine
diis imortalibus exhiberent: ut imperiū Ro-
manum auerent & amplificarent: carmē illud emēdari iussit: & scribi ut perpetuo incolume cōseruarent: q; di-
ceret satis amplū esse atq; magnificū, qua modestia cæteri deinde censores usi sunt, & Cū lustrū cōderet: cēsorum
erat iter cæteraq; gerebat cēsū facere: & lustrū cōdere, cēsū autem facere erat Romanorū ciuiū capita describe-
re & in classes p̄ cuiusq; opibus conuicere: sed quom in classes cōiicerentur satis supra mōstratum est, Condere
uero lustrū erat: quinto quoq; anno ciuitatem qbusdam lustralibus, i. piacularibus sacrificiis purgare, lustrum
etiam dicebat totius exercitus purgatio: cū cēsent, i. numerant oēs: & qđ ad arma ferenda non sunt idonei, sicut se-
nes, iuniores purgant, i. educunt: & tunc cōdere lustrū finire lustrū significat, est etiā lustrū qnquēniū & cubile
ferarū, sunt quēlīnt lustrū dictū a luēdo, i. purgādo: uel soluēdo, & Publicis tabulis, In qbus carmina scripta cōtine-
bantur, & Res, imperiū & statum, & Meliores, Opulentiores, & Ampliores, lōgius latiusq; porrectas, & Intra septi-
mū lapidē, i. cū fines Romani nō extēderent ultra septē milia passuum: nā lapidibus tanquā limitibus designabā-
tur miliaria apud maiores, & Sēs, Opinatus ē, & Cēturias recognoscēs, Dū recēseret eqtes: q; erāt i cēturias distri-
buti, cēturiæ at, P. R. fuerūt priō a Romulo istitutæ tres eqtū solūmō uidelicet Rānēsiū: Ticiēsū: & Lucerū, Rānē-
ses a Romulo, Ticiēsē a, T. Tacio rege sabiorū post cōicātū eā romulo impiū, Luceres a Lucero quodā q; Romulo
uenerat i auxiliū: uel ut alii dicūt lucerū noīs & originis cā icerta ē, iubebat at eqtes trāsire: ut si dephendisset uitiū
equo priuaret: uel alia nota cēsoria dānaret, & Verbis, & Sciētē & uolētē, & Peierasse, Periuriū fecisse, & Et notāda na

Lu-
strum
quid

tura uerbi q̄ i cōpositiōe nō hēt. r. cū nomē retieat: dicim⁹. n. piuriū sed i uerbo peiero, nō piuro. ¶ Ad negociū. Ad accusatiōe. ¶ Traduc equū: Sic nūc quoq; cōquisitores & eqtū magistri dicere solent: trāseas cū equo ut te uidea-

mus. ¶ Lucrifac, Verbū cōpositū. tota una pars oratiōis ē. i. lucrare & i lucro pōe. ¶ Notā. Dānationē. Vod animi tēperamētū. Q. Scauola utrū p̄cipue uirtutis: & grauissimæ auctoritatis homo cū i testimo-

usurum testimonio suo. sed nullo ad id negocium accedente: Traduc equum inquit sacerdos: ac lucrifac censoriam notam: ne ego in tua persona: & accusatoris: & testis: & censoris: & iudicis partes egisse uidear.

De. Q. Scauola.

Vod animi tēperamentum ēt in. Q. Scauola excellentissimo uiro adnotatū est. testis nāq; in reum productus quum id respondisset: q̄ salutem periclitantis magnopere læsurum uidebatur: discedens adiecit: ita sibi credi oportere: si & alii idem asseuerassent. quoniā unius testimonio aliquē credere pessimi esset exempli. & religioni igitur suæ debitam fidem: & communi utilitati salubre consilium reddidit.

De Metello Macedonico.

Entio quos ciues: quæ ue facta eorum: ac dicta q̄ angusto ambitu orationis amplectar: sed quum magna & multa breuiter dicenda sint: claritate excellentibus infinitis p̄sonis: rebusq; circūfusis: utrumq; præstare nō possum. Itaq; propositi quoq; nostri ratio non laudanda sibi omnia: sed recordanda sumpsit. Quapropter bona cū uenia duo Metelli Macedonicus & Numidicus maxia patriæ ornamenta strictim se narrari patient. Acerrime cū Scipioe Aphricāo macedoi cuius defenserat: eorūq; ab æmulatione uirtutis p̄fecta contentio: ad graues testatasq; inimicitias p̄gressa fuerat. sed tamē quū iterēptū Scipionē cōclamari audisset i publicū se proripuit: mœstoq; uultu: & uoce cōfusa. Cōcurrere concurrere inquit ciues mœnia nostræ urbis euersa sunt. Scipioni. n. Aphrica no intra suos penates quiescenti: nefaria uis illata est.

tius q̄ ad inferos peruenisse deos: ergo de mortem Scipionis multi multa suspicant. plures tamē huic sententiæ inclinant. Gracchā semproniam uxore suā mortis mariti cōsciā fuisse: q̄ uerisimile uidet. nā cū Scipio a Numantia uictor rediisset (ut q̄dam tradūt) ab amicis Gracchorū q̄ paulo ante cæsi fuerat in forū productus ē: & q̄a Gracchis affinitate cōiūctus erat: quippe quorū sororem in matrimoniū duxerat credebāt auctoritate Scipionis cōfirmatū iri odium aduersus interfectores Gracchorū: sed cū interrogatus esset qd de C. Gracchi morte sentiret: respōdit iure cæsum uideri. qd respōsum credūt adeo grauer & acerbe tulisse Gracchā Sēproniam eius uxore: q̄ sperabat cæde fratrū Scipionis auctoritate posse uindicari: ut de mariti nece cogitauerit: & eū sequenti nocte opp̄sserit: qd uerisimile uidet. q. n. fieri potuisset ut i eius cubiculo oprimeret. Scipio: nisi cōsciā mortis eius fuisset uxor: sunt tamen q̄ credunt a C. Carbone fuisse iterēptū. aliter sentit. T. Li. de morte Aphricani dicit. n. seditiones a triumuiris Fuluio flacco. C. Graccho & Carbone de agro diuidūdo: creatis excitatæ sūt: qbus cū. P. Scipio Aphricanus aduersaret fortisq; ac ualidus pridie domū se recipisset: mortuus in cubiculo inuentus est: suspecta fuit tāq; uenenū ei dedisset Sēproniam uxor: hic maxie q̄ soror eēt Gracchorū: cū qbus simultas Aphricāo fuerat. De morte tamē eius nulla q̄stio acta. ¶ Cōfusa. p̄turbata. ¶ Mœnia euersa. Magna Scipiois laus qd reipublicæ Romanæ quidā q̄si murus & ualidissimū munimētū eē diceret: q̄ p̄ ipsū & aucta & cōieruata fuisset. ¶ Intra suos penates. Vbi

tribui ut suo testimonio damnaretur reus: ne sui exemplo aliis deinde minoris auctoritatis & fidei testibus crederet. ¶ Temperamētum. Moderatio. ¶ Periclitantis. Cuius salus in periculo uersabat. ¶ Asseuerassent. Affirmassent. ¶ Et religioni debitam fidem. Quia affirmauit uerum esse quod dixerat. ¶ Cōmuni utilitati. Ne quis unius testimonio periclitaret.

Entio quos ciues. Quasi tacitæ obiectioni respōdet: q̄ tātoq; uiro rū facta simul ac dicta lōgiori memoratu digna: breui oratiōe complectat. dicit autē sui propositi nō fuisse eiusmodi hoīum uitam percurrere: quod nec in tāta multitudine rerū memoriæ tradēdarum sibi fuisset oportunū. sed q̄dam horū hominum ut quæq; dignissima uiderent ex illustribus electa auctoribus: breuiter cognoscenda subire. ¶ Angusto ambitu. Valde breui orationis ambitu. ¶ Vtrūq; scilicet magna & multa modico uolumine cōprehēdere. ¶ Strictim. Breuiter. ¶ Ad graues testatasq;. Cice. de offia Valerio dissentit. dicit. n. inter Scipionē & Metellum fuit sine acerbitate dissensio: nō. n. animorū cōtentione: licet opinionū & sententiarū dissensiōe discrepabāt: ut in sententiis dicēdis frequēter altercarent i senatu. ¶ Testatas. Pas. siue posuit. manifestas. ¶ Progressā fuerat. Procefferat. ¶ Sed tamē cū iterēptū Scipionem. Cōstat Scipionē celeriter mortuū: quo autem genere mortis dubitat ab omnibus. Cice. in li de amicitia. Scipionis ingt uita quidē talis fuit uel fortūa uel gloria: ut nihil posset accedere. moriēti autē sensum celeritas abstulit quo de genere mortis difficile est dictū: qd homines suspicent uos uidetis: hoc tamē licet dicere. P. Scipioi ex multis diebus quos in uita celeberrimos lætissimosq; uiderat: illum diē clarissimū fuisse cū senatu dimisso domū reductus ad uesperū est a patribus cōscriptis & populo fociisq; latinis: pridie q̄ excessisset e uita: ut ex tā alto dignitatis gradu ad superos uideat pot-

OLI.
Sca/
uolæ
mode
ratio

OLI.

Stri/
ctim

Testa/
tum

Scipio
nis
interi
tus

Confu
sum.

tutus eē debuerat: ibi potissimū iteremptus est. **O** republicā. Laudat eius modestiam, & Misera. Quae tātum ciuem amiserit, & Ciuili lamentatione. Ac si diceret amica lamētatiōe: nam ciuis ciuem debet amare, Dem filios. Quos quattuor praecipuae uirtutis & ingenii dicitur habuisse, & Huic. Scilicet officio quod filii humeros lecto subiicerent, & Vbi illa. Ostendit tantam ualuisse moderationem: ut omnia quae uidebantur inter ipsos odia fuisse contracta: hac ipsius morte oblitterarentur.

OLI.

Vmidicus autē Metellus. De hoc uiro supra cōmemoratio facta est: q̄ exilium uolūtariū eligere q̄ in

OLI. Metel li i exi lio cō stātia

leges Saturnini tri. pla. iurare ma/ luerit: fuit igif & constantia clarus & moderatione perspicuus. cum enim ludos Tralibus spectaret sibiq; forent de gloriosa in patriā reuocatione redditae litterae sic se intra modestiae giro continuit: ut nullū tātae laetitiae uestigiū prorsus meo posset deprehēdi: uir in utraq; fortuna semper idē: quē nec aridēs inflare: nec sauiēs opprimere posset. hic Metellus Numidicus in cēsura orationē habuit ad populū de uxoribus ducēdis testē. A. Gellio: qui eius orationis quaedā uerba ponit. L. i. ca. vi. dicit. n. multis & eruditis uiris audiētibus legebatur oratio Metelli numidici grauis ac disertis uiri: quam in censura dixit ad populū de ducēdis uxoribus: cū eū ad matrimonia capefcenda hortaretur. in ea oratione ita scriptū fuit. si sine uxore possemus qui rites eē omnes ea molestia careremus: sed quoniam ita natura tradidit. ut nec cum illis satis comode: nec sine illis ullo modo uiui possit saluti perpetuae potius q̄ breui uoluptati cōsulendū est. **P**opulari factione: Scilicet Apulei Saturnini trib. pla. & Tralibus. Tralles ciuitas Asiae tātum pluraliter declinata. L. i. u. dicit hoc fuisse Rhodi: ubi exulabat ut in capitulo de constantia diximus. Pli. uero Smyrnae fuisse dicit. Est autē Smyrna ciuitas minoris Asiae. & Theatro. spectaculo eē. u. xi. inspecto eē. x. spectaculum. & Ederetur. Finiret. & Medius. Nec fractus in aduersis: nec elatus in secundis. & Firmitate. Fortitudine atq; constantia.

Tral/ les

THE.

Tralibus. Trallia pars illyrici: qui Tralli dicuntur & Tralles apud Theopompū. de quibus in bello Macedonico L. i. u. Interpretatione lani. Trallis autē Lydiae ciuitas ad amnem Maandrum. quae prius appellabatur Anthia: a copia florum. dicta est & Erymna. unde nomen gentile Trallianus: ut docet Stephanus.

OLI. Cato in Cy/ prum

Ot familiis in uno genere laudis. De hoc etiā infra dicturus est in capitulo de continētia. Posterior Cato praefectus cypriacae pecuniae fuit: lege lata per. P. Clodiū trib. pla. de redigēda in prouinciae formā cipro & cōfiscanda pecunia regia administratio eius rei ideo. M. Catoni mādata est adnitente Clodio qui Catonem longius abesse cupiebat ut liberius ageret in Ciceronem quem exilio destinauerat. quia uerebatur ne Catonis auctoritate impedirentur consilia sua. demandata est igitur prouincia inuito Catoni: cum enim Clodius rem istam Catoni ad se uocato quasi honorificam obtulisset: eam Cato repudiāuit q̄ diceret non ob honorem sed ob contumeliam & insidias hoc sibi negotium deferri. tum Clodius iratus insolenter satis respondit: & si noles inquit tamen coactus dolensq; pficiscere. aduocataq; cōcione plaebiscito firmāuit. missionem Catonis: eiq; abeunti nec nauē neq; militem nec etiā ministrū quempiā tradidit praeter duos scribas: quorū scribarū alter fur erat: alter Clodii cliētulus. & quasi parū negotii foret cyprus & Ptolomaeus: etiā ut exules byzantiū reduceret iniunxit: eo cōsilio ut ipsum plurimo tēpore extra urbem ablegaret. Ptolomaeus uero eius Ptolomaei frater qui per Gabinium restitutus fuerat tunc Cypri rex: ubi hac cognouit: nimio dolore percitus ueneno fata prauehit. Caeterū porcius Cato cypriacas opes liburnis per tyberinum hostium aduexit Plutarchus dicit Catonem in hac uehenda pecunia hoc usum fuisse consilio: ut loculorum funibus & loris longioribus suberes alligaret: quibus superueniente tempestate si forte naufragium faceret pecunia sustētare nec mergi posset: hac omnis pecunia circiter septem milia talentorum argēti fuisse traditur. quae latius aetarium quā ullus triumphus impleuit: quare senatus decreuit. ut extra ordinem praetor crearetur: quod ille recusāuit. & Porcium nomen. unde fuere Catones. & Cypriacam pecuniā. quā ibi copiosam Ptolomaeus congregauerat: & propterea senatus timēs ne tātis

O republicam pariter Aphricani morte miseram: & macedonici tam humana tāq; ciuili lamētatione felicem. Eodē enim tēpore & q̄tum amisisset principem: & q̄le haberet recognouit. De eodem.

Dem filios suos monuit ut funebri eius lecto humeros subiicerēt: atq; huic exequarū illū honorem uocis adiecit. nō fore ut postea id officium ab illis maiori uiro p̄stari posset: ubi illa tot ī curia iurgia: ubi tā multae p̄ rostris altercatiōes: ubi maxiorū ciuiū & ducū tantorū togata plia: oīa nimirum ista praecipua ueneratiōe prosequenda deleuit moderatio.

De Metello Numidico.

Numidicus autē Metellus populari factiōe prima pulsus in Asiā secessit: ī q̄ quū ei sorte ludos Tralibus spectati litterae redditae eēt: quibus scriptū erat maxio Senatus & populi cōsensu redditū illi in urbe datum: nō e teatro prius abiit q̄ spectaculum ederetur: nō laeticiā suam pxime sedētibus ulla ex parte patefecit. sed summū gaudiū ītra se cōtinuit: eundē cōstat pari uultu & exulem fuisse & restitutum. adeo moderatiōis beneficio medius semper inter secūdas & aduersas res animi firmitate uersatus ē.

De Catone posteriore.

Ot familiis ī uno genere laudis enumeratis Porcium nomen uelut expers huiuscae gloriae silētio praetercundum se negat. posterior

opibus rex incitatus bellum suscitaret: ad eas Romam deportandas misere Catonem. Alii dicunt Cyprum ideo factam esse provinciam: missumque Catonem quia P. Clodius captus a piratis cum regem rogasset ut se redimeret: rex adeo pro exiguo pretio misit ut piratae illud accipere dedignarentur, & Clodium gratuito dimittere maluerint: quare indignatus Clodius in patriam reversus: & tribunus plebis creatus legem tulit de eiciendo rege capiendaque provincia per Catonem, qui profectus: & accepta pecunia libris in quibus totius pecuniae summa continebatur amisit. Cum igitur populus rationem eius pecuniae reposceret: senatus eam relationem interdici uolebat: ut proximis comitiis propter creati posset: quod ille fieri non permittebat: iniquum esse existimans sibi tribui quod nulli unquam concessum fuisset maluit populi temeritate experiri quam senatus benignitate frui: huic in patriam redeunti cum ab urbe accessisset: tanta omni generis & ordinis hominum tam magistratum quam sacerdotum & ipsius senatus: atque etiam plebis frequentia obuia processum est teste Plutarcho: ut uix ripae fluminis capere possent: nam a triumpho nihil ferme distare uidebatur, nonnullis uero tunc agrestis superbusque uisus est: quod consulibus praetoribusque obuia progredientibus neque substitisset: neque cursum retinisset, nec in terram ad eos descendisset: sed progressus non prius destitisset: quam classe in naualia coniecisset, cum tamen argentum pro foris portare. Admiratus est populus Romanam tantam magnitudinem: & senatus post multas Catonis laudes decreuit ei praetura extra ordinem: & ludos inspicere purpurea ueste: quam senatus decreta Cato ipse deprecatus est. Extra ordinem, excellenter, & Campestris, populi Romani, qui in campo martio suffragia dabat, Curiae: senatus: continens pro contento.

Cato non paruo summae moderatiois fuit iudicio Cypriacae pecuniae maxima cum diligentia & sanctitate in urbem deportauerat: cuius ministerii gratia senatus relationem interponi iubebat: ut praetoris comitiis extra ordinem ratio eius haberetur: sed ipse id fieri passus non est, iniquum esse affirmans quod nulli alii tribueretur sibi decerni, ac nequid in persona sua nouaretur: campestris experiri temeritatem quam curiae beneficio uti satius esse duxit.

De M. Bibulo.

AD externa iam mihi exempla transire conanti. M. Bibulus uir amplissimae dignitatis & summis honoribus functus: manus iniicit: qui quum in Syria provincia moraretur duos egregiae indolis filios suos a Gabinianis militibus aegypti occisos cognouit: quorum interfectores ad eum uinctos regina Cleopatra misit ut grauissimae cladis ultionem arbitrio suo exigeret. At ille oblato beneficio: quo nullum maius tribui lugenti potuerat: dolore moderationi cedere coegit: carnificesque sanguinis sui intactos euestigio ad Cleopatram reduci iussit dicendo: potestatem huius uindictae non suam sed senatus esse debere.

De Archyta Tarentino externa.

Tarentinus Archytas dum se Pythagorae praecipis Metapontini penitus immergit: magno labore logorumque tempore solidum opus doctrinae comple-

pe exercitus cum ipso duce corruptus erat, nam pactioes pecuniarum cum tyrannis egerat. Ariobarzani et regi se ad caedem faciendam cum exercitu locauerat: ut infra dicitur li. viii. Hic Bibulus collega Caesaris fuerat in consulatu: quod ab eodem loco aliquoties eiectus est: sed se domi semper continuit: unde dici solebat, Bibulo: & Caesare consulibus nihil gestum est. C. Caesare consulibus aliquid gestum est. Unde et Cicero in epistola ad L. Titulum quae sic incipit Certior te per litteras: & de Bibulo sic loquitur: Dixi me Bibuli fortunam quam ille afflictam putaret omnium triumphis uictoribusque anteferre: dixique eodem teste alio loco eisdem esse quod Bibulum exire domo prohibuisset: & quod me coegisset, idem paulo infra: idemque memineram nobis priuatis usque ad Caesarem & Bibulum consules cum sententiae nostrae magnam in senatu potestatem haberent: unum fere sensum fuisse bonorum omnium, ergo a Gabinianis militibus: quia Bibulus erat in provincia Syria cum Gabinio Ptolomaeum ut diximus in regnum restituit iussu Pompei propter populi Romani uoluntatem senatusque auctoritatem, unde & Gabinus reus factus gratia & auctoritate Pompei pecuniarumque potentia absolutus est. Dolorem moderationi cedere coegit, Plus ualuit apud Bibulum animi moderatio quam amissionum filiorum dolor.

Gabinianis militibus occisos cognouit, Caesar in commentariis, Hi constabant inquit ex Gabinianis militibus, & infra, Bibuli filios duos interfecerant.

Tarentinus Archytas, Ad externam transiit exempla, quorum primum est archytae tarentini, fuit autem Philosophus Pythagoricus nobilissimus: quod Platonem cum a Dioysio necatus esset per epistolam, eripuit: admirationi summam apud plurimos habitus est in omni uirtutis genere, quippe, septies ciuibus perfectus est: cum caeteri plusquam annum imperare lege prohiberent. Hac igitur modestia usus est: ut cum a pythagoricis studiis in quibus multo tempore fuerat cum summo labore & industria uersatus in patria reuersus esset: & praedia sua uillicum negligentia squalida & inculta offendisset iracundus maluit ipunitum uillicum dimittere quam pro ira punitionis modum excedere. Cicero, li. iiii. tusculanarum quaestionum, Ex quo inquit illud laudat, Archyta: quod cum uillico factus esset iracundior: quo te modo inquit accepissem? nisi iratus essem.

AD externa iam mihi exempla, Marcus Bibulus de Gabinianis militibus a Cleopatra missis supplicium sumere noluit: cum duos illi filios pro seditione occidissent, nam, M. Bibulus in Syria provincia dum esset Aulus Gabinius proconsul Ptolemaeum re duxit caeso Archelao cum Betenice Ptolemei filia: quam aegyptii eiecto patre sibi reginam ascuerant: & illa Archelauum uirum assumpsit, Paulo post mortuo Ptolemaeo duo filii ex testamento in regnum illi successerunt natus maior ex pueris & Cleopatra, dum igitur eam provinciam Syriam Gabinus constitueret: hoc est administraret: milites eius propter rixam duos Bibuli filios occiderunt, qui-

OLI, Bibuli moderatio Bibuli a Gabinianis militibus occisi

THE,

OLI, Archytae moderatio

Tarētum *¶* Tarētinus, Tarētū urbs iclyta Calabriae i Angulo Italiae circa Salētinorū cōfinia, a Tara Neptuni filio condita; *¶* Metapōri, Italiae oppidū i fine Tarētino cōditū a Locresibus teste Solino, *¶* Solidū opus: pfectū opus: sed iter solidū & pfectū hoc itereff q; solidū ē cui nihil accedere potest, pfectū cui nihil excedere, doctrina igitur solida est res & non adumbrata, *¶* Villici: pfecti uillae, est autem uilla domus in agris, *¶* Sumpsissem supplicium, ultus essem negligentiam tuam, *¶* Propter iram, ne animi perturbatione iustae & meritaē punitionis terminos excederet, *¶* Archytas, Archytas ut Aristoxenus auctor ē Estiaei, F, ut aliorū sententia Diogenes Mnesagorae: uel ut est apud

Suidā Mnesarchi Tarētinus exercitū saepe dūctauit: in acieq; nunq; superatus est, Itaq; reuersus e castris agrū incultū squallidūq; inuenit: unde cōuersus ad uillicū: lugeres inq; nisi iratus essem, haec Plutar, in eo qd de liberis educadis edidit: i quo paululū dissentit a Valerio.

OLI *¶* Imis liberalis Archyta, idulgēs nimis & pmodū uitiosa fuit Archyta moderatio Platonis uero magis pbāda: nā uirtus ubi plus q; deceat affectare cōperit desinet eē uirtus, mediū, duorū extremorū est alterius p defectū: alterius p excessum: cū in alterutrā partē declinauit uitiū fiat: necesse ē, ergo qā Tarētinus archytas in uillicū nimis idulgēs fuisse uidetur: nō ita moderationis propriū ut Plato seruasse dici potest: & nisi Philosophi obstaret auctoritas: intēperatiā potius dicerē fuisse q; moderatiōne: nō punisse delinquētē, nā ex impunitate maior nascit peccādi licētia: & ppterea Plato dicere solitus erat, neminē prudētē punire: qā peccatum sit sed ne peccetur in posterum, Nō ergo propter irā magnitudinē ab Archyta dōnāda erat uillico pōna, sed differēda: & tūc recte moderatio dici potuisset: si cū fuisset iratus dedisset irā suē spaciū: ut residēte p interuallū tēporis animi tumore: haberet modū castigatio: quare melius ut inquit Valerius fecisse uidet Plato, qui nō remittendū seruo supplicium: sed ab altero minime pturbato inferendū esse iudicauit, *¶* Vehementius exarsisset, grauiori ira excāduisset, *¶* Displicere, diligētē discernere, *¶* Speusippo, Plato Aristone patre, matre Perictiōa siue Potona atheniēsis natus ē mater a Solone genus duxit Aristonē uero patrē a Cōdro Melanti filio originē ducere tradunt qui a Neptūo itidē sanguinē trahere Thrasyllo teste memoratur: cui Speusippus successit Eurymedōtis filius Atheniēsis pago myrrinusius: & Platōis sorore natus q; fratres habuit Adimātū & Glauconē sororēq; Potonā matris cognomine: de q; Speusippus hic cuius nūc Val, meminit, Tradit Heraclides Platonē adeo uerecūdū: adeo mēte cōpositū: ut nūq; ridere nisi modice deprāhēsus sit, igresso aliquādo Xenocrati: cāde inq; hūc puerum: nā ipse q; iratus sū nescio, Cuidā itē seruorū deliquētī: iā inquit te uerberibus cōcidissem nisi iratus essem, Hic dissentit a Valc, Diogenes Laertius eo ē q; nō Speusippo seruū puniēdū: sed Xenocrati traditū dicit qd uerisimilius est: nā Speusippus ut ait Diogenes pstitit qdē intra Platonis dogmata & si moribus eisdem non fuit: nāq; & iracundus & uoluptatibus dederat manus: deniq; aiunt illum ira concitatum Catulum in puteum iecisse: uoluptateq; delinitum in macedoniam ad cassandri nuptias profectum,

THE *¶* Delictum serui, Plutar, *¶* $\omega\lambda\alpha\tau\omega\nu\lambda\epsilon\lambda\omicron\upsilon\lambda\omega\lambda\iota\chi\nu\omega\kappa\alpha\iota\beta\delta\epsilon\lambda\upsilon\rho\omega\theta\upsilon\lambda\omega\theta\epsilon\iota\sigma\iota$, i Plato uero aduersus dedifum uētri seruum fastidiendumq; ira percitus, *¶* Speusippo amico, Pluta, ait, *¶* $\tau\omicron\upsilon\tau\eta\sigma\alpha\delta\epsilon\lambda\phi\eta\sigma\upsilon\iota\omicron\nu\sigma\omega\epsilon\upsilon\sigma\iota\pi\pi\omicron\nu\kappa\alpha\lambda\epsilon\sigma\alpha\sigma$, accersito sororis filio Speusippo,

OLI *¶* Vo minus miror, Alia Platōis moderatio, minus qdē admirabilis: nā si i seruū quāto magis i amicū tēperatiā seruare & potuit & debuit: min9 igit mirū ē discipuli quē diligebat crimē nō admisisse, q; seruū nō punisse, *¶* Expedire, utile eē, *¶* Nō i corpore mortali, Laudat Platonis moderatiōne, dicit, nē ex tanta hois moderatiōe existimare q; pōt, Platōis aiūm nō i tenebroso corpis domicilio sedē habuisse: sed in coelesti quadā arce ueluti i p̄sidio colocatū fuisse: ad uitia tanq; humanā uitā hostes acerrimos fortiter ppulsandauirtutesq; oēs in suo gradu firmiter retinēdas: & conseruandas, *¶* Numeros: nā uirtus suos habet numeros, ut iustitia, diuiditur in sex partes, scilicet in religionem: pietatem: gratiam: fidem: uendicationem: & obseruantiam.

xus: postq; in patriā reuertitur ac rura sua reuisere cōpit: animaduertit negligentia uillici corrupta & perditā, Intuensq; male meritū sumpsissem inquit a te supplicium: nisi tibi iratus essem: maluit enim impunitū dimittere q; propter iram grauius iusto punire.

De Platone Philosopho.

Nimis liberalis Archyta moderatio: temperatior Platonis, nā cū aduersus delictum serui uehemētius exarsisset: ueritus ne ipse modū uindictae dispicere non posset: Speusippo amico castigatiōis arbitrium mādauit, deforme sibi futurum existimās si cōmisisset ut parē reprehēsiōne culpa serui: & animaduersio Platonis mereret. *¶* De eodem.

Quo minus miror q; in Xenocrate discipulo suo tā cōstāter moderatus fuit: audierat, n. eū multa de se ipie locutū: sine ulla cunctatione criminationē respuit, istabat certo uultu idex: causam q;rens cur sibi fides nō haberet: adiecit nō eē credibile: ut quē tantopere amaret: ab eo inuicē non diligeretur, Postremo quū ad iusiurandum inimici asserentis malignitas confugisset: ne de periurio eius disputaret: affirmauit nunq; Xenocratē illa dicturum fuisse: nisi ea dici expedire sibi iudicasset, nō in corpore mortali: sed in arce coelesti & quidem armatum animum eius uitā stationē putes peregisse humanorū uiriorū incursum inuicta pugna repellentem: cunctosq; uirtutis numeros altitudinis suae sinu clausos custodientem.

NEqua q̄ Platoni. Hic Dion Hiparini filius nobili genere natus utraq; implicitus tyrānide Dionysiorū OL
nāq; ille superior Aristomachē sororē Dionis habuit uxore: ex q̄ duos filios Hiparinū & Nyscū p̄crea
uit: totidemq; filias nomine Sophrosinē & Aretē quarū priorē Dionysio filio eidē cui regnū reliquit
nuptū dedit alterā Aretē Dioni: q̄ intimus Dionysio fuit, hic multa: & alia habuit e natura bona: i his
& ingeniū docile, cū igitur Platonē Tarentū uenisse fama esset i Sicilia: plata adolescētī negare nō potuit Diony/
sius: quin eū accerferet: cui se Dion tradidit: nec uero minus Plato delectatus ē Dione, itaq; cū a Dionysio tyrāno,

De Syracusano Dione.

NEqua q̄ Platoni litterarū cōmendatione par
Syracusanus Dion: sed quod ad præstandā
moderationem attinet: uehementioris experi
mēti. patria pulsus a Dionysio tyranno Megaram pe
tierat. ubi cum Theodorum principem eius urbis do
mi conuenire uellet: nec admitteretur: multū diuq; an
te fores retētus: comiti suo patiēter hoc ferendū est ait.
forsitan. n. & nos cum in gradu dignitatis nostræ esse
mus: aliquid tale fecimus: Quā tranquillitate cōsiliū:
ipse sibi conditionem exilii placidiorem reddidit.

De Thrasibulo.

Thrasibulus at hoc loci apphēdēdus ē: qui
populū atheniēsem: triginta tyrānorū sœuitia
sedes suas reliquere coactū: disp̄sāq; & uagā

tam suis copiis q̄ odio tyranni: cum Dionysius classem i Italia operiret post diem tertium q̄ Sicilia attigerat Syra
cusas introiuit: eoq; rem perduxit: ut tyrannus pacem facere uellet pactionibus eiusmodi. Sicilia Dion obtineret:
Italiā Dionysius: Syracusas apollocrates cui maximā fidē uni habebat Dion: haud ita multo post orta dissensio &
inter eū & Heraclidem, & factionē comparauit q̄ principatū nō cōcedebat: neq; his minus ualebat apud optima
res quorū cōsensu præerat classi: cū Dion pedestrē exercitum teneret: nō tulit hoc animo æquo: Dion: & uersum
illū Homeri rettulit ex secunda rapsodia οὐκ ἔστιν ἄλλο πολυκοιρανίῃσιν κοίρανος ἐσώεισιν βασιλευσίν. Postea
uero cū multitudinē iterfecto Heraclide offendisset: nā militibus eorū bona quos sciebat aduersum sensisse licen
tius dispartiuit: Callicrates quidā ciuis atheniensis: qui cū eo simul ex Peloponeso in Siciliam uenerat: homo &
calidus & ad fraudem acutus: sine ulla religione ac fide adiit dionē: ait magno eū in periculo esse ppter offensio
nem populū & odiū militum: quos exhaustis ciuibus pro libidine eorum expellere nō poterat: consuluit ergo ali
cui suorum negocium mādēt: qui se simulet illi inimicū: quē si idoneum inuenerit: facile omnium animos cō
gniturum. Tali consilio probato: excepit has partes ipse Callicrates: & se armat imprudētia dionis ad eum inter
ficiendū. fit coniuratio multis consciis: defertur ad Aristomachen sororē Dionis uxoremq; Aretē, conueniunt
Dionem: negat a Callicrate fieri insidias. mulieres nihilo secius callicratem in æde proserpinæ iurare cogunt: ni
hil ab illo periculi fore: sed hoc maturius pergit: & proximo festo sagūtinus e numero suorum adolescētes elegit:
ut ad dionem eant inermes: qui propter noticiam intromissi foribus obseratis in lecto cubantem colligant: & q̄
inermes erant flagitātibus Ligo quidam Syracusanus p fenestras gladiū dedit: callicratæ frater philostratus fuit
cui armatā tritemen dederat in portu agitandam: ut parata esset ad salutē si forte consiliis fortuna obstitisset. hic
igitur quod ad moderationē spectat: a Dionysio pulsus cū Megaram uenisset & Theodorum eius loci principem
conuenire uoluisset ante illius fores aliquandiu præter eius dignitatem detentus est quod nihil moleste ferens
ait comiti suo: id minime uideri graue quod & ipse fortasse cum in imperio foret tale quicquam fecisset. Com
mendatione. laudatione litterarum. A Dionysio. filio superioris Dionysii. Conuenire. alloqui. Multum.
quantum ad expectationem animi. Diu. quantum ad longitudinem temporis.

Thrasibulus etiā hoc loci. Ut in capitulo de somnis & i capitulo de fortitudine diximus: Lysander dux
Lacedæmoniorū uictis Atheniēsis triginta prætores p̄posuit. q̄ paulopost i totidem euasere tyran
nos: cū igitur ciuitatem tyrannide crudeli nimis opprimerēt: multi ex Atheniēsis uoluntarium exi
lium sibi delegerūt. Lacedæmoniorū edicto ciuitates Athenienses exules recipere prohibebantur: om
nes igitur se argos & thebas contulerunt: ubi nō solum tutum exilium egere: uerum etiam spem recuperandæ
patriæ receperunt. erat iter exules Thrasibulus uir strēnuus & domi nobilis: qui liberandæ patriæ princeps & au
ctor extitit. nam cum animum induxisset audendum aliquid esse pro patria pro salute cōmuni etiam cū periculo
exulibus collectis: castellum Philen Atticorum finium occupat nec deerat quarundam ciuitatum tam crudelis
casus miserantium fauor. Itaq; & Ismenias Thebanorum princeps. & si publicis non poterat: priuatis tamen ui
ribus adiuuat. Et Lysias Syracusanus orator exul tunc quingentos milites stipendio suo instructos in auxilium
patriæ: communis eloquentiæ misit. Itaq; fuit asperum bellum. Sed cum hinc pro patria summis uiribus hinc

pro aliena potentia securius pugnaretur tyranni uincuntur & uicti in urbem refugerunt: Tyranni deinde frustra tentat corrumpere Thrasybulum. Tum accitis Lacedaemone auxiliis iterum uincuntur, in quo praelio Critias & Hippolytus tyrannorum saeuissimi cadunt: Thrasybulus fugientes ciues ad libertatem reuocat, tyranni Eleusim migrare iubent substitutis decemque reipublicae pessent: quae eadem uia grassari coeperunt, postremo Pausanias rex ad comprimendum bellum missus: decem uiros ad triginta tyrannos Eleusim migrare iubet: quae communi consilio bellum Atheniensibus inferunt: sed ad colloquium uelut dominationem recepturi progressi: ac per insidias comprehensi ueluti pacis uictimae trucidantur, hoc modo reuocat populus: & iureiurando adigit discor-

THE.

diarum obliuionem fore quae graeci: ἀμνηστικὴ κίβητις, obliuionem mali, & Concussum, fractum & debilitatum. **THE.** **Αμνηστικὴ** uita legendum, ex Aemilio Probo: Trogo: Cicerone cuius in Antonium uerba sunt haec: Atheniensium renouauit uetus exemplum: graecum est uerbum usurpauit: quod tamen in sedandis discordiis usurpauerat ciuitas illa: atque omnem memoriam discordiarum obliuione sempiterna delenda cessauit.

OLI. Stasippus mo-dera-tio

Non minoris illud, Stasippi moderatio ex itimo Philosophiae pectore manasse & omnium sapientium moderatiam non solum adaequasse: uerum etiam superasse uideat: quae cum aduersarium sibi in reipublicae administratione grauissimum: posset uel de medio tollere: uel in exilium relegare: idque ut facere sepius hortaretur ab amicis: In neutra parte iduci potuit: quod diceret non debere patriam pro uiro suique amatissimo spoliari, in cuius locum mali deinde improbi que succederet: maluit in perpetua cum aemulo dimicatione molestiaque uersari: quae reipublicae uiro bono sui que defensore orbati. **THE.** Illud, si quis sequitur, Tegeates: nomen patrium secundum formam graecam: ac si diceret tegeatinus, Tegeum oppidum est arcadiae, Virg. *Tua si tibi maenala curae adsis o tegeae faues: cuius princeps Stasippus erat uir moderatione plenus.* **THE.** Grauem: quia grauiter ab eo dissentiebat, **THE.** Aemulum: eiusdem rei studiosum: nam aemulus dicitur inuidus: imitator: oblectans: insectator: eiusdem rei studiosus, **THE.** Tolleret: scilicet de medio: hoc est occideret, **THE.** Summoueret: in exilium ageret: quod utrumque facere poterat, **THE.** Praeoptauit: praeelegit.

Tegeum

Aemulus

THE.

THE. Tegeates, Tegea Arcadiae ciuitas Homeri praenonio clara: a Tegeate Lycaonis: ut est apud Pausaniam, Tegeates inde gentile nomen: ut ab Elea eleates, & foemininum tegeatis: ut Auge lyrica tegeatis, Auctor Stephanus. Et eiusdem nominis urbs in Creta a Talthybio condita.

OLI.

Pittaci quoque moderatio, Pittacus mitylenaeus fuit unus ex septem graeciae sapientibus, Hyrradio patre quem thraca fuisse tradunt, in hac Alcaeus poeta uersu iambico lusit, & his eum uerbis ignominiosis appellauit: σὺ ποσοδά γὰυρικὰ χοίροποδοῦ ἀγαστροῦ: id est: latos pedes trahente: tumescente: pedum morbo laborante χοίρασ latie tumor pedum: hoc est morbus pedum obtreccationibus patente: & sordidum, Tyrannidem autem ita adeptus est, nam cum iter mitylenaeos: & athenienses de achilletidis agri possessione certam esse: pittacus cum phrynone atheniensi singulari certamine dimicauit pro his finibus, Nam sic iter se conuenerat athenienses & mitylenaei quo res cum minori utriusque populi iactura transigeret, Hi duo imperatores exercitus iter se certaret singulari certamine: & uter eorum uictor euaderet illius populus agro potiret, Pittacus igitur sub clypeo rete occultabat: quo iacto sic Phrynone implicuit ut se deinde explicare non posset, quo casu uictoria penes mitylenaeos fuit pro Pittacu parta: sed cum paulo post Athenienses iterum mitylenam infestarent, Ciues ei summo consensu tyrannidem demandarunt: quam cum ille conseruata patria decem annos tenuisset: & optimis institutis & legibus constituisset: seipsum sponte a magistratu abdicauit: uero Strabo, li. xiii. haud procul a fine Pittacus inquit ad dominatus eruendos principatu usus est: & quibus sublati ciues in pristina libertate restituit, Eius ea lex fuit in ebrios ut cum peccaret duplici afficerentur poena, fuit tribus Croesi lydorum regis ad quem eius adhuc extat epistola: hac autem moderatioe usus est, ut in imperio constitutus Alcaeus poeta a quo fuerat uerba diximus graui iniuria laceffitus ad se iuberet acciri: eique ostenderet quantum haberet ulciscendae iniuriae potestate si modo uellet quem uoluit impunitate donari: satis ei fuerat ostendisse de illo quodcumque uellet supplicium sumere posse: sed nolle, **THE.** Amaritudine, quia capitali odio inimicitias secum agebat, **THE.** Tyrannidem, imperium, & in bona parte hoc loco accipitur nam tyrannum antiqui regem appellabant, **THE.** Pars mihi pacis erat dextram tetigisse tyranni, **THE.** Adeptus, affecutus.

Pittaci tyrannus

THE.

THE. Amaritudine odii &c. Lege Diogenem Laertium libro primo, Verriumque de pugna phrynonis & pittaci, quam Suidas initam dicit de possessione Sigaei: non Achilletidis (ut alii) terrae.

OLI.

THE. h. Vius uiri mentio subiicit: Legitur apud Diogenem Laertium in uita Thaletis: Ionicos quosdam luue, in piscatores milesios incidisse: quae retia iacturi erant: & ioco piscatores iterrogasse: uiderent ne fortuna iactum: hoc est quicquid eo

uitam miserabiliter exigente: animis propter atque armis confirmatum in patriam reduxit. Insigne deinde restitutione libertatis uictoriam clariorem aliquanto moderatio- nis laude fecit, praebis enim scitum interposuit: ne qua praeteritarum rerum mentio fieret. Haec obliuio quam athenienses ἀμνηστικὴ uocant: concussum & labentem ciuitatis statum in pristinum habitum reuocauit.

De Stasippo Tegeate.

Non minoris admirationis illud, Stasippus tegeates hortantibus amicis ut grauem in administratione reipublicae amulum: sed alioqui probum & ornatum uirum: quilibet ratione uel tolleret uel summoueret: negauit se facturum: ne quem in tutela patriae boni ciuis locum obtineret: malus & improbus occuparet, leque potius uehementer aduersario urgeri: quam patriam egregio aduocato carere praoptauit.

De Pittaco.

Pittaci quoque moderatioe pectus instructum qui Alcaeu poetam & amaritudine odii & uiribus ingenii aduersus se pertinacissime usum: tyrannidem a ciuibus delatam adeptus: tantummodo quid in opprimendo posset admonuit.

iaculo caperent, re ioco actam serio a piscatoribus habitam fuisse: responsumque esse uenturos & cum de pretio conuenissent: iaculo reti ex lacu tripodem auream ad littora eduxisse: inde ortam contentione adolescentibus mensam auream piscatoribus capturam piscium: non aliarum rerum se cum illis conuenisse affirmantibus: Res igitur ad Apollinem delata est: qui consultus cuiusnam esse deberet tripodis ille: sic respondisse fertur: Phœbum de tripode rogatas Milesia pubes. Huic tripodem addico cuius sapientia prima est. Cum ergo ad Thaletem Milesium primum mensa delata foret: ille Biantii adiudicauit. Bias Pittaco: & omnes alii alii adiudicantes moderatione maxima usi sunt: cum nemo tantum

sibi nomen arrogari uoluerit. Demum Apollini Solon: qui ultimus fuerat danda esse cœsuis, quod ille omnium sapientissimus habetur: & ita Apollini quodam modo reddita est. Variè tamè hanc historiam Diogenes refert: ut dicat Callimachum ab Alexandro Milesio accepisse baccidè quendam arcadem Phialam reliquisset atque madaisse dari sapienti pretio datam: Thaleti: qui ille Apollini Didimæo misit sic dicens secundum Callimachum placere regenti: Thales Nileo data clarum bis hoc quod iam securus est domum: rursus alium tradit & non phialam sed aureum poculum a rege quodam acceptum: ut sapientissimo graecorum daretur. Thaleti fuisse traditum: & alia multa quae apud ipsum Diogenem uidere licet. ¶ Huius uiri Pittacii, ¶ Verriculum retis dicitur quod per alueum fluminis uerriculum trahitur: & a uerrido uerriculum dictum est atque genus retis plurimum, & lactum, retis: uidelicet quod eo iaculo caperent. ¶ Extracta,educta, ¶ Nouitate rei: quia nunquam antea quicquam capturam piscium emerat euentum, ¶ Magnitudine pecuniae. Pecuniae appellatio eiusque rei substantia dicitur, nam in pecudibus uero pecunia dicta est: maiores omnem habuere substantiam siue potius quod nota pecudum aes primum signatum fuerit ut uult Plinius, xxxiii, quod dicit inde pecuniam dictam, ¶ Magnitudine, quia mensa erat solidi auri, ¶ Praestaret: excelleret: & tamen cum accusati uero quod cum datiuo constituit. His uerbis graecis: εκγοψε μιλητου τριποδος περιφοιβων ερωτασσοσοφην παντων πρωτου του τριποδαδω. Tunc illi communi Thaleti mensam dederunt. Ille cessit eam Biantii: Bias Pittaco, primum alii: deincepsque pro omnium septem sapientium orbem ad ultimum ad Solonem peruenit: quod & titulum apertissimam prudentiae: & primum ad ipsum Apollinem transtulit.

De septem Sapientibus.

Vius uiri mentio subiicit: ut de septem sapientium moderatione referam. a piscatoribus in Milesia regione uerriculum trahentibus quidam iaculum emerat. Extracta deinde magni ponderis aurea delphica mensa: orta controuersia est, illis piscium se capturam uendidisse affirmantibus: hoc fortunae ductus emisse dicente. Qua contentione propter nouitatem rei & magnitudinem pecuniae: ad uniuersum eius ciuitatis populum delata: placuit Apollinem delphicum consulere: cui nam adiudicari mensa deberet: deus respondit illi esse danda: quod sapientia ceteros praestaret. his uerbis graecis εκγοψε μιλητου τριποδος περιφοιβων ερωτασσοσοφην παντων πρωτου του τριποδαδω. Tunc illi communi Thaleti mensam dederunt. Ille cessit eam Biantii: Bias Pittaco, primum alii: deincepsque pro omnium septem sapientium orbem ad ultimum ad Solonem peruenit: quod & titulum apertissimam prudentiae: & primum ad ipsum Apollinem transtulit.

De Theopompo.

Tq; ut Theopompo quoque Spartanorum regi moderationis: testimonium reddamus: quum primus instituisset: ut Ephori lacedaemone crearent: ita futuri regiae potestati oppositi: quemadmodum romae consulari imperio tribu. plac. sunt obiecti: atque illi uxor dixisset id agisse illum: ut filius minore potestate relinqueret. relinq; inquit sed diuturniorem. optime quidem ea enim demum tuta est potentia: quae uiribus suis modum imponit: igitur Theopompos legitimis regnum uinculis constringendo: quo longius a licentia retraxit: hoc ad beniuolentiam ciuium propius admouit.

De Anthiocho.

Anthiochus autem a L. Scipione ultra Taurum motum imperii finibus summotus: quum asiaticam prouinciam: uicinasque ei gentes amisisset: gratias agere populo Romano non dissimulauerunt: quod nimis magna

illis auctor: Supellectili legata haec continentur. Mensae: trapexae: amphora, Delphica. Haec Parrhasius.

Tq; Theopompo Spartanorum regi. Hic in omni uita communem se maxime gessit: quod interroganti amico, quo pacto aliquis securissime regnum tutari posset, si participes inquit iustae licentiae: & auctoritatis amicos fecerit: & ne subditi afficerentur iniuria: pro uiribus prouiderit: hoc non solum dixit: sed et sensit, nam ut uerbis sic reprobaui non solum regiam licentiam concauit amicis: sed et subiecit eam potestati & cœsuræ eorum: Ephoros, instituit: quod regiae potestati essent oppositi, ¶ Ephori, erant lacedaemone magistratus: quales Romae tribu. plac. ut, n. a consulibus ad tribunos prouocare quicquam poterat: sic lacedaemone a regibus ad Ephoros, dicti autem ab επιβοι ορωω quod est spicio: unde ephori prouidendo, prouidebant enim rebus quas reges faciebant: & eas pro arbitrio suo uel laudabant uel refellebant.

Verriculum

THE.

OLI.

Ephori quoque potestate

OLI,

Anthiochus autem, L. Scipio Asiaticus de quo supra mentionem fecimus: magno bello regem Anthiochum superavit, & illum magna parte regni multavit: utpote Asia tota: nam sum motus fuerat ultra montem taurum, et li. viii. ca. dicturus est, hic igitur Rex non fictus, P. R. gratias agit: quod se magna cura liberasset: nam quanto longius latiusque porrecti sunt regni fines: tanto multiplicior cura sit regem necesse est. Ciceroni oratione pro rege Deiotaro. Etenim si Anthiochus magnus Rex ille Asiae: quod postquam a L. & Scipione devictus taurotenum regnare iussus est: omnemque hanc Asiam quam nunc nostra est provincia amisisset: dicere est solitus benigne sibi a P. R. esse factum, quod nimis magna procuracione liberatus mox regem uteretur. Non dissimulantes, sed plane: & palam,

OLI,

Vae quoniam multis & claris. Quando quidem inquit satis illustrauimus clarorum hominum moderationem exemplis quibus eadem demonstrata est: nunc de his dicamus: quod odio inter se & inimicitia laborantes in beniuolentiam amicitiamque redierunt: quod quidem affectus animi laetissimus esse solet. Affectum uidelicet amicitiam ex inimicitia ortam. Deflexum: declinatum: permutatum. Sentire. Verbum pertinens ad oculos corporis sensus, nam & oculis & auribus sentimus. Candida relatione laeta: a precedere: quod sequitur, ut n. color niger triste: ita candidus laetum facit, funestis homines atra hoc est nigra ueste induunt: quae sine dubio tristitia representat, praeter dignitates petentes candidati erant: hoc est candida ueste induiti.

Sétire

THE,

Candida benigna: sine inuidia aut cuiusquam laudis obrectatione. Caelius ad Ciceronem cauendum tibi erit ne parum simpliciter & candida posuisse inimicitias uidearis. Horatius albi nostrorum sermorum candido lector. Ouidius in ibidem, Perennem Candoris titulum non finit esse mei.

OLI,

Arcus Aemilius Lepidus bis consul, A. Gelius Aemilius inquit Lepidus & Fuluius Flaccus: nobili genere amplissimisque honoribus & summo loco in ciuitate praediti: odio inter sese graui & similitate diutina conflictati sunt, postea populus eos simul censes fecit, atque ubi uoce praconis renunciati sunt: ibidem in campo statim nondum dimissa concione ultro uterque: & pari uoluntate conuicti complexique sunt ex quo die: & in ipsa censura & postea iugi concordia fidelissime amicissimeque uixerunt, turpe enim sibi fore putabant priuatim dissentire: cum publice in summo magistratu essent coniuncti. Par uita, nam uita integritas honoribus congruebat. Diutinas longas, a diu diutini a die diurnus. Summae potestatis: collegio summae potestatis, sic censura non erat pene minor consulum. Annalium, annales sunt: quibus annua gesta describebantur.

OLI,
Salina
tor
unde

Exti quoque Liuii Salinatoris, & Claudiu Neronem cum acerbitate dissensio: satis in ca. de censura diligenter annotauimus. Salinatoris, Salinator dictus est a lege quam artificiam & populo maxime molestam de uendendo sale tulerat: ob quam deinde danatus est, nam cum primu consulatum abiit: a Claudio Nerone illi dies dicta est ad populum: & cum oes tribus ei maxime foret insensae propter Meriam facile danatus est, quam ignominiam adeo moleste tulit: ut rus migrarit: & per multos annos urbe & omni carere hominum. Octauo ferme post danationem anno, M. Claudius Marcel, & M. Valerius Leui, consules eum redixerunt: in urbem: sed erat ueste obsoleta: capillo barbatoque plixae per se ferens in ignem in uultu huiusmodi memoria ignominiae acceptae: quae censes torderent, scilicet deponere & in senatum uerire, ac oibus publicis muneribus fugi coegerunt. Cum igitur res publicae & diutino bello puico secundo promerent multisque cladibus exhausta uiris fortibus essent: non facile iueiebantur quod digni foret: quibus committere ipsum: itaque comitiis consularibus Claudio Neroni declarato consule: par ei collega quaerebatur: nec quicquam in tanto populo iueiri potuit Sexto Liuiio praefertendus: aut certae adaequandus: uel quod caeteri siquaerant lege impediret: uel quod nullus par huic uirtute apparet. Quare omnium suffragiis recusatum ac prope uiuio consulatus demadatus est: Quo facto: de reconciliacione et gratiae inferatu actu erat inimicitiae inter eos: ut supra diximus: quod danationis & exilii sui dux & actor fuisset Nero, has ergo acerbiores indignioresque Liuius sua caliditas faciebat, quod se spreto in ea fortuna credebat. Itaque his magis in placabilis erat & nihil opus esse reconciliacione dicebat acrius & interius omnia gesturos: timens ne crescendo ex se minime collegae potestas fieret. Vicit

procuracione liberatus: modicis regni terminis uteretur. & sane nihil est tam praclarum: aut tam magnificum: quod non moderatione temperari desideret.

De his qui ex inimicis iuncti sunt amicitia: & necessitudine.

Cap. II.

Vae quoniam multis & claris auctoribus illustrata est: transgrediamur ad egregium humani animi affectum quem ab odio ad gratiam deflexum & quod cum lato stilo prosequamur. nam sicut placidum mare ex aspero: caelumque ex nubilo serenum hilari aspectu sentitur: sic bellum pace mutatum plurimum gaudii affert. Offensarum etiam acerbitas deposita: candida relatione celebranda est.

De M. Aemilio Lepido.

Arcus Aemilius Lepidus bis consul & pontifex maximus: splendoreque honorum par uitae grauitate: diutinas ac uehementes inimicitias cum Fuluio Flacco eiusdem aplitudinis uiro gessit: quos ut simul censes renunciati sunt in campo deposuit: existimans non optere eos priuatis odiis dissidere: quod publice summa iuncti essent potestate. id iudicium animi eius & praesens aetas comprobauit: & nobis ueteres annalium scriptores laudandum tradiderunt.

De Sexto Liuiio Salinatore.

Exti quoque Liuii Salinatoris finienda simulatum illustre consilium ignotum posteritati esse uoluerunt. Is namque etsi Nerone odio ardens in exilium profectus fuerat: testimonio eius praecipue afflicto: tamen postquam eum inde reuocatum ciues collegam illi in consulatum dederunt:

eamen auctoritas senatus & patriæ caritas: ut depositis simultatibus: quæ inter ipsos diu fuerant communi confi-
 sic in publicam inuicem administrarent. In exilium, Rus migravit, ut Livi, tradit, & Acerrimum: uehement-
 asperrimum, Imperavit, Bene imperavit quia seipsum uicit, & Dissidentem, discordantem, discrepantem, & Consorti-
 conuentionem, collegium, & Articulo, momento: & inclinatione, & Punicas uires: quia ut supra diximus Hasdru-
 bal Hannibalis fratrem cum innumeroso exercitu uictum ceciderunt,
 Sexti, quidam codices habent sicuti,

OLI,
 Cōfor
 tium
 Arti-
 culus
 THE,
 OLI,

Agenii sui quod erat acerrimum: & iniuriæ quæ grauissi-
 mæ accepit: obliuisci sibi imperavit: ne si dissidete aio
 cōfortiū iperit uisurpare uoluisset: p̄tinacē exhibēdo ini-
 micū: malū cōsulē ageret: quod quodē mētis ad trāq̄liorē ha-
 bitū iclinatio: in aspero ac difficili tēporū articulo: plu-
 rimū salutis urbi nostre: atq; italiæ attulit, quia pari uir-
 tutis impetu cōnisi: terribiles punicas uires cōtuderūt,

De Africano & Tiberio.

Clarum etiā in Africano superiore ac Tiberio,
 Graccho depositarū inimicitiarū exemplū: si
 quod ad eius mensæ sacra odio dissidentes ue-
 nerat: ab ea & amicitia & affinitate iuncti discesserunt,
 nō cōtētus enim Scipio auctore senatu in capitolio Iou-
 uis epulo cum Graccho concordiam communicasse: si-
 liam quoq; ei Corneliam protinus sibi despondit.

Sed huiusmodi generis humanitatis: etiā in Cice-
 rone præcipua apparuit, Aulū namq; Gabiniū
 repetundarū rege summo studio defendit: quod eū in
 cōsultu suo urbe expulerat. De eodem.

KDemq; P. Vatiniū dignitatī suæ semper infe-
 stum: duobus publicis iudiciis tutatus est: ut
 sine ullo crimine leuitatis ita cum aliqua lau-
 de quia speciosus aliquanto iniuriæ beneficiis uincun-
 tur: quod mutui odii pertinacia pensantur.

tionē tā cōcordi iudicio & ipi despōsā respōdiffe, Scipio ex duab; filiab; maiorē natu, P. Cor. Naficæ, minorē huic
 Graccho despōdit, & Mēsæ sacra, Mos annuus & solēnis erat Romæ: ut epulæ Iouis in capitolio celebratē quo pri-
 cipales conuenientes discūbebāt & epulabāt, & Filiā quoq; Cornelīā: quā genuit ex tertiā æmilia Pauli Aemiliū filia,

Sed huiusmodi, g. hu. C. Gabiniō cōciliat: huic Gabiniō C. restiterat: ne supplicatio decerneret ob res ge-
 stas in Syria, ut ex ipso Cicerone dephēdit ad Atticū, quod hoc igit, neq; differre ad idus maias, senat; diuin; OLI,
 fuit in supplicatiōe Gabiniō denegāda: hūc at Gabiniū, cū Clodio in Ciceronē sensiffe itelligimus, quē po-
 stea reuocatus depositis inimicitis C. dephēdit, fuerat at maiestatis postulat; a Lētulo flaminis filio: quē
 postea de abitu in petitiōe cōsultus reū fecit, P. Scylla, sed uetus erat Gabiniū cū Cicerōe inimicitia ob dānatorū sup-
 plicia, iter quos Gabiniū quā fuerat huius Gabiniū p̄p̄quus, Gabiniū ille cōiuratiōis cōsciū tradit; fuerat Cra-
 so custodiēdus: de quo postea cū cæteris suppliciaū sūptūē, De hac at inimicitia multis in locis apud Ciceronē nobis
 uidere licet, sed in primis in orōne de gratiarū actiōe: quod ad populū habuit siue ad senatū: ubi ait Luci. Piso, Tu me aut;
 isto oculo nō dicā isto aīo, ista frōte: nō uita: tāto supcilio, nō, n. possū dicere tātis gestis cū Gabiniō cōsociare cōsilia
 pestis meæ: De recōciliatiōe uero ac defensiōe multa uidere possumus in epistola quod ad Lētulū scribit Livi ubi Lētul;
 ex C. quod fuisse uī: quod re Vatiniū defēderit & laudarit, & Repetundarū, Repetundarū accusari dicebant; quod uel puicias uel so-
 cios, P. R. aliquo mō expilasset: uī a repetūdis reb; uel ui uel dolo erepris: repetundarū & quod r̄petūdis postulari quod spīa
 dicebat; & Qui, e. i. c. s. nā hic, A. Gabiniū, & L. Piso quod sules erāt: quod pmulgāte legē, P. Clodio Ciceronē urbe eiecerūt,

KDe P. Va. C. cū Vatiniō redit in gratiā, In hūc Vatiniū antea dixerat C. accusatū ab itus a paulo: uel, M.
 Licinio Crasso: cui; rei adhuc extat orō Cicerōis: de quo et in epistolis ad Atticū dephēdit: & in ea quod supra
 dixi ad Lētulū Ad atticū uero sic ait, Quin et Paulus nē p̄ductus testis in Sextiū cōfirmavit se nomē Va-
 tiniū delatū, si, M. Licinus icūctaret; & hūc in Ciceronē cū Clodio cōspirasse opinio ē: cui deide recōcilia-
 tus patrociniū suū dedit, & Duobus publicis iudiciis ambitus & repetundarū, publica iudicia dicebantur quæ
 ad rempublicam pertinent: de quibus lata lex est: ut ambitus repetundarū maiestatis lesæ, & Quia speciosus,

Repe-
 tūdag
 accua-
 tus
 OLI,

OLI,
Clodii
incesti
postu-
latus

Sententia nō solum philosophica: sed et religiosa, et Mutui: quia si quis me oderit: ego illum pari odio prosequor.
Clodianus aut factū, hoc pulcherrimū Ciceronis factum, P. Clodius eius inimicus aemulatione ueluti quā-
 dā imitatus est: nā unū ex tribus Lentulis a quibus fuerat in ipsa salute grauius oppugnatus: deinde am-
 bitus reū suo patrocinio defendit. Incesti crimine: quod introisset ad matronas bonae deae sacra celebra-
 res: quibus uiris interesse nō licebat: captus, nā amore Pōpeiae uxoris Caesaris: quod forte eo anno pontifex maxi-
 mus erat: sub habitu muliebri domū, Caesaris: ubi ea sacra fiebāt ingredi ausus ē: & cognitus a mulieribus inde tur-
 piter caesus eiectus, deinde et sorores tres suas uiolauerat, unde in oratione pro domo ait, Qui
 nō plures faceret tres sorores quā bonā deā, inueni-
 etiā quod dicerēt uirginē uestalē uiciasse, et a tribus
 Lentulis: scilicet a Publio: a Lucio: a Caio Lentulo.

OLI,

Aninius autē Gallus, Antonius mul-
 tos in Achaia spoliauerat: nactus de
 exercitu Syllano equitum turmas:
 deinde Graeci quos spoliauerat tra-
 xerūt Antoniū in ius ad M. Luculū p̄torē: qui ius
 inter peregrinos dicebat, egit pro Graecis Gal-
 lus, et tū adoleſcētulus, Quod Gallus significari ui-
 detur: quem ambitus reū Cicero defendit: hic nō
 cū esset p̄tura candidatus: dederat gladiatoriam
 sub titulo patris: qui in aedilitate quā antea ges-
 serat uernas nō habuerat: hęc Ascōi. Verū An-
 tonius repetundarum reus a Luculo damna-
 tus est, uel ut alii dicunt a Caninio Gallo, qui ei
 postmodum reconciliatus filiam duxit uxore
 et M. Coloniū, Caninius accusatus est ambitus
 apud M. Coloniū: quod in p̄tura petitione cādida-
 tus gladiatoriam populo dedisset, ut fauorē eius
 amplecteretur: sub excusatione funeris patrii quod
 diceret gladiatores illos in funere patris dedis-
 set, tum ab illo dānatus est: quē deinde acerrimū
 suarū regē & dignitatis p̄curatorē hūit, et Reū,
 C. Antonium, et Accusatores, M. Colonium,

OLI,

Aelii quoque Ruffi, ut Caelii ruffus,
 Quod Pompeiū defēdit a se publica quae-
 stione prostratū: quod uidelicet restite-
 rat, P. Sulpicio tri. plae. leges p̄mul-

Caelii
Ruffi
uita &
res

ganti de exulibus reuocandis: de nouis ciuibus libertinisque distribuendis: de Mario aduersus Mithridatē creādo du-
 ce: & ideo uita ipsius Caelii ignata dignoscitur, si pertinaciter has perniciosas leges defendere uoluerit: Alter Caelius
 bello ciuili p̄tor seditiōes in urbe cōcitauit: plebē nouarū tabularū spe sollicitauit: sed abrogato magistratu pulsus
 urbe: Miloni qui fugitiuorū exercitū contraxerat se coniunxit: & uterque cū bellū molirentur interfecti sunt, Cicero
 ad Atticū, Nos prouinciae Caelium praefecimus puerū inquis: & fortasse fatuam: & nō grauem & nō continētē:
 fuit autem Ciceronis quaestor in prouincia & hic tri. quoque plae. fuit studiosissimus Milonis conatusque est legibus
 obsistere: quas contra Milonē Pompeius tulerat: unā de cae. de alteram de ambitu, contra uero Quod Pompeius colle-
 ga eius Clodio familiarissimus omnium sectā eius se palam sequi p̄fitebatur, nā dixerat in contione paucis post diebus
 quod Clodius fuerat occisus, Milo dedit quē in curia sepeliatis: dabo quē in capitolio sepeliatis, Caelius ergo publica quae-
 stione Quod Pompeium prostrauerat: quod tribunatū suū seditiose gesserat multū in excitādo aduersus Milonē p̄ferti:
 cuius amicissimus erat Caelius, ipsius aut Caelii uita inq̄nata, in quā parū pudice adolescentiā habuisse fama fuit: imo
 uero libidinosē, nā cū accusaret Aug. Cloelia sumpsisse forsitan corrupti uenenuū luceio domino miserūt accusatores
 Caelio ad suspitionē firmāda libidines obiecerūt: amores: adulteria iusitata: conuiuia: comestiones: cantus: sym-
 phonias: nauigia, Idē familiā hipsei & huius Quod Pompei postulauit: sed tūc p̄bata ē eius adoleſcētia: cū, Quod Pompeium
 quē publica quaeſtiōe p̄strauerat defendit cū opprimeret a Cornelia Gracchorū matre, et Vita inq̄nata: quod multis
 uoluptatū generibus abuteret: ut supra diximus, et Publica quaeſtiōe: nā accusauit eū quod seditiosum tribunatū gessisset:
 et populū excitādo aduersus Milonē: cuius amicissimus erat Caelius, Vel publica quaeſtiōe: quod partes Marii defen-
 dit aduersus Quod Pompeium & Syllam Cōs., et Prostrato: quod in ea contentiōe, Quod Pompeii filius occisus est: & ipsi
 cōsules uix euadere potuerūt, et Mater Cornelia: p̄ excellētia dixit: quod uidelicet adoleſcentes illos genuerit excellētis
 ingenii mirificaque naturae: sed patriae seditiōibus suis perniciosos, hęc autē Quod Pompeii nutrix fuerat: & illius
 bonorum p̄curatrix: nā hic paruulus in tutelā eius datus est: postea adultus factus cū sua bona reposceret: illa se da-
 turam negabat, et Praedia: quia fundum suum occupabat, et Ultimae necessitatis: ut etiā ab inimico auxilium pe-
 tere cogeret, et Factum: uirtus nec in homine quidem uitiosissimo contemnenda est.

THE, et Quod Pompeium Pompeii magni, F. et Mater Cornelia, quae magno Pōpeio uiro superstes in urbem rediit: & oc-
 cupata bonorum possessione: exulem filium non impartiebatur.

De P. Pulchro.

Cicerōis aut factū adeo uisum ē p̄babile: ut imi-
 tari id ne inimicissimus quidē illi, P. Pulcher
 dubitauerit: qui incesti crimine a tribus Lētu-
 lis accusatus unū ex his ambitus reū patrocinio suo p̄-
 textit: atque in aium iduxit & iudicē: & p̄torē: & testē: Ve-
 stae adē itūes amicū Lētulo agere: itra quā ille salutē eius
 scedo crimine obruerē cupiēs hostili uoce perorauerat.

De Caninio Gallo.

Aninius autē Gallus reū p̄torē: atque accusatorē
 admirabilē agit, & C. Antonii quē damnaue-
 rat filiā in matrimonium ducēdo: & M. Colo-
 niū: a quo dānatus fuerat rerū suarū p̄curatorē hūdo.

De Caelio Ruffo.

Aelii uero Ruffi ut uita ignata: ita misericor-
 dia quā, Quod Pōpeio p̄stitit p̄bada, cui a se pu-
 blica quaeſtiōe p̄strato: quū m̄ Cornelia fi-
 dei cōmissa p̄dia nō redderet atque lis auxiliū suū litteris
 implorasset: p̄tinacissime absentī affuit: recitauit etiā eius
 epistolā in iudicio ultimae necessitatis iudicē: quā ipiā Cor-
 neliae auaritiā subuertit, factum p̄ nimiam & eximiam
 humanitatē: ne sub Caelio quidē auctore repudiādum.

Celtiberos, Populi sunt Hispaniæ a Celte & Ibero dicti, Celte autem Liuius testat libro. v. tertia pars galliæ: quæ uenientes ad iberum Fluum Hispaniarum ibique confidentes retenta primi nominis parte: & assumpta parte Fluminis iuxta quod confederant celtiberi dicti sunt, quod Lucanus libro. iiii. tetigit cum ait: Profugique agente uetusta galorum celte miscentes nomen iberis, Indibili, Nomen adolescentis hispani cui fuerat uirgo desponsata.

OLI,

Erunt ut huius uiri abstinentiæ. De continentia loquitur, M. Catonis Vricensis, qui Cato minor dictus est. & Ciceronis sententiæ stoicus perfectus: Nam maior censor & orator fuit: unde censorinus dictus est. Hoc

exemplum in ca. de moderatione tractauimus, ubi Ptolomæi prouinciâ Catoni demandatâ fuisse diximus: ut inde cyparicâ pecuniâ quâ ptolemæus gradē cogeret rat Romam deportaret: ne tantis opibus rex incitatus, P. R. bellum renouaret. Hæc igitur prouinciâ Cato tam integro animo: tanquam castis manibus exercuit: ut neque fides neque religio neque diligentia in ea administratiõe defuerit, nam inter ipsas ois generis uoluptatû materias uersatus ab omni cupiditate: manus: oculos: animum: summa cum laude & admiratione cohibuit: & uelut aurum in fornace: sic est Catonis continentia in ea administratiõe probata, nam iter auri & argenti cumulos: atque inter ois generis delicias uersari: quæ abunde Asia refert, & ab his rebus quæ mortales primas putant: manus & animum abstinentes habere: hoc quæ fecerit prestantissimæ integritatis homo: deoque proximus: iudicari potest, quare merito dici potest: cum ipso

Epirus

so Catone natam esse continentiam. Epiros: Epirus autem proprie firmam terram significat, est autem regio in europa, & aliquando Molossia dicta fuit: ut Iustinus affirmare uidetur: quæ Seruius super. iiii. aeneid. non totam epirum: sed partem quam Helenus tenuit molossiam dictam uoluit: quam deinde chaoniam a fratre Chaone: quæ per ignorantiam occidisse uenepata sagitta phibeæ denominauit, dicente Ver, Morte neoptolomii regnorum reddita cessit, Pars helæo: qui chaonios cognomine campos Chaoniamque omnem troiano a Chaone dixit, in epiro igitur regnarunt omnes epirotarum reges: qui pyrrhi dicti sunt a pyrrho Achillis filio ex Deidamia regis Lycomedis filia in Scyro: sicut Ptolemæi reges egypti: Arsacidæ reges parthorum: Cæsares Romanorum, & Achaia, Regio est Græciæ: quæ teste Herodoto primo polo ponesus: deinde danaa: postea Achaia dicta fuit unde græci achei atque achiui & danai dicti sunt: cuius maxime clarum oppidum Corinthum fuit: nunc uulgo dicitur morea, & Cyclades, insulæ sunt in mari egeæ sic dictæ ut uult Solinus, quæ licet spaciis longioribus: a Delo proiectæ in orbem: tamen circa Delum site sint, nam orbem græci cyclon dicunt, Seruius autem super tertio aeneidos contra sentit non a rotunditate: sed a circuito quæ uidelicet longo ordine circuii eas necesse sit, uel propter promontoria: uel quia naturale est: ut concitata sint maria in uicinitate terrarum, quod si sic est: non cum quinto græco sed cum: id est latino scribendum est: cuius oppositum græci omnes obseruât: nam quinto scribunt, Inter has sunt breuiores quædam: ut Myconæ & Gyarus aliæ nonnullæ ad quas relegabantur scelerati, unde Iuuenalis in prima satyra, Aude aliquid breuibus gyaris & carcere dignum: Si uis esse aliquid, Sic & Vergilius de his insulis mentionem facit in tertio Celsa Mycone gyaroque reuinxit, Unde, a qua cypro, & Aduersum abhorrens & alienum, & Ab omni uenere, ab omni cupiditate, & Vtriusque imperatiæ, libidinis & auaritiæ, Nam & regiam, Ostendit quantum habuerit materiam: si forte in libidine fuisset auaritiæque propensus, & Diuerticula, uiarum diuortia: loca ad quæ de itinere diuertimus, & Diuertere: ad diuersa uertere, unde diuersorium locum ad quem diuertimus ex uia domus hospitalis, & Argumento, documento probationis, & Vtero, Vterus proprie prægnantis mulieris dicitur,

OLI,

Rufum est Germanicum, Drusus Germanicus cõtertus uxore sua, hic primo censum egerat: deinde germaniæ cis & trans rhenum positas ciuitates oppugnauit: & tumultus ob eum censum in gallia exortos composuit: postremo Ceruseos: ite Centrones: Cattoque: & alias gentes trans rhenum subegit, Hic igitur Germanicus dictus est, Vxor eius Antonia minor fuit, M. Antonii triumuii & Octauiæ sororis Augusti filia: qua uiua contentus fuit: sed ipsa quoque uiro reddidit uicem: quæ cum ex fractura equo super crus eius collapsa, xxx. die postquam id acciderat mortuus esset: Antonia ætate integra & forma insigni: cum Liuiâ socru sua reliquum suæ uitæ tempus uidua peregit: quod sequenti memorat exemplo, & Claudiam familiam, Claudius Nero ex Liuiâ uxore Tiberium genuit: mortuo deinde Claudio Octavianus Liuiâ alium gestantem duxit uxorem: ubi natus est Drusus: & hos duos filios, Tiberium & Drusum magna caritate nutriuit, Drusus uero iam adultus aduersus Germanos, P. R. rebellantes auspiciis Octauiani missus, hostes celerius atque feliciter: quæ de adolescente credi possit debellauit: omnemque prouinciã iam deficientem Romano restituit imperio: unde germanicus (ut supra diximus) appellatus est: qui de hostibus

Antonia
Drusi

perit illustri loco inter celtiberos natam: nobilissimo quæ gentis eius Indibili desponsatam: accersitis parentibus & sponso inuiolatam tradidit, aurum quoque quod pro redemptione puellæ allatum erat: summæ dotis adiecit: Quæ continentia ac munificentia Indibilis obligatus: celtiberorum animos Romanis applicando: meritis eius gratiam debitam rettulit.

De. M. Catone.

Erunt ut huius uiri abstinentiæ testis Hispania ita. M. Catonis Epiros: Achaia: Cyclades insulæ: maritima pars Asiæ prouinciæ: Cypros: unde cum pecuniâ deportatæ ministerium sustineret. tam auersum animum ab omni uenere quæ a lucro huiusmodi: in maxima utriusque incertantia materia uersatus: nam & regiam diuitiarum parte ipsius continebatur: & fertilissimæ deliciarum totius græciæ urbes necessaria totius nauigatiõibus diuerticula erant: atque id Munatius Rufus cypriacæ expeditionis fidus comes scriptis suis signat: cuius testimonium non amplector, proprio enim argumento laus ista nititur: quoniam ex eodem natura utero & continentia nata est & Cato.

triumphatur⁹ prolapsus super crus eius quo uehebat equo trigesimo post casum die ex cruris fractura piit, Pro habitu ætatis: p̄ q̄litate & ætatis cōditione, Vitrico & fratri respōdētē: nihil ab illorū uirtutibus degeneratē. Vitrico, s. Octauiano, est, n. uitricus: qui uxore ex altero uiro liberos habentē duxerit: dictus quasi uicem patris gerēs: uel q̄si nouitricus: q̄ a matre nouus p̄ducatur. Est igit̄ uitricus priuignorū secūdus p̄: ē, n. priuignus ex alio p̄notus: quasi prius gēitus. Nouerca d̄r q̄ liberis noua superinducit a patre uxor: dicta q̄ noua superducatur. Est, n. secūda patris uxor. Fratri Augu. s. Tiberio, nā ab Augusto Octauiano oēs imperatores Augusti dicti sunt: q̄si cōsecrati:

De Druso Germanico.

DRUSUS ēt Germāicū eximiā Claudiae familiae gloriā frat̄e Tyberii: p̄riāq; clarū ornāmētū & qd̄ sup̄ oia ē opum suorū p̄ hitu ætatis magnitudie: uitrico pariter: ac fratri augusto: duob⁹ reip. diuinis oculis mirifice respōdētē: cōstitit usū ueneris i tra cōiugis charitatē clausū tenuisse.

De Antonia.

ANTONIA quoq; scēmia laudib⁹ uirilē familiae suae claritatē sup̄gressa: amorē mariti sui egregia fide p̄saut: q̄ post eius excessum forma & ætate florēs: cubiculū socrus p̄ cōiugio habuit: i eodēq; thoro alteri⁹ adolescētiae uigor extictus ē. alterius uiduitatis expiētia cōsenuit, hoc cubiculū talibus expiētis summā ipōat.

De Cn. Mar.

DEinceps his uacemus: quorum aius aliquo in momento ponēdi pecuniā nūq̄ uacauit. Cn. Marcius p̄riā gētis adolescēs Anci regis clara progenies: cui Corioli uolscorū oppidū captū cognomen adiecit: cū editis conspicuae fortitudinis opibus a Posthumio Cōminio cōsule accurata orōne apud milites laudatus: oibus donis militaribus & agri cētū iugeribus: & decē captiuorū electiōe: & totidē ornatis eqs. cētenario boū grege argētoq; quantū sustinere ualuisset donaretur: nihil ex his p̄ter unius hospitis captiui salutē: equūq; quo i acie uterē accipe uoluit. Qua tam circūspecta ai moderatione nescias utrū maiore laude p̄mia meruerit: an reiecerit.

De M. Curio.

MARCUS aut Curius exactissima norma Ro. frugalitatis: idēq; fortitudinis p̄spectissimū specimē: samnitum legatis agresti se in scāno assidentē loco: ac ligneo catino cōnātem: quales epulas

MARCUS aut Curius exactissima norma: Adeo celebris est, Q. M. Curii frugalitas: ut nulli ferme obscuro esse possit: q̄ppe q̄ Romanae tēperatiā exactissima norma dicat: hic ē q̄ cū Fabritio Pyrrhum regem Epirotarū: q̄ p̄ tarētinis bellū Ro. intulerat: exegit Italia, Sānites ēt difficillimā puiciā sapi⁹ deuicit: nā bellū sāniticū cētū ferme ānos durasse cōstat. Cū igit̄ ei cōsuli uictoria de Sānitib⁹ obtigisset: ad eū legati d̄ ipetrāda pace uenerūt: q̄ forte qdā illū iuxta focū sedētē: & tostis rapis: ut tradit Plu. uescētē iuenerūt. Admirati tetricā hois uitā ad suos reuersi: cū id qd̄ uiderāt retulissent: Sānites ipatorē Ro. uel auaritia uel iopia laborare existimātes: detreuerūt igēs auri pōdus mittere: sperātes Curiiū tāto mūere captū gratiosiores pacis cōditiōes sibi esse datū: qd̄ p̄ter spē & eorū opinionē euēit: nā cū i eius cōspectū aux̄ attulissent multisq; psuasiōibus illū iuitassent ut acciperet: subridēs ait: nōne itellextis hesternā cōna me profusus n̄ idigere pecūia: ite igit̄ & renūciate ciuib⁹ uris malle me habētib⁹ aux̄ ipare: q̄ aux̄ h̄re. Cū i Cato, maiore, Curio ad focū sedētē magnū auri pōdus Sānites cū attulissent repudiati s̄: n. n. aux̄ p̄clare sibi uideri dixit: sed his q̄ h̄rent aux̄ ipare, p̄ p̄spectissimū: maxie laudabile, p̄ specimen: expimētū: documētū: idiciū. p̄ Assidētē, s. & ut Plu. ait: rapis igne tostis uescētē, p̄ Quales, s. cōnaret,

ficēt a Cæsare cæsares, p̄ Cōstitit: māifestū fuit, C. Claudiae familiae, C. Octauius Lūiā Drusilā matrimonio Tiberii Neronis & quidem p̄gnantē abduxit, auctor Suetonius, & Diony.

ANTONIA quoq; Vxor nobilissima drusi & filia, M. Antōii triuiri: & octauiae sororis Augusti: q̄ deinde Ant. Cleopatrae reginae captus illecebris repudiavit, unde nata sunt inter Ant. & Augustum bella ciuilia. p̄ Socrus, scilicet Lūiae, p̄ Pro coniugio, quia in perpetua uiduitate p̄mansit, p̄ Alterius, s. Drusi, p̄ Alterius Antoniae, p̄ Summam: finem.

DEinceps his uacemus, demus operā ponēdi pecuniā p̄ reponēdi, in thesauro, p̄ Vacauit, idulfit itēdit & tūc datiuo cohæret: quādo uero significat cessat: ablatiuo: cū ab aut a, p̄ Cn. Marcius patriciae gētis adolescens, Hic fuit q̄ postea Coriolanus dictus ē: eo q̄ opera & uirtute sua captū fuerit a Posthumio cōsule oppidū Coriolanū: nā cū Aulus Posthumio⁹ obsideret oppidū coriolanū: & in eo oppugnando sapius militū uires frustra tentasset: q̄ minutissimū ēēt, Cn. Marci, deceptis custodibus oppidū irruit: ignē in tēta cōiecit: multasq; oppidi aedes incēdit, quibus correptis cōmota ciuitas cū ad icēdiū oēs cōcurrēt, Ro. faciliore fecerunt expugnationē. Eius igit̄ uirtute captū ē oppidū: a quo etiā agnominationē accepit: q̄a post id factū coriolanus dictus, de quo in ca. de miraculis satis diximus: & in ca. de pietate dicturi sumus, Sed qd̄ ad eius cōtinētiā p̄tinet, de q̄ nūc agit, Cōsul Posthumius cū uellet more Romano eum multis militaribus donis pro tanta re gesta donare: nihil p̄ter quēdam hospite suū captiū & equū ad usū militiā uoluit accipere, p̄ Anci Marci: hic originē ducebat ab Anco Marco q̄rto Ro. rege, fuit igit̄ tā genere q̄ uirtute p̄clar⁹, p̄ Cōspiciuae: clarae & spectatae, p̄ Militarib⁹ donis: ut hasta: equo: corōa: murali: ciuica: & aliis, p̄ Grege: gregē p̄ armento posuit: nā gregē de minoribus: armētum dicimus de maioribus aialib⁹ teste Seruio: quāuis alii aliter sentiant,

OLI, Curii continentia

¶ Ille, samnitū pulchrū antitheton: qđ fit quotiēs cōtrariis cōtraria opponunt: ut Ouis, frigida pugnabāt calidis humētia ficcis, ¶ Inepte: stulte & incōueniēter. Ineptus dicit q nulli rei aptus est: hoc est qui nullā habet rei loci tēporis & personarum considerationem. ¶ Malo, i. ad malum: ac si diceret ad corrumpendum imperatoris animū,

THE
OLI,
Curii
cōtinē
tia

¶ Perspectissimum, Vetusti codices habent perspicacissimum.
Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

OLI,

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

THE,

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

OLI,
Fabri/
tii cōti
nentia

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

apparatus iditio est: spectdū præbuit, ille enim Sān-
tū diuitias contēpsit. Sānites eius paupertatē mirati sunt
nā. quū ad eū magnū auri pōdus publice missum attu-
lissent: benignis uerbis iuitatus: ut eo uti uellet uultum
risu soluit. protinus superuacua inquit ne dicā ineptæ
legationis ministri narrate Sānitibus. M. curiū malle
locupletib; impare: q̄ ipsum fieri locupletē: atq; istud
ut preciosū: ita malo hominū excogitatū munus refer-
tote & memētote me: nec acie uici: nec pecunia corūpi
posse.

De eodem. M. curio.

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

De Fabritio Lucinio.

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

De eodem Fabritio.

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

Curii cōtinētia: aīq; magnitudo: qua usus est in uictoria ex Pyrrho rege parta: nā p̄dā uniuersam q̄ ingēti potitus erat: militibus urbiq; cōcessit: nec ex ea qcq; attin-

pellere. Est quoque detestari execrari: depellere: abominari: in qua significatiōe posuit Catullus cum dicit: Cui ego quasi eadem totidem mox deprecor illi. Assidue, Nam urbs, scilicet Tarentum, Quæ labore, scilicet Roma, Illa: tarentum, Hæc Roma. Possumus intelligere hoc dici de urbe Athenarum, quæ fuit olim totius græciæ imperio potita: & cum deinde in seruitutem redacta foret eam Po. Ro. in libertatem asseruit. Cinæam, hic est Cinæas inter exempla memoriæ celebratus qui Pyrrhi regis in urbem legatus nomina reddidit Senatui & equestri ordini postero die quæ aduenerat.

eā uocē accepit: cōtinuoque pyrrho & samnitibus istā sapientiā deprecatus ē: licet athenæ doctrina sua gloriantur uir tamen prudens Fabricii detestationē: quæ Epicuri maluit propterea, quod euentus quoque indicauit: nam quæ urbs uoluptati plurimum tribuit: imperium maximum amisit: quæ labore delectata ē occupauit: & illa libertatē tueri non ualuit: hæc est donare potuit.

De. Q. Tuberone Gatillo.

Vrii & Fabricii. Q. Tuberonē cognomine Gatillū discipulū fuisse merito quæ existimauerit: cui cōsulatū gerenti: quū ætolorum gens ois usus uasa argentea magno potere & exquisita arte fabricata per legatos misisset: quæ superiori tempore gratulandi causa ad eum perfecti retulerāt fictilia se in eius mensa uasa uidisse motos: ne cōtinētia quasi paupertati succurrēdū putarent: cum suis sarcinis abire iussit, quā bene ætolicis domestica pretulerat: si frugalitatis eius exemplū posterior ætas sequi uolisset: nūc quo uetum est: a seruis uix impetrari potest: ne eā suppellectilem fastidiāt: quæ uti cōsul non erubuit.

De. L. Paulo Aemilio.

At Perse rege deuicto: Paulus cum macedonicis opibus ueterē atque hereditariā urbis nræ paupertatē eo usque satiasset: ut illo tempore primū. P. R. tributū præstādi onere se liberaret: penates suos nulla ex parte locupletiores fecit. præclare secū actū existimans: quæ ex illa uictoria alii pecuniā ipse gloriam occupasset.

De. Q. Fabio Gurgite. C. Numerio. Fabio pictore & Q. Ogolino.

Atque huic aī eius iudicio. Q. Fabius Gurges. C. Numerius. Fabius pictor. Q. Ogolinus se subscripserūt: qui legati ad Ptolemæum regē missi: munera quæ ab eo priuatim acceperāt in ara-

cus ac finis impositus fuerit: nihil ex ea uoluit attingere: ut gloriosus magis quam diues ex eo bello redisse uideretur. Plutar. tamen dicit quosdam ex ea præda sibi retinuisse libellos, & hereditariā: quæ ueluti hereditate quadam. P. R. aliquandiu paupertatē habuit iuxta illud. T. Liuii: quod supra diximus nulla unquam respu. fuit maior nec sanctior nec bonis exemplis dition. nec in quæ ciuitatē tamen sero luxuria & auaritia cōmigrauerint: nec ubi tantus ac tantū paupertati & parsimonie honoris fuerit: adeo quanto minus rerum tanto minus cupiditatis erat. Eo usque: in tantū. Tributū: cæsus & pensionis persoluedæ. Cice. in officiis. Ois macedonū Gaza quæ fuit maxima potitus ē Paulus: in ærariū tantū uexit: ut unius imperatoris præda sine attulerit tributorū: at hic domū suā nihil intulit præter memoriā nominis sempiternā. Præclare secū actū: præclare sibi obligasse: & est honestus dicendi modus: mecum præclare actū est: id est præclare mihi obligit.

Atque huic aī: Hi cum missi eēt legati ad Ptolemæum regē ægypti: per pacem cum. P. R. iugēda: & eos Ptolemæus liberaliter exceptos regis muneribus donasset: ea primū legati repudiarūt. sed iteriectis quibusdam diebus ad cœnā iuitatis: aureas illis coronas misit: quæ honoris gratia acceperat: sed simul atque Romam uenerunt priusquam legationē suā in senatu referēt: in ærariū munera detulerūt: quæ deinde reddēda legatis & senatus de-

Vrii & Fabricii. Qu. Tuberonem: hic cōsul bello Macedonico fuit: quæ eum puinciā illā per modum Romæ sub-

begisset imperio: ætolorum legati de uictoria gratulaturi (nam tunc erāt ætoli Romanis societate cōiuncti) ad eum in castra uenerūt: & fictilibus uasis utentē in mensa uiderūt: quod cum in patriā reuersi suis ciuibus retulissent. ætoli non hoīs cōtinētia sed paupertatē existimantes: argentea illi uasa artificiose laborata mittēda celsuerunt: quibus per dignitate sua uterēt: quæ cum obtulissent ei statim in patriā cum suis uasis redire iussi sūt. Hic Tubero uir probus & reipublicæ amantissimus fuit: quæ T. Gracchū quo cum summa amicitia erat cōiunctus ubi reipublicæ perniciosum ciuē eē cognouit: in seditione deseruit: atque illius cōsilia uehementer improbauit. Discipulū fuisse. Merito quæ sperā existimare poterit hūc Curi & Fabricii fuisse discipulū: quæ eorū disciplinā imitatus sit. & Aetolorū gens: Aetoli prius fuerūt Philippo regi macedoniæ societate cōiuncti: a quo cum tyrannice nimis haberēt defecerūt ad romanos: Aetolia regio cōtigua acarnaniæ phocidiæ & locris. hæc autem ab acarnania achelous fluius separatur. & Omnis usus: uasa. ad oem usum accommodata. ut aquaria: uinaria: & alterius generis. & Exquisita: artificiose elaborata. & Gratulandi: de uictoria ex hostibus præda: quæ tunc Romanis erāt amicitia copulati. & Fictilia: terrena: a fingēdo dicta: unde figuli luti cōpositores: quæ terrena uasa cōponūt. Quo uentū. Dānat sui temporis mors. Valerius: ut oēs etiā pauperes ambitiosa paupertate uiuant: nam ætatis nostræ inquit serui suppellectile illā aspernantur: quæ consules aliquando & Romæ principes contentabantur.

Quæ uti codices antiqui legunt, quam tunc consul non erubuit.

At Persæ: Fuit Aemilii Pauli cōtinētia sic litterarū monumētis digna: ut sine iniuria præmitti a Valerio nullo modo potuerit: cum. n. deuicto

Persa macedonū rege: quæ duxit in triūphū: tantam ex ea prouincia prædā in patriam reportasset: ut repleto ærario tributis præstādis mo-

magis quam diues ex eo bello redisse uideretur.

tributum

tributum

THE.

OL. Tuberonis continentia

Aetolia

Fictilia

THE.

OLL. Pauli Aemilii cōtinētia

Tributum

etiā potestātē plæbi fecerūt: diripiēdi bona pscriptorū nā multos tyrānice pscriferāt: uerū tāta fuit, P. R. modestia ut nulla q̄tūlibet magna spe lucri adduci potuerit: ut q̄sq̄ se tā nefaria p̄da cōgnaret. Magna igit̄ fuit plæbis Romana cōtinētia, & Procella: Perturbatiōe regū & ē pulchra trāslatio q̄ utit̄ C. ut i illis dūtaxat fluctib⁹ cōtionū & tribūicis pcellis, nā a pcellēdo dicta ē eo qd̄ oīa pcellati, puertat, & A se: Scilicet Mario & Cīna, & Perinde ac i, tanq̄

OLI,

C ne eiusdē laudis cōmemoratiōe: De hoc uiro ifra dicef̄ li. v. ca. ult. ubi de illius aī fortitudine dicēdū erit: Lacedæmōii & atheniēses multis se iuicē cladib⁹ afflixere: demū cū post nauale plū æquo Marte

utring⁹ discessū eēt: lacedæmōii ad messeniog⁹ bellū reuocāt: sed ne ite rea ociosū tēpus quo uires repararet̄ atheniēsi bus relinq̄rēt: paciscūt cū thebāis: ut boetiog⁹ iperū qd̄ tēpore Persici belli atheniēses occupauerāt his restituerēt: ut illi athenensiū bella susciperēt: tātus furor Spartanog⁹: ut duobus bellis ipliciti suscipe tertiū nō recusaret̄, dūmō inimicis suis hostes acq̄rerēt: igit̄ atheniēses ad uersus tātā tēpstatē belli duos duces deligunt Periclē spectatæ uirtutis uir⁹ & Sophoclē tragœdiarū scriptorē q̄ diuerso exercitu & spartanorū agros uastauerūt: & multas achaiaē ciuitates atheniēsiū ipio adiecerūt: fuit at̄ Pericles princeps atheniēsis: p̄his iclyt⁹: & orator isignis atq̄ Anaxagoræ discipulus: rexitq̄ rēp. Atheniēsiū qd̄ dragita ānis mira prudētia: cū igit̄ collegā hēret i p̄tura ut diximus Sophoclē poetā & is publico itētus officio, isignis pueri formā laudasset: itēpantiā eius icrepitās ait: decere: p̄torē manus & oculos hēre ab oī libidie pror⁹ sus amotos, & Distriktus, Detentus.

So/
pho
cles
Præ/
tor

OLI,

Ophocles at̄, Hic atheniēsis fuit poeta tragicus ætate sua clarissim⁹ de quo plures ex nr̄is uaria & magnifica scripserūt. Quē C. diuinū poetā li. de diuinatiōe uocauit his uerbis, adiūgā Philosophis doctissimū hoīem poetāq̄ diuinū Sophoclē: Ver, quoq̄ in Bucolicis alludēs Augusto ait: Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno, ab hoc igit̄ cū q̄reret̄ reb⁹ ne uenereis tunc ēt uteret̄: erat, n. ætate iā p̄uēctiori, dii meliora iqt̄: libēter, n. istinc: tāq̄ ab aliq̄ pfugi dominationē: qd̄ C. noster testat̄ i Catōe maiore hisdē ferme uerbis, bñ inqt̄ Sophocles rñ/ dit cum ex eo quidā iam affecto ætate quereret uteret̄: ne rebus uenereis: dii meliora iquit̄: libēter uero istinc, si/ cut a domino agresti & furioso profugi: hanc igit̄ uocem Sophocles quodammodo detestatus est: sunt tamen qui dicant Socratem fuisse qui hoc dixit, & Dii meliora: Scilicet dent.

THE,

Sophoclē, Sophocles exactica tribu Colono Sophili, F. olympiade, lxxiii, natus annis, xvii, Socrate p̄cessit, is in scēna quædam nouauit: Apis a suauitate carminis appellatus: alter eiusdem nominis Aristone patre genitus superioris nepos is aiebat λυτ̄ τὸν τὰ καὶ ἀγρίον Δεωστὴν ἀσοφύγειν ἐλθοῦτα εὐ γηρασ, furiosum & agrestem fugere dominum ætate in senium uergente, plura Suidas.

OLI,

Eque abstinentis senectæ: Xenocrates calcidōius fuit Agathoris filius & a primis ferme ānis Platōis auditor erat teste Laertio tardus igenio: adeo tarde ut cū illū Plato Aristoteli cōpararet: ut tradit C. in li. de oratore: alterū frēo: alterū calcaribus idigere diceret: alioq̄ se uero semp ac serio habitu & ore p̄durabat, i Academiā uixit: ut plurimū si q̄ ad urbē pficiscēbat turba oīs ipudicorū eius trāsitū obseruabat: eius iquietādi gratia: hic tātā cōtinētiā fuisse tradit̄ ut Phryne suo tpe nobile scortū: deposito cū quidā luuenibus pignore i suū cōcubitū allecturā: i lectuli partē admista: nullis meretriciis illecebris: nullo libidinis irritamēto cū oīa frustra tēptasset: icredibile eius cōtinētiā uiolare potuerit: q̄ cū a luuenibus uictoriæ p̄ciū posteref̄ facere respōdit: se cū illis de uiro nō de statua certasse: Quidā ēt ferūt a discipulis eius Laidē formosissimā meretricē dedita opa itromissā: ut illū tēptaret: sed tātā dicūt fuisse cōtinētiā: ut se ad libidinē icitari p̄fessisset: pateref̄ uirilia secari & uri: tāta p̄terea fides illi data ē: ut cū i ea urbe nulli⁹ iniurati testimoniū admitteret̄: illi soli iusiurādū atheniēses remitteret̄: sicut dixi i ca. de maiestate: erat adeo frugi ut cū illi Alexāder magnā pecuniā q̄ritatē misisset: sublaris tribus milibus nūog⁹ atticog⁹: ne regia mūera sp̄nere uideret̄ reliquū remitteret: dicēs illi pluribus opus eē q̄ plures enutrire. Ad Philippū oī legatus cū ceteris missus cū alios sciret dōis emolitos & sape cōuiuia celebrare: neutrū ipse hog⁹ fecit, legatis postea dicētibus secū frustra Xenocratē iuisse cōpta re: ipsū duplici honore honestarūt: successit i academiā Speusippo scolāq̄ tenuit, xxv, ānis morit̄ noctu: cū i carthaginē forte offēdisset:

Xeno/
cratis
conti/
nentia

ac sacris ædibus abstinuit: q̄ qdē tam misericors contentia plæbis: tacitū crudeliū uictorum cōuiciū fuit.

Externa de Pericle.

C ne eiusdē laudis cōmemorationē externis iuideamus: Pericles Atheniēsiū princeps quū tragœdiarū scriptorē Sophoclē i p̄tura collegā haberet: ac is publico officio una districtus pueri ingeniū p̄tereūtis formā ip̄sioribus uerbis laudasset: itēperatiā eius icrepitās dixit: Prætoris nō solū manus a pecūiā lucro: sed etiā oculos a libidinoso aspectu cōtinentes esse debere.

De Sophocle.

Sophocles aut̄ ætate iā senior: quū ab eo qdā q̄reret: an ēt nunc rebus uenereis uteret̄: Diimeliora iquit̄, libēter, n. istinc: tāq̄ ex aliq̄ furiosa pfugi dominatione.

De Xenocrate.

Eque abstinentis senectæ Xenocratē fuisse accepit̄: cuius opiniōis nō pua fides erit narratio q̄ seq̄t̄. In puigilio Phryne nobile Athenarū scortū: iuxta eū uio grauē accubuit: pignore cū quibusdā iuuenibus posito: an tēperatiā ei⁹ corrūpere posset: quā nec tactu: nec sermōe asp̄natus: quoad uoluerat i sinu suo moratā: p̄positi irritā dimisit: factū sapiētia ibuti ai abstinēs. Sed meretriculæ quoq̄ dictū p̄ q̄ facetū: deridētibus, n. se adolecētibus: qa tā formoso tāq̄ elegās potati senis aīum illecebris pellicere nō po-

anno ætatis suæ, lxxxii. In puigi. i. toti noctis uigilia. Nobile scortū: famosa meretrix: nā nobile notū dicimus, Vir. ē locus Italiæ medio sub mōtib⁹ altis nobilis. Vno grauē. Hoc dicit ad exaggerādā eius cōtinentiā: nā uinū magnū ē libinis irritamētū: & quo magis q̄s uino & cibo icaluerit, tātō facilius solet ī libidinem solui, Vnde Terētius, Sine cerere & Baccho friget uenus, Perquam facetū, Valde iocosum, Phryne, Magna uis est in ipso nomi ne Phryne quasi emphasim facit: q̄ omnium pulcherrima foret, Labefecit: Debilitauit: conquassauit, C Peruigilio, Peruigiliū Cereris & liberi nocturna sacra dicebant, hic itellige de Bacchanali, de cuius licētia Li

tuisset: pactūq; uictoriæ p̄ciū flagitantibus: de hoīe se cū his nō de statua pignus posuisse respōdit, pōt ne Xenocratis cōtinentiā quoq; uerū a p̄priusq; demōstrari: q̄ ab ipsa meretricula exp̄ssa est: Phryne pulchritudine sua: nulla ex pte cōstātissimā eius abstinentiā labefecit.

De Xenocrate Philosopho.

Quid rex Alexāder an diuitiis eū q̄terē potuit: ab illo quoq; statuā eq̄dē æq; frustra tentatā putes, legatos ad eū cū aliquot talentis miserat: quos ī Academiā p̄ductos solito sibi, i. modico appatu: & admodū puulis copiis excepit: postero die iter rogātib⁹ cui nā adnumerari pecūiā uellet: Quid uos iquit hesternā cœna nō itellexistis: ea me nō indigere: ita rex philosophi amicitia emere uoluit: philosophus regi suam uendere noluit.

De Diogene.

Alexāder uero cognomē iuicti assecut⁹: cōtinentiā Diogēis Cynici uicē nō potuit: ad quē cū ī sole sedētē accessisset: hortareturq; ut si q̄ sibi p̄stari uellet idicaret: quēadmodū erat ī crepidine

roe sic cognomiatus: ī quo uilla fuit deīde Platōis natiuitate nobilis, & cū ī eodē loco Philosopharet: idē Plato studeū usu & frequētia discipuloꝝ ac mox celebritate īsignis fuit: ī eadē Fauorio teste Mithridates Persæ rex Platōis statuā cū his scriptis locauit: Mithridates rhodobati fili⁹ Perses musis imaginē dicauit Sillamōis opus, Ea nō me idigere, C. tñ li. v. tusculanarū q̄stionū dicit: Xenocrates: cū uidisset legatos tristiores, xxx. mias accepit & c.

Alexāder uero cognomē, de cōtinentiā Diogenis cynici dicit q̄ Alexāder uicere nō potuit, hic Sinopeius fuit Itesii mēsarii filius: quē fugisse dicūt cū p̄ publice mēsa hēret: ac falso Pecuniā signaret, Eubolides uero dicit nō patrē: sed ipsū monetæ falsā signationē fecisse: alii putāt eū spōte patriā reliquisse: hic ueniēs athēas Antistenē cōpit: a quo cū repiret ī discipliā: nā statuerat neminē recipere: pseueratiā illū uicit: palū primū habuit duplex: ut qdā tradūt: & perā ī q̄ cibos ferebat: oīq; utebat ad oīa loco: & prādēs & dormiēs & loques: cū scripsisset cuidā: ut sibi cellā pararet: faciēte id illo tardius: doliū p̄ domo habuit: æstate ī feruida harena se uoluebat: hieme cooptas niue statuas aplectebat parēs se his modis ad laboꝝ toleratiā: idē cū uidisset pueꝝ cōcaua manu bibētē: abiicit uile uas qd hēbat dicēs: puer me uilitate superauit: & hoī nā abunde oīa subministravit idē cū aliū uidisset puerū p̄fracto uase: pane cōcauo lēticulā suscipiētē adiecit catinū dicēs: oīa eē deoꝝ: & sapiētes deoꝝ amicos eē, inerat illi teste Laertio suauissimus sermo: atq; ī despiciēdis aliis Prōptus: Nā scolā Euclidis dicebat eē bilē, Platōis auditōꝝ cōsūptionē: dionisia certamīa magna miracula stultoꝝ: oratores eē turbæ ministros Gramaticos admirari se dicebat, q̄ cū ulyssis mala req̄rerēt sua ignorarent: musicos mordebat: q̄ cū liræ cordas aptaret: aī icōcinos mores hēret: Mathematicos carpebat: q̄ solē lunā & sydera ituerent: q̄ uero erāt añ pedes nō curaret: oratores itidē q̄ studerēt iusta dicere: nō at̄ facere, aliaq; q̄plura: q̄ eēt lōgū referi: huic ad solē sedēti cū diceret Alexāder: pete qd uis: ait: nolo mihi umbrā facere, & fama fuit referēte Laertio Alexādru dixisse se uelle esse Diogenē: nisi eēt Alexāder, hic deīde cū ī æginā nauigaret a piratis cōprehēsus quoꝝ p̄iceps fuit Crepalus: & cretā deductus ē ut uēderet, cū at̄ interrogaret qd sciret ager: dixit se scire uiris ipare: atq; ad p̄conē ait: p̄dica q̄s nā dominū sibi uelit emere: sedere phibes iqt: nihil refert: nā pisces quomōcūq; iaceāt emūt: & cū uideret corithiū, quē dā p̄clara effigie & habitu īgenuo Xenidē noīe: iqt: huic me uēde, qd dno idiget cū digito denotās: quē Xēides audito & īspecto uiro libētissime emit, & corithiū adductū filiis suis p̄ceptorē dedit: & eū p̄fecit domui, ille at̄ Xēidi dicebat eū sibi parere oportere: quīs eēt seru⁹: cū & medico & gubernatori: quīs seruis sapius parcat, cuius clarissima p̄cepta ita cōprobauit Xēides: ut sæpe diceret bon⁹ demon domū meā itrauit: at ipsi⁹ Xēidis filios teste Eubolo: post reliq; discipliās docuit eq̄tare: arcus itedere: fūdas rotare: atq; iaculari ī palestra cū eos exercebat grā tm̄ roboris cōparādī & bōæ ualitudinis: tenebāt pueri multa ex poetis & aliis tñ ex ipō mēoriter oēm illis Diogenes rōnē doctriæ: ut facile memoriæ tenerēt: breuiter collectā īsimulabat: deīde eo q̄ ministrare docebat leui cōtētos cibo ac uili: & aq̄ illos ad cutē tōderi faciebat, deducebatq; icōpositas ad uēationē aliqui exercebat, & cū teste Cleo

uius ī Bello Macedonico, De Cerealibus esset absurdū: q̄ppe q̄ secubitu celebrari solebāt: ut idicat Ouidi, ī amorib⁹ & ī metamorph. Nobile scortū, Phryne tātās opes ex turpi q̄stu cōgessit: ut istauraturam se Thebag; moenia suo ære polliceret, dūmō titulū sic iscriberēt: Alexāder urbē deleuit, Phryne, meretrix istaura/ uit, historiā refert Callistratus ī eo quē scripsit de scortis & Ianus in Tibulū repetit: explicato Proptii carmine: qd̄ alii nō intelligebant, Hæc quæ deletas potuit cōponere Thebas Phryne tam multis facta beata uiris.

Quid rex Alexāder Talētis, Talētum duplex ē: atticū & euboicū, rursus atticū duplex ē: magnū, & parū, de magno dixit Liuius in, xxxvi, ab urbe cōdita: magnū talētū atticū, lxxx, libras hēt & paulo plus: sed alibi manifeste mōstrauit, talētū magnū, lxxxiii, libras: & q̄ttuor habere uncias: q̄ si uolumus ad nūos referre Romanos: ut Priscianus ait: sex milia numoꝝ Romanos hēt, Talētū uero puū libras hēt sexagita, talētū euboicū minus attico fuit: sed non ualde, nā teste Festo q̄ttuor miliū numum Romanos fuit, Academia: Academia sine aspiratiōe scribit̄, fuit at̄ loc⁹ nemorosus: ab athenis mille passib⁹ distās ab academo quodā he

THE,

OLI,
TalētūOLI,
Acade
mia

OLI,

etiā potestātē plæbi fecerūt: diripiēdi bona p̄scriptorū nā multos tyrānice p̄scriferāt: ueḡ tāta fuit. P. R. modestia ut nulla q̄tūlibet magna spe lucri adduci potuerit: ut q̄sq̄ se tā nefaria p̄da cōgnaret. Magna igit̄ fuit plæbis Romana cōtinētia. Procella: Perturbatiōe reḡ & ē pulchra trāslatio q̄ utit̄ Ci. ut i illis dūtaxat fluctib⁹ cōtionū & tribūciis p̄cellis. nā a p̄cellēdo dicta ē eo qd̄ oīa p̄cellat̄. puertat̄. A se: Scilicet Mario & Cīna, p̄ Perinde aci. tanq̄

OLI.

C ne eiusdē laudis cōmemoratiōe: De hoc uiro ifra dicef̄ li. v. ca. vlti. ubi de illius ai fortitudine dicēdū erit: Lacedæmōii & atheniēses multis se iuicē cladib⁹ afflixere: demū cū post nauale plū æquo Marte utring⁹ discessū eēt: lacedæmōii ad messenioḡ bellū reuocāt: sed ne ite rea ociosū tēpus quo uires repararet̄ atheniēsi bus relinq̄rēt: paciscūf̄ cū thebāis: ut boetioḡ ip̄erū qd̄ tēpore Persici belli atheniēses occupauerāt his restituerēt: ut illi atheniēsiū bella susciperēt: tātus fut̄or Spartanoḡ: ut duobus bellis ip̄liciti suscipe tertiū nō recusarēt. dūmō inimicis suis hostes acq̄rerēt: igit̄ atheniēses ad uersus tātā tēpestatē belli duos duces deligunt Periclē spectatæ uirtutis uiḡ & Sophoclē tragœdiar̄ scriptorē q̄ diuerso exercitu & spartanorū agros uastauerūt: & multas achaiaē ciuitates atheniēsiū ip̄io adiecerūt: fuit at̄ Pericles princeps atheniēsis: p̄hs iclyt⁹: & orator isignis atq̄ Anaxagoræ discipulus: rexitq̄ rēp. Atheniēsiū qd̄ dragita ānis mira prudētia: cū igit̄ collegā hēret i p̄tura ut diximus Sophoclē poetā & is publico itētus officio. isignis pueri formā laudasset: itēpantiā eius icrepitās ait: decere: p̄torē manus & oculos hēre ab oī libidīe prorsus amotos. Distriētus. Detentus.

Sophocles Prætor

OLI.

Ophocles at̄. Hic atheniēsis fuit poeta tragicus ætate sua clarissim⁹ de quo plures ex nr̄is uaria & magnifica scripserūt. Quē Cī diuinū poetā li. de diuinatiōe uocauit his uerbis. adiūgā Philosophis doctissimū hoīem poetāq̄ diuinū Sophoclē: Ver. quoq̄ in Bucolicis alludēs Augusto ait: Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno. ab hoc igit̄ cū q̄reret reb⁹ ne uenereis tunc ēt uteret: erat. n. ætate iā p̄uēctiori. dii meliora iqt̄. libēter. n. istinc tāq̄ ab aliq̄ pfugi dominatiōe: qd̄ Cī. noster testat̄ i Catōe maiore hisdē ferme uerbis. bñ inqt̄ Sophocles rñdit cum ex eo quidā iam affecto ætate quereret uteret: ne rebus uenereis: dii meliora iquit: libēter uero istinc. sicut a domino agresti & furioso profugi: hanc igitur uocem Sophocles quodammodo detestatus est: sunt tamen qui dicant Socratem fuisse qui hoc dixit. p̄ Dii meliora: Scilicet dent.

THE.

Sophoclē. Sophocles ex actica tribu Colono Sophili. F. olympiade. lxxiii. natus annis. xvii. Socratē præcessit. is in scēna quædam nouauit: Apis a suauitate carminis appellatus: alter eiusdem nominis Aristone patre genitus superioris nepos is aiebat λυτ̄ τ̄ων τ̄ακάι ᾱγριον Δεωσταν̄ ᾱσοφ̄υγειν̄ ε̄λθο̄υτᾱ ε̄σ̄ γ̄ηρασ̄. furiosum & agrestem fugere dominum ætate in senium uergente. plura Suidas.

OLI.

Eque abstinentis senectæ: Xenocrates calcidōius fuit Agathoris filius & a primis ferme ānis Platōis auditor erat teste Laertio tardus igenio: adeo tarde ut cū illū Plato Aristoteli cōpararet: ut tradit Cī. in li. de oratore: alterū fr̄eo: alterū calcaribus idigere diceret: alioq̄n se uero semp̄ ac serio habitu & ore p̄durabat. i Academia uixit: ut plurimū si q̄ ad urbē. p̄ficisebat̄ turba oīs ip̄udicorū eius trāsitū obseruabat: eius iquietādi gratia: hic tātā cōtinētiā fuisse tradit̄ ut Phryne suo tpe nobile scortū: deposito cū quidā luuenibus pignore i suū cōcubitū allecturā: i lectuli partē admista: nullis meretriciis illecebris: nullo libidinis irri tamēro cū oīa frustra tēptasset: icredibile eius cōtinētiā uiolare potuerit: q̄ cū a luuenibus uictoriæ p̄ciū p̄scere facere respōdit: se cū illis de uiro nō de statua certasse: Quidā ēt ferūt a discipulis eius Laidē formosissimā meretricē dedita opa itromissā: ut illū p̄tēptaret: sed tātā dicūt fuisse cōtinētiā: ut se ad libidinē icitari p̄fessisset: pateret uirilia secari & uri: tāta p̄terea fides illi data ē: ut cū i ea urbe nulli⁹ iniurati testimoniū admitteret: illi soli iusurādū atheniēses remitteret: sicut dixius i ca. de maiestate: erat adeo frugi ut cū illi Alexāder magnā pecuniā q̄titatē misisset: sublaris tribus milibus nūoḡ atticoḡ: ne regia mūera sp̄nere uideret̄ reliquū remitteret: dicēs illi pluribus opus eē q̄ plures enutrire. Ad Philippū olī legatus cū cæteris missus cū alios sciret dōis emolitos & sæpe cōiuiua celebrare: neutrū ipse hoḡ fecit. legatis postea dicētibus secū frustra Xenocratē iuisse cōpta re: ipsū duplici honore honestarūt: successit i academiā Speusippo scolāq̄ tenuit. xxv. ānis morit̄ noctu: cū i ca. thaginē forte offēdisset:

Xenocratis continentia

ac sacris ædibus abstinuit: q̄ qdē tam misericors continentia plæbis: tacitū crudeliū uictorum cōuiciū fuit.

Externa de Pericle.

C ne eiusdē laudis cōmemorationē externis iuideamus: Pericles Atheniēsiū princeps quū tragœdiar̄ scriptorē Sophoclē i p̄tura collegā haberet: ac is publico officio una distriētus pueri i genui p̄tereūtis formā ip̄erioribus uerbis laudasset: itēperatiā eius icrepitās dixit: Prætoris nō solū manus a pecūiæ lucro: sed etiā oculos a libidinoso aspectu cōtinentes esse debere. De Sophocle.

Ophocles aut̄ ætate iā senior: quū ab eo qdā q̄reret: an ēt nunc rebus uenereis uteret: Dii meliora iquit. libēter. n. istinc: tāq̄ ex aliq̄ furiosa pfugi dominatione. De Xenocrate.

Eque abstinentis senectæ Xenocratē fuisse accepit: cuius opiniōis nō p̄ua fides erit narratio q̄ seq̄t̄. In puigilio Phryne nobile Athenarū scortū: iuxta eū uio grauē accubuit: pignore cū quibusdā iuuenibus posito: an tēperatiā ei⁹ corrūpere posset: quā nec tactu: nec sermōe asp̄natus: quoad uoluerat i sinu suo moratā: p̄positi irritā dimisit: factū sapiētia ibuti ai abstinēs. Sed meretriculæ quoq̄ dictū p̄ q̄ facetū: deridētibus. n. se adolecētibus: qa tā formoso tāq̄ elegās potati senis aiūm illecebris pellicere nō po-

anno ætatis suæ. lxxxii. In puigi. i. toti noctis uigilia. Nobile scortū: famosa meretrix: nā nobile notū dicimus. Vir. ē locus Italiæ medio sub mōtib⁹ altis nobilis. Vno grauē. Hoc dicit ad exaggerādā eius cōtinentiā: nā uinū magnū ē libinis irritamētū: & quo magis q̄s uino & cibo icaluerit, tātō facilius solet ī libidinem solui. Vnde Terētius. Sine cerere & Baccho friget uenus. Perquam facetū. Valde iocosum. Phryne. Magna uis est in ipso nomi ne Phryne quasi emphasim facit: q̄ omnium pulcherrima foret. Labefecit: Debilitauit: conquassauit. Per uigiliū. Per uigiliū Cereris & liberi nocturna sacra dicebant. hic itellige de Bacchanali. de cuius licētia Li-

tuisset: pactūq; uictoriæ p̄ciū flagitantibus: de hoīe se cū his nō de statua pignus posuisse respōdit. pōt ne Xenocratis cōtinentia quoq; ueri⁹ a p̄priusq; demōstrari: q̄ ab ipsa meretricula exp̄ssa est: Phryne pulchritudine sua: nulla ex pte cōstātissimā eius abstinentiā labefecit.

De Xenocrate Philosopho.

Quid rex Alexāder an diuitiis eū q̄ter potuit: ab illo quoq; statuā eq̄dē æq; frustra tentatā putes. legatos ad eū cū aliquot talentis miserat: quos ī Academiā p̄ductos solito sibi. i. modico ap̄pau: & admodū puulis copiis excepit: postero die iter rogātib⁹ cui nā adnumerari pecūiā uellet: Quid uos iquit hesternā cœna nō itellexistis: ea me nō indigere: ita rex philosophi amicitia emere uoluit: philosophus regi suam uendere noluit.

De Diogene.

Alexāder uero cognomē iuicti assecut⁹: cōtinentia Diogēis Cynici uicē nō potuit: ad quē cū ī sole sedētē accessisset: hortareturq; ut si q̄ sibi p̄stari uellet idicaret: quēadmodū erat ī crepidine

roe sic cognomiatus: ī quo uilla fuit deīde Platōis natiuitate nobilis, & cū ī eodē loco Philosopharet: idē Plato studeū usu & frequētia discipuloꝝ ac mox celebritate īsignis fuit: ī eadē Fauorio teste Mithridates Persæ rex Platōis statuā cū his scriptis locauit: Mithridates rhodobati fili⁹ Perses musis imaginē dicauit Sillamōis opus. Ea nō me idigere. C. tñ li. v. tusculanarū q̄stionū dicit: Xenocrates: cū uidisset legatos tristiores. xxx. mias accepit &c.

Alexāder uero cognomē. de cōtinentia Diogenis cynici dicit q̄ Alexāder uicere nō potuit: hic Sinopeius fuit Itesii mēsarīi filius: quē fugisse dicūt cū p̄ publice mēsa hēret: ac falso Pecuniā signaret. Eubolides uero dicit nō patrē: sed ipsū monetæ falsā signationē fecisse: alii putāt eū spōte patriā reliquisse: hic ueniēs athēas Antistenē cōpit: a quo cū repiret ī disciplia: nā statuerat neminē recipe: pseueratia illū uicit: palū primū habuit duplex: ut qdā tradūt: & perā ī q̄ cibos ferebat: oīq; utebat ad oīa loco: & prādēs & dormiēs & loquēs: cū scripsisset cuidā: ut sibi cellā pararet: faciēte id illo tardius: doliū p̄ domo habuit: æstate ī feruida harena se uoluebat: hieme cooptas niue statuas apletebat parēs se his modis ad laboꝝ toleratiā: idē cū uidisset pueꝝ cōcaua manu bibētē: abiicit uile uas qd hēbat dicēs: puer me uilitate superauit: & hoī nā abunde oīa subministravit idē cū aliū uidisset puerū p̄fracto uase: pane cōcauo lēticolā suscipiētē adiecit catinū dicēs: oīa eē deoꝝ: & sapiētes deoꝝ amicos eē. inerat illi teste Laertio suauissimus sermo: atq; ī despiciēdis aliis Prōptus: Nā scolā Euclidis dicebat eē bilē. Platōis auditōꝝ cōsūptionē: dionisia certamīa magna miracula stultoꝝ: oratores eē turbæ ministros Gramaticos admirari se dicebat. q̄ cū ulyssis mala req̄rerēt sua ignorarent: musicos mordebat: q̄ cū liræ cordas aptaret: aī icōcinos mores hēret: Mathematicos carpebat: q̄ solē lunā & sydera ituerent: q̄ uero erāt aī pedes nō curaret: oratores itidē q̄ studerēt iusta dicere: nō at facere. aliaq; q̄plura: q̄ eēt lōgū referi: huic ad solē sedēti cū diceret Alexāder: pete qd uis: ait: nolo mihi umbrā facere. & fama fuit referēte Laertio Alexādrū dixisse se uelle esse Diogenē: nisi eēt Alexāder. hic deīde cū ī æginā nauigaret a piratis cōprehēsus quoꝝ p̄iceps fuit Crepalus: & cretā deductus ē ut uēderet. cū at iterrogaret qd sciret agei: dixit se scire uiris ipare: atq; ad p̄conē ait: p̄dica q̄s nā dominū sibi uelit emere: sedere phibes iqt: nihil refert: nā pisces quomōcūq; iaceāt emūt: & cū uideret corithiū. quē dā p̄clara effigie & habitu īgenuo Xenidē noīe: iqt: huic me uēde. qd dño idiget cū digito denotās: quē Xēides audito & īspecto uiro libētissime emūt. & corithiū adductū filiis suis p̄ceptorē dedit: & cū p̄fecit domū. ille at Xēidi dicebat eū sibi parere oportere: quīs eēt seru⁹: cū & medico & gubernatori: quīs seruis sapius parcat. cuius clarissima p̄cepta ita cōprobauit Xēides: ut s̄ape diceret bono demon domū meā itrauit: at ipsi⁹ Xēidis filios teste Eubolo: post reliq; disciplias docuit eq̄tare: arcus itedere: fūdas rotare: atq; iaculari ī palestra cū eos exercebat grā tm̄ roboris cōparādi & bōæ ualitudinis: tenebāt pueri multa ex poetis & aliis tñ ex ipō mēoriter oēm illis Diogenes rōnē doctriæ: ut facile memoriæ tenerēt: breuiter collectā īsimulabat: deīde eo q̄ ministrare docebat leui cōtētos cibo ac uili: & aq; illos ad cutē tōderi faciebat. deducebatq; icōpositas ad uēationē aliqui exercebat. & cū teste Cleo-

uius ī Bello Macedonico. De Cerealibus esset absurdū: q̄ppe q̄ secubitu celebrari solebāt: ut idicat Ouidi. ī amorib⁹ & ī metamorph. Nobile scortū. Phryne tātās opes ex turpi q̄stu cōgessit: ut īstauraturam se Thebag; moenia suo ære polliceret. dūmō titulū sic īscriberēt: Alexāder urbē deleuit. Phryne. meretrix īstaurauit. historiā refert Callistratus ī eo quē scripsit de scortis & Ianus ī Tibulū repetit: explicato Proptii carmine: qd̄ alii nō intelligebant. Hæc quæ deletas potuit cōponere Thebas Phryne tam multis facta beata uiris.

Quid rex Alexāder Talētis. Talētum duplex ē: atticū & euboicū. rursus atticū duplex ē: magnū. & parū. de magno dixit Liuius in. xxxvi. ab urbe cōdita: magnū talētū atticū. lxxx. libras hēt & paulo plus: sed alibi manifeste mōstrauit. talētū magnū. lxxxiii. libras: & q̄ttuor habere uncias: q̄ si uolumus ad nūos referre Romanos: ut Priscianus ait: sex milia numoꝝ Romanos hēt. Talētū uero puū libras hēt sexagita. talētū euboicū minus attico fuit: sed non ualde. nā teste Festo q̄ttuor miliū numum Romanos fuit. Academiā: Academia sine aspiratiōe scribit. fuit at loc⁹ nemorosus: ab athenis mille passib⁹ distās ab academo quodā he-

THE.

OLI. Talētū

OLI. Academia

OLI.

Alexā
 der
 iuict⁹
 Cyni-
 cus
 Crepi-
 do
 THE.

mene necessariū illū redimere uoluisset: seruos appellauit dicēs leones nutriētū nō eē suos: sed illos magis leonū,
 senuit apud Xenidē ut Eubol⁹ rettulit: obiitq; annoz nōagita & a filiis Xēide sepultus fuit. de illius morte uarię
 sūt sentētię: illa tñ pbabilior q; desiderio migrādi e uita cōtinēdo spiritū uitā exhalasset. Cognomē iuicti, Ale-
 xāder iuictus dict⁹ ē: q; a nullo uici potuerit: sed oēs ipse uiceret & tū Diogenis cōtinētiā uicere nō potuit. Cyni-
 ci ē cognomē quorū dā Philosophoz a canib⁹ acceptū. nā κυνος gręce, latīe canē significat. qđ sicut canes natura
 mordaces sūt: sic eiusmodi Philosophi ī sectādis hoīum uitis mordaces eē uideant. Interrogat⁹ Diogenes qre ca-
 nis diceret. nō dicit: qđ ī eos qđ dāt blādior: ī eos q
 nō dāt latro: malos uero mordeo. qñ ēt ferūt ī
 sepulchro ei⁹ erectā fuisse columnā: sup q canē
 epario lapide sculpsere. In crepidiē: Crepido
 prupti saxi altitudo ī q; ī Aphrico loco ad solē
 Diogenes cōsiderat. Sordidā: Quia cinicus
 u. canin⁹ Philosoph⁹ diceret. Quib⁹ uerbis.
 Sicut Plu. refert ī uita Alexādrī discedēs Alexā-
 der ait: nisi Alexāder essem: uelē esse diogenes.
 A sole mihi nō obstat. Extat Epistola Dio-
 genis ab eo uel a Luciano: uel ab alio certe sub
 ei⁹ psona scripta ad Phænomanū: quā ī latinū
 uersā subieci. Sedebā ī Theatro & libellos glu-
 tię refarciebā: uenit Alexāder Philippi. F. & ad
 me ea ten⁹ accessit: ut a sole obstare. ego quō
 papiri scissuras uisu nō assequer: oculos su-
 stuli p̄sentēq; agnouī. Tū ille cōprensa dextera
 me noīe appellauit. ad quē ego uerī q; iuict⁹ es
 adolescēs: quō parē dñs habeas potestātē: ecce
 qđ aut obiectu Lūę solē laborare: tuo aduētū
 ipse effecisti. Tūc Alexāder irrides īquit o Dio-
 genes. Quid iocer īnq;: nonne uides inceptum
 opus a me tua causa intermissum: quom non
 clarius interdū q; noctu cernam?

collocatus sordidā appellatiōis: sed robusta uir p̄stan-
 tię: mox inqt de ceteris: iteri ueli ut a sole mihi nō ob-
 stes: qbus uerbis illa nimis inhæsit sentētia. Alexāder
 Diogenē gradu suo diuitiis pellere tēptat: celerius Da-
 rium armis. De Diogene & Aristippo.

A Dem Syracusis: quum olera ei lauanti Ari-
 stippus dixisset: si Dionysio adulari uelles
 ista non esses: immo inquit: si tu ista esse uel-
 les Dionysio non adulareris.

De Paupertate. Cap. III.

Maxima ornamenta esse matronis liberos
 apud Pōponiū ruffū Colectoz libro sic
 iuenimus. Cornelia Gracchoz mater cū
 cāpana matrona apud illā hospita orna-
 mēta sua pulcherrima seculi illius osten-
 deret. traxit eā sermōe quousq; e schola redirēt liberis:
 & hęc īquit ornāmēta mea sunt. omnia nimirū habet:
 qui nihil cōcupiscit: eo quidē certius q; qui cūcta pos-
 sidet: quia dominū rerū collabi solet: bonę mētis usur-
 patio nullū tristioris fortūę recipit icursū. Itaq; quor-
 sum attinet aut diuitias ī priā sclicitatis pte: aut pau-
 pertatē in ultimo miseriarū statu ponere: quū & illarū
 frons hilaris multis intus amaritudinibus sit referta: &
 huius horridior aspectus solidis: & certis bonis abun-
 det: quod melius personis quā uerbis representabitur:

OLI.
 Olus
 OLI.

A De Syracu. Erat Aristippus ī Diōy-
 sī tyrāni aula. Olera: Herbas do-
 mesticas. Olus. n. dīr qđ ī ortis na-
 scit p̄ter arbores. Adulare. ut Pri-
 scianus tradit multa uerba idē significantia in
 utraq; uoce iueniunt: ut populo populas: &
 populor popularis: reuerto tis. & reuertor te-
 ris: sic adulo las: adulo ris: & tam cū accusati
 uo q; cū datuo coniungitur. Esse. pro edere.

Maxia ornāmēta eē Matrōis: in hoc
 ca. paupertatis laudes celebrātur. cō-
 memoratis clarissimoz uiroz exēplis: q; ī paupertate cū sūma dignitate & gloria uixerūt. ostēdit at hęc
 in honore apud Romāos diu habitā fuisse: qđ ēt Liui⁹ testat ī p̄fatiōe. i. lib. de ca. ab urbe cōdi. qđ exēplū
 supra a nobis ē sape relatū. pbat at hoc Valerius cū multis aliis cū Cornelie Gracchoz matrōis exēplo: ad quā cū
 cāpana qđā matrōa Romā p̄fecta diuertisset: ei q; multa & p̄ciosa ad m̄sonaz usū ornāmēta cū ambitioe qđā oīv
 differt: illā Cornelia de idustria tā diu traxit ī sermōe: quo ad filii a schola redirēt: quos ostēdēs: & hęc inqt sūt or-
 namēta mea: dignū p̄fecto tāta muliere respōsū: q; ut generosa sic ī genē & ple suā regz magnificētiā: ornāmētaq;
 muliebria: nō ī gēmis & margaritis. nō ī auro: & argēto tāq; luxurię formētis colocauit. Cornelia hęc nō minus
 ob uirtutē filioz: q; ob memoriā Africani p̄ris a. P. R. colebat. cui cū statua decerneret īscriptū ē: Cornelie grac-
 matri. multa de hac muliere scripta sūt ī uita gracchoz. Matrōi. Secūdū iuris cōsultos matrōa dī & mater fa-
 milias. sed matrōa diues: q; nō cōuenit ī man⁹ uiri. m̄ familias mediocris q; ī man⁹ uiri cōuenit. nā mater familias
 secūdū quosdā ē: q; ī familia uiri p̄ quādā uiris solēnitātē trāsiuit: at uero m̄rona q; nupsit dicta q; si m̄r natū. uel qđ iā
 mater fieri pōt: eo q; ī matrimoniū uenerit. Colectoz. In quo multa uiroz & mulierz exēpla collegerat. Con-
 T. Gracchi uxor & supioris Aphricāi filia: mater. T. & C. Grac. Traxit eā: Tā diu p̄duxit ī lōgū qđā orōnis serio
 Oīa nimis laudat frugalitātē eius ætatis. Qui nihil cō. q; suo cōtētus ē. qđ ut supra diximus: nō arca: sed hoīs
 aīus: diues ē. q; nihil sibi deesse putat. nihil curet apli. nihil appetat. nihil regrat. Dñium regz. Diuitiaz & formę
 gloria fluxa & fragilis. sola uirt⁹ clara æternaz hētur: q; nec eripi nec surripi p̄t: nec naufragio nec icēdio admittit:
 nec uī tēpestatū: nec tēpoz pturbatiōe mutat: q; q; p̄diti sūt soli s̄ diuites: soli possidēt res fructuosas & sēpiternas:
 soli q; qđ ppriū ē diuitiaz: cōtēti sūt rebus suis. Vsurpatio cōsuetudo & in bona parte accipit q; bene uiuere cō-
 sueuit: nō timet res aduersas ipetūq; fortūę nihil. n. moleste ferēdū ē: qđ nostra culpa nō ē cōtractū. Itaq; quor-
 sum: si diuitiaz sūt īfelicitate ponēdæ: q; diuitias habēt: felices sint necesse ē: sed uidemus diuites multos extrema
 plærūq; miseria affici: nō igit diuitiaz felices sūt. cōtra uero si paupertas misera foret: & pauperes oēs miseri sed uide-
 mus pauperes multos esse felices. q; p̄ nulla fortūę uolētia premunt: nō igit paupertas īfelix. Multis itus ama-

Vfur-
 patio

ritudinibus. Nā ut inquit Cice. de diuite: te miseria & erumnæ præmunt: qui te beatum diuitiis: qui te florentem putas: tuæ te libidines torquent: tu dies noctesq; cruciaris: cui nec satis: est quod est & idipsum quod habes: ne diuturnum futurum sit times: te conscientia stimulant maleficiorum tuorum: te metus exanimat iudiciorum & legum: quocunq; aspexeris: ut furia: sic tuæ tibi occurrunt iniuriæ: quæ suspirare non sinunt.

Egio imperio pp. Hūc post reges exactos: cū Iunio Bruto primū cōsulē i Vrbe Roma fuisse diximus in ca. de moderatiōe: quis igiſ cæteris dignitate p̄staret: ut prim⁹ crearet cōsul. Et ipsi Fastorū libri i qbus magi-

OLL
Fasto
rū li
bri in
tū ha
buer
runt

De Valerio Publicola.

REgio imperio propter nimiam Tarquini superbiam finito: cōsulatus initium Valerius publicola cum Iunio Bruto auspicatus est: Idemq; postea tres cōsulatus acceptissimos. P. R. gessit: & plurimorū ac maximorum operū prætextu titulum imaginum suarū amplificauit: quū interim fastorū illud columē patrimonio: ne ad exequiarū quidem impensam sufficiente: decessit. Ideoq; publica pecunia ductæ sunt. non attinet ulteriore disputatione tanti uiri paupertatē scrutari. Abūde. n. patet quid uiuus possederit. cui mortuo lectus funebris & rogi defuit.

De Menenio Agrippa.

Quæ amplitudinis. M. Meneniū Agrippā fuisse arbitremur: quē senatus & plæbs: & patres inter se faciēd. auctorem elegit. quātū. s. eē debuit arbiter publicæ salutis: hic nisi a populo collatis i capita sextantibus funeratus eēt: ita pecuniæ inops decessit: ut sepulturæ honore caruisset. uerum iccirco pernitiōsa seditiōe diuidua ciuitas manibus Agrippæ in unum contrahi uoluit: quia eas pauperes quidem: sed sanctas animaduertat: cuius ut superstitis nullum fuit quod incensum deferretur: ita extincti hodie amplissimum est patrimonium romana concordia.

De Caio Fabricio & Q. Aemilio.

N. C. uero Fabricii: & Q. Aemilii Pappi principum seculi sui domibus argentū fuisse cōfitear oportet: uterq; n. patellam deorū & salinum habuit. Sed eo lautius Fabricius: q; patellam suam corneo pediculo sustineri uoluit: Pappus quoq; satis animose: qui cū hereditatis nomine ea accepisset religionis causa alienanda non putauit.

tibus honorē sepulturæ cumulatissime reddidisset: neq; n. p̄t dignitatibus obstare paupertas: quoniam felix & honoratus erit semp uirtute p̄ditus paup: ut Valerius & Menenius: ut alii cōplures fuisse cognoscūt. Honore sepulchra ut diximus Menenius i tāta paupertate decessit: ut eū. P. R. collatis q̄dratibus: uel (ut alii dicūt) i capita sextantibus sepeliret & ei sepul. locū publice daret. Diony. Agrippa. Menenius inq;: cū sūma patrū & plæbis æmulatiōe sepultus: plæbe collatis iter se sextantibus de suo efferente senatu deprompta ex ærario pecunia publice funerandum ceniente: quam plæbs offerentibus ultro quæstioribus accipere nō est dignata: sed eam Agrippæ filiis eorum miserans inopiam largita est. Sextantibus: sextantem. vi. pars assis. id est libræ.

Fœlix
paup

N. C. uero Fabricii & Q. Aemilii. De paupertate Fabricii & Aemilii Pappi loquit: q cū essent suo tēpore auctoritate p̄stātes: & rerū gestarū gloria illustres: eos tamē admodū paupes fuisse cōstat: in quorū domibus aurū fuisse dicit: nō ad suū: sed ad deorū usum: i q̄ re iocat Valerius. Plini⁹ i fine. xxxiii. lib. nat. histo. uideret igiſ hęc fabricius: & stratas argēto mulierū balneas: ita ut uestigio locus nō cū uicis lauatiū: Fabricii⁹ i quā: q̄ bellicosos iperatores plus: q̄ paterā: & Salinū ex argēto h̄re uetabat. Patellā: paruā patinā: ē di-

OLL

minutium a patina. Sed eo lautius iocatur ut dixi Valerius. Pediculo: paruo pede diminutium a pede.

OLI,

Li et: Scilicet qui sequuntur: ut Attilius qui ab agris accitus ad consulatum uenit: ut Quintius Ceicinus: de quo Li. ope precium est audire: quod omnia per diuitias humana spernit: neque honori magno locum: neque uirtuti putat esse nisi effuse affluat opes. spes unica imperii. P. R. L. Quintius Ceicinus trans Tiberim contra eum ipsum locum: ubi nunc naualia sunt quattuor iugerum colebat agrum: qui prata Quiritia uocatur: ibi a legatis seu fossa fodiens pallo innixus: seu cum araret opus certe id quod constat rustico iterum: salute data iuicem reddita rogatur: ut quod bene uerteret ipsi: reique

Prata
Quiritia

publicae mandata senatus audiret: admiratus rogatusque satis: ne salua essent omnia. togam repente et togurio proferre uxorem Rutiliam iubet: qui simul absterfo puluere ac sudore uelatus processit: dictatorum cum legatis gratulantes consalutat: in urbem uocatur: quod terror sit in exercitu exponit & praediuites. Quatum ad magnitudinem animi. Pupina: Locus haud procul ab urbe: unde tribus pupia dicta est: erat autem locus maxime sterilis: sicut infra ostendit. Vastissimas, ingentes: quia solum duxerat.

Pupia
Tribus

OLI,

Tiliu autem quod ad eum accessit. Attilius qui & Galabrio dictus est: hic ad Thermopylas consul Antiochum Philippo adiuuante uictum graecia expulit: idemque aetolos subegit: de quibus triumphauit: sed hunc Attilium intelligimus calatinum: qui primo puico bello aduersus Carthaginenses missus maximis & munitissimis ciuitatibus Drepano: Lilibeo praesidia deiecit: Panormum coepit: totamque siciliam paruas paucissimas nauibus magna hostium classe duce Hamilcare superauit: sed cum ad aetnam ab hostibus obsessam festinaret a poenis in angustiis clausus est: ubi tribunus militum Calpurnius per flammam acceptis tricentis in superiorum locum euasit: & consulem liberauit: ipse cum ceteris fortiter pugnascecidit & postea ab Attilio semiais iuuetus est. Attilius de Carthaginensibus gloriose triumphauit: hic est

Attilius
Seranus
dictus

Attilius ille: qui Seranus dictus est a sereno quod cum agrum suum coleret: euocatur: ad reprobam eximia uirtutem meruit dictaturam. Plin. lib. xviii. Quae namque interrogata ubertatis causa erat: ipse tunc manibus imperatorum colebantur agri ut fas est credere gaudere terra, uomere laureato & triumphali aratore: siue illi eadem cura semina tractabant quam bella: eademque diligentia arua disponebant quam castra siue honestis manibus omnia laetius proueniunt: quam & curiosius fuerunt serente iuenerunt dati honores Serano unde cognomen. Attilium semel aspergentem, serente unde dictus est Seranus de quo Veruel te sulco serente. Striuam Manubrium illud icuruum: quod manibus tenent arando. Scipione baculo, unde Scipiones dicti sunt Cornelii ab eo. Cornelio: qui patrem cecum ducens per urbem dictus est patris Scipionis baculus.

Scipio
nes a
baculo
dicti
OLI,

iusdem nominis & sanguinis. Hic Marcus de quo diximus in ca. de religione: ubi annotata est eius historia. Fuit autem regulus iste magna populi Romani gloria: sed non minor clades, nam quemadmodum ex hostibus uictoriam saepe reportauit: sic tandem ab ipsis captus cum magna exercitus strage fuit: quis ergo in magna dignitate foret: tamen eius paupertatis fuisse constat: ut cum sibi proगतum esset imperium & interea uilicus eius: qui uii iugerum ager colebat decessisset: senatus scribere coactus est: se in prouincia diutius esse non posse: ne si desertus & incultus reliqueret ager: non esset unde alerentur uxor & liberi. Lib. xviii. Attilius regulus iquit cum aliquod praesidium aduersus carthaginenses pugnasset: successor ei a senatu prospere bellum gerenti non mitteretur: id ipsum per litteras ad senatum missas conuestus est: in quibus inter causas petendi successoris quod agellus eius a mercenariis diuastaretur. Cotunderetur. Frangeretur: debilitaretur: translatio a cuspide ferri. fuit autem regulus primus qui ad Africam obsidendam profectus est. Est eiusdem quo superior seranus. Vilicum bubulcum: qui perat uillam. In pupinia. Locus erat sterilissimus de quo supra diximus, nomen erat inuisum omnibus ob eius sterilitatem. Mercenarium. Bubulcum mercede conductum. Rustico instrumento. Ut aratrum: plaustrum: ligones: boues: rastro. Uxor & liberi. Scripsit est: ut Liuius tradit non habere unde filias in matrimonium colloca-

Li: etiam praediuites qui ab aratro accersebantur. ut consules fierent uoluptatis causa sterile atque aestuosissimum Pupiniam solum uersabant: deliciarumque ignari uastissimas glebas plurimo cum sudore dissipabant: imo uero quos pericula reipublicae imperatores accersebant: angustiae rei familiaris. quid cessum proprium nomen ueritati reddere: bubulcos fieri cogebant.

De Attilio Calatino

Tiliu autem: qui ad eum accessendum a senatu missi erant ad imperium. P. R. suscipiendum semel aspergentem uiderunt: sed ille rustico opere attrita manus salutem publicam stabilierunt: Ingentes hostium copias pessum dederunt. Quaeque modo aratum bouum iugum reuerant: triumphalis currus habenas retinuerunt nec fuit his rubor eburneo Scipione deposito agrestem stiuam aratri repetere: potest pauperes consolari Attilius: sed multo magis docere locupletes: quam non sit necessaria solidae laudis cupidini: anxiam diuitiarum comparatio.

De Attilio Regulo.

Iusdem nominis & sanguinis Attilius Regulus primi punici belli gloria: cladesque maxima quam in Africa insolentissime Carthaginis opes crebris uictoriis contunderet: ac proगतum sibi ob bene gestas res proximum annum imperium cognouisset: consulibus scripsit uilicum in agello: quem septem iugerum in pupinia habebat mortuum esse: occasionemque nactum mercenarium amoto inde rustico instrumento discessisse: ideoque petere ut sibi successor mitteretur: ne deserto agro non esset unde uxor ac liberi sui alerentur. Quae postquam senatus a consulibus accepit: & agrum Attilii illico colendum collocari: & alimenta coniugi eius ac liberis praebere: resque quas amiserat redimi publice iussit. Tanti arario nostro uirtutis Attilianae exemplum stetit: quo omnis aetas romana gloriabitur.

ret: q̄ in re nō mīus dephēdi p̄t: q̄ta fuerit in paupertate dephēsus. Quæ postq̄ senatus Liberalitatē senatus ostēdit. Attulit ilico. Sunt exemplaria quæ legunt. & Agrum ædili illico. uel agrum & illi uillico.

E Quæ magna latifundia. L. Q. Ceicinati. huius uiri uita & historia est i capit. de moderatiōe notata: uerū ad huius lectiōis expositionē illud nō est p̄mittēdū Cesonē huius Ceicinati filiū adolefcētē magni animi fuisse. & in quo præclarum uirtutis specimen appareret. nisi iuidia uulgi ei magnopere obstinisset: a quo damnatus: patrem qui ut soluēdo eū liberaret: res suas omnes ferme distraxerat ad eā inopiā

THE.
OLI.
Cæso
Ceici
nati.

De Quintio Ceicinato.

E Quæ magna Latifundia. L. Quintii Ceicinati fuerūt: septem. n. iugera agri possedit: ex hisq̄ tria q̄ p̄ amico ad ærariū assignauerat: multæ noīe amisit: p̄cēnā quoq̄ pro filio Cestone: qd̄ ad causam dicendam non occurrisset: huius agelli reditus soluit: & tamē ei quattuor iugera aranti non solū dignitas patrifamiliaē cōstitit: sed etiam dictatura delata est. anguste se habitare nūc putat: cuius domus tantum patet: quantum Ceicinati rura patuere.

De Aelia familia.

Quid Aelia familia q̄ locuples: sedecim eodē tēpore Aelii fuerūt: q̄bus una domūcula fuerat eodē loci: quo nunc sunt Mariana monumenta & unus in agro ueiente fundus minus multo cultores desiderans: q̄ dominos habebat. Inq̄ maximo Circo flamineo spectaculi locus: quæ quidem loca ob uirtutem publice donata possidebant.

E Adē gēs nullū ante scrupulū argenti habuit: q̄ Paulus Perse rege deuictō. Q. Aelio Tuberoni genero suo quinq̄ pondo argēti Phialā

etiam cū ore cui uiator uela corpus inquit ut proferam senatus populiq̄ Romani mandata. Pro amico. Hunc hominem uilem fuisse constat quando quidem Titus Liuius nullam eius mentionem facit: pro quo Ceicinatus se uadem dederat. Mulctæ. p̄cēnæ. Ad causam dicendam. Ad defendendum se. Quattuor iugera. Nam alia tria ob signauerat ærario. Sed etiam dictatura delata. Cice. in Catone maiore: siquidem aranti. L. Quintio Ceicinato nunciatum est eum dictatorem esse factum: cuius dictatoris iussu magister equitum Seruilus ala Spurium Melium regnum appetentem interemit. Anguste. Vide q̄ uariæ sint res hominum si quis nūc septem in eorum domum haberet: uiderentur angusta habitacula ciuibus nostris eo processit iam luxuria Ro.

Quid Aelia familia q̄ locuples? Aeliorū familia genere patritio: & ple uig; secūda multis ēt reg; gestaz; titulis illustrata: adeo paup̄ fuit ut cū uno tpe sexdecī uiros h̄ret: oēs uno tectu satis angusto cōcluderet: uno agro pexiguo pasceret: uno ēt i theatro Flamineo spectādi loco exornaret. q̄ th̄ oīa ob clarissimas eorū hoīum uirtutes illi resp̄. donauerat. Mariana mo. Vbi erat sacellū marianū: i quo suaz; reg; gestaz; monumenta cōtinebāt: ubi magnificētissimū illud senatus cōsultū de reditu Ciceronis in patriā factū fuit: referēte optimo & clarissimo uiro Lētulo cōsule. Mī. m. Adeo agust; ut multo pauciorib; possēt cultorib; coli q̄ dños h̄ret. Flamineo: i theatro sic dicto a flamineo quodā q̄ theatrū illd̄ ædificari iusserat. Ob. ui. Nō at̄ ob nobilitatē.

E Adē gēs nullū: Proseq̄ huius Aemiliae gētis cōtinētiā paupertatēq̄ describere: eadē inq̄ gēs nūq̄ i domo sua argētū habuit: sed primū i eā domū trāslatū fuit: a Qu. Aemilio Tuberone. hic at̄ Tubero gener fuit Aemiliū Pauli eius: q̄ Persā regē uicit: & captū i triūphū duxit: ex eaq̄ uictoria hoc argētū habuit: nā cū socero suo militauerat i eo bello & ob eius facta phiala argētea dōat; ē & hoc primū fuit argētū i Aeliorū domū trāslatū. Pli. uero i fine. xxxiii. li. natura. hist. dicit hūc Aeliū duo habuisse pocula argētea. Quinq̄ Aeliū Tuberonē cū legatū ætolog; i cōsulatu pradētē i fictilib; adissent: missa ab his uasa argētea nō accepisse: neq̄ aliud habuisse argēti ad supmū uitæ diē: q̄ duo pocula q̄. L. Paul; socer ei ob uirtutē deuictō Perseo rege dōasset. Scrupulū. Voluit ex pōderis paucitate nihil argēti habuisse: ē at̄ scrupul; q̄ latino noīe d̄ obol; cōstat uero ex sex filiis: nā siliq̄ minimū pōdus erat apud Ro. qd̄ græci uocāt κέραιον: uocauerūt hoc i granū illud qd̄ ex ea siliq̄: q̄ nos fabā græcā uulgo dicim; detraxerūt: & p̄ pōdi primo assumpserūt: alii dicūt scrupulū cōtineri tātūmodo q̄ttuor filiq̄ siliquā uero quattuor ordeī grana cōtinere & calculū & tertiā partē eius calculū quoq̄ geminis lentis granis apprhēdi: uarie igit̄ de his pōderibus sententiæ qui scrupulū dicūt sex filiq̄ cōphēdi uolūt siliquā minimum

OLI.

Maria
na
monu
menta
OLI.

pondus esse & post scrupulum ponunt drachmam: quae ex decimo & octo siliquis constare uolunt: hoc est ex tribus scrupulis post drachmam argenteum nummum: qui denarius apud Romanos uocabatur: hic ex quattuor scrupulis erat confectus: post hunc sequebatur uncia: quae ex octo drachmis, siue sex denariis constabat: post unciam libra italica: quae ex xii. constabat unciis: hoc est denariis septuaginta duobus: sunt qui uelint hanc libram apud graecos uocari dici: quam nos per interpositionem litterae minae traducere consueuimus: sed mina sine dubio maior est libra nostra. Genere suo, Paulus Aemilius duas filias habuit quarum alteram huic: alteram Catoni, M. Catonis maximi filio locauit, & Ieiunos: Exhaustos: legit in eius uita quod dos uxori cum danda fuit uix eius patrimonium sufficit: uxor fuit illi Papiaria: quam ut nonnulli uolunt repudiavit alia superinducta: quae ex illa pulcherrimam prolem suscepisset.

OLI,

Nimi uirorum, Ratio cur id acciderit: quia Romae tunc hominum dignitates non ex fortunis: sed eorum uirtutibus ponderabatur, nam qui animorum bonis diuites erant: his magistratibus: his affinitates ultro deferebantur, & Cunctis in rebus, Siue magistratus demandandos: siue filias collocandos, Haec, Scilicet bona animi: & declarat quae dixerit cunctis in rebus, & Patriam rem, Uirilitatem & reipublicam, suam commodum, & Pauperum, Malebant inquit: ut pauperes diues imperium regerent: quod diuites exiguum haberent imperium, frustra enim priuata defenduntur: si publica amittuntur, Atque hinc tam praeclearo, Quia occurrebat illud si pauperes erant quomodo id facere poterant? respondet si priuati non poterant: publice pecuniam accipiebant.

OLI,

Taque cum secundo: Probat exemplis: quod pecunia publice erogabatur his: qui reipublicae intenti: sibi suis opibus adesse non poterant, nam ut legitur apud, T. Liuium decade secunda, cum in Hispania res bene gessissent, P. & Gn. Scipiones, ac Gn. Scipio filiam haberet: quae esset matura uero & plenis iam nubilis annis: scripsit ad senatum ut sibi successor mitteretur: quo posset locandae filiae consulere: cum non haberet unde illi dotem erogaret, quae suo esset studio & industria comparanda: quod ubi senatus cognouit filiam eius locauit: dotem ex aerario deprompsit: ne reipublica tanto imperatore careret, Frontinus libro quarto, capitulo tertio, Gn. Scipio post res prospere gestas in Hispania: in summa paupertate decessit: ne ea quidem relicta pecunia quae sufficeret in dotem foeminarum: quas ob inopiam publice donauit senatus, & Adultae aetatis, Quae iam nubilis esset, & Habitus, Status: ex hoc inquit facile conici potest quanta fuerit maiorum paupertas: ut dos luxuriosa quoddammodo censeretur: quae decimum aenis fuisset: quantam fuisse legitur quam filiae suae dederat Caeso: multo uero maiorem suo tempore admirationis Megule dotem fuisse constat: adeo ut inde cognomen acciperet, nam dotata cognominata est, & Dotata: Quasi per excellentiam,

Megula do/rata
OLI,

Dem senatus, Alia subiungit exempla: quibus ostendit & principum Romanorum paupertatem & senatus liberalitatem qua erga principes suos uirtute praestantes sed inopia laborantes usus est: nam horum filias ex aerario de prompta pecunia uiris in matrimonium condigne locarunt: neque enim dotis aliquid habebant praeter paternam gloriam: quam clarissimis rebus gestis consecuti fuerant earum patres, & Ab indotatis, Quia necesse erat ut sine dote nuberent: nisi publicae erogatae forent, & Vindicauit: Liberauit, & Quod acceptum referrent, Quod ascriberent paternae hereditatis se recepisse: pro quo etiam gratias agerent,

ex praeda donaret. Taceo enim quod princeps ciuitatis filiam ei nuptui dedit: cuius pecunia tam ieiunos penates uidebat: quin ipse quoque adeo inops decessit: ut nisi fundus quem unum reliquerat uenisset: uxor eius dotem unde reciperet: non extitisset.

Nimi uirorum & foeminarum uigebant in ciuitate: eorumque bonis dignitatis aestimatio cunctis in rebus ponderabatur, haec imperia conciliabant: haec iungebant affinitates: haec in foro: haec in curia: haec intra priuatos parietes plurimum poterant: patriam enim rem unusquisque non suam augere properabat: pauperumque in diuite: quam diues in paupere imperio uersari mallebat: atque huic tam praeclearo proposito illa merces reddebatur: quod nihil eorum quae uirtuti debentur: emere pecunia licebat: inopiaque illustrium uirorum publice succurrebatur.

De Gn. Scipione.

Taque cum secundo punico bello Gn. Scipio ex Hispania senatui scripsisset: petens ut sibi successor mitteretur: quae filiam uirginem adultae iam aetatis haberet: neque ei sine se dos expediri posset: senatus ne reipublica bono duce careret: patris sibi partes desumpsit: consilioque uxoris ac propinquorum Scipionis constituta dote: summam eius ex aerario erogauit ac puellam nuptui dedit, dotis modus quadraginta milia aenis fuit: quae non solum humanitas patrum, C. sed et habitus ueterum patrimoniorum cognosci poterat, namque adeo fuerunt arcta: ut Tacia Cesonis filia maximam dotem ad uirum decem milia aenis attulisse uisa sit: & Megulia: quia cum quingentis milibus aenis mariti domum intrauit: dotata cognomen inuenerit.

Dem senatus Fabricii Lucinii Scipionisque filias ab indotatis nuptiis liberalitate sua uindicauit: quoniam paternae hereditati praeter optimam gloriam nihil erat quod acceptum referrent,

M Arcus autē Scaurus. De hoc uiro in capitulo de fortitudine dictū est. exiguū a patre cēsum adeo recepit: ut p̄ eū ad senatoriā dignitatē non suffragante uirtute peruenire non potuisset. cōstat at̄ ter senatus p̄cipem multis clarissimisq; honoribus functū eē. legi nōnullos q̄ dicūt huius patrē fuisse carbonarium. **Man/**
h Aec igit̄ exēpla: Cōcludit hoc de paupertate cap. cū iuectiōe q̄dā in eos: q̄ rebus magis ihiātes: q̄ honoribus cō
 queri nunq̄ desinūt: q̄ parua possideāt: & se cū illis cōnumerat: ut tolerabilior habeat̄ iuectio: nos inq̄ cōso
 lemur auiditatē nostrā eiusmodi uirorū exē/

De M. Scauro.

M Arcus autem Scaurus quantulam a patre hæreditatē accepit. in primo libro eorum: quos deuota sua scripsit refert. ait enim sibi decē sola mācipia: totumq; censum quinq; atq; triginta miliū nūmum relictum: in hac enim ille pecunia futurus senatus princeps nutritus est spiritus.

H Aec igit̄ exēpla respicere: his acquiescere solatiis debemus: q̄ paruulos cēsus nostros nunq̄ querelis uacuos eē finimus: nullū aut̄ uel admodū parui pōderis argētū: paucos seruos: septem iugera aridæ terræ: indigentia domestica impēsa funera inopes dorum filias: sed egregios consulatus mirificas dictaturas innumerabiles triumphos cernimus.

Q Vid ergo medicam fortunā: q̄si p̄cipuū generis humani malum diuturnis conuitiis laceramus: quæ ut nō abūdātibus ita fidis uerberibus: Publicolas: Aemilios: Fabricios: Curios: Scipiones: Scauros: hisq; paria robora uirtutis aluit: exurgamus potius aīs: pecuniæq; aspectu debilitatos spiritus pristini tēporis memoria recreemus: namq; p̄ Romuli casam: perq; ueteris capitolii humilia tecta: & æternos uestæ focos: fictilibus eēt nunc uasis cōtentos iuro nullas diuitias paupertati talium uirorum posse p̄ferri:

De Verecundia. Cap. V.

A qua tempestiuus ad uerecūdiā transitus uidet̄. Hæc. n. iustissimis uiris p̄cepit: ut priuatas facultates negligeret: publicas quā amplissimas eē cuperet: digna cui p̄inde ac cælesti numini tēpla extruantur: aræq; cōsecrent̄: q̄a parēs eēt oīs honesti cōsiliū: tutela solemniū officiorū: magistra inocētia: cara p̄ximis: accepta alienis: oī loco: oī tpe fauorabilē p̄sē ferēs uultū.

natura spiritus & humores ad eā ptē dirigit q̄ mouet̄. in timore autē mouet̄. Conergo p̄turbatione cordis pallor innascit̄: sed in uerecundia exteriora laborāt. unde uultus rubore suffundit̄. Sciēdum est duo genera hoīum eē: in quibus affectus p̄ uerecundia deprehēdi nō possunt. senes per ætatē: prudētes per uirtutē: nam senibus ætas succurrit: quia in ipsis uigor non est: sapientibus uero suffragatur: ergo tantum in iuuenibus & adolecētibus cognoscitur: quibus uigor maximus inest. unde Cato dicere solebat se longe plus adolecētibus delectari: quorum uultus rubore potius q̄ pallore perfunderentur. quapropter a flagitiis arceantur adolecētes necesse est. hanc autem græci ἐξῆνυ uocant. unde Terētianus ille adolecēns eschines. **Tempestiuus: Oportunus: ne abruptus esse uideatur.** **Cælesti numini: Digna ut tanq̄ dea colatur.** **Honesti consilii: metu dedecoris.** **Tutela: Custos.** quia qui uerecūdus est nō audet in officiis quicquam committere quod dedecus habeat & repræhensionem mereatur. **Cara proximus: Quia omnes diligunt uerecundum hominem: & cōtra habent odio insolentem & inuerecundum.**

olis. **Man/**
 cipia. **OLI.**
 lemur auiditatē nostrā eiusmodi uirorū exē/ plis. **Hæc exēpla: Virorū & p̄cipū Romano rū: q̄ in exiguo erat̄ cēsu. Vacuos eē finimus. i. nunq̄ desistim⁹ cōqueri paruitatē cēsus nostri. Nullū at̄ uel. His solatiis acquiescere debem⁹ & cupiditates n̄as tēperare q̄ nullum ne mini mi qdē pōderis argētū & cætera: sicut in Aelio rū familia. Paucos seruos: sicut Fabritii: Papi rii: Scaurii. Septē iugera: Ut Quittii: & Regu li. Aridæ terræ. Vtpote ī pupinia. Indigentia fūera: Ut Valerii publicolæ. M. Menenii Agrip pæ. Inopes dorum filias: ut Marci Attilii. Fa bricii Lucinii Scipionis.**

Vid ergo: exurgamus potius. s. q̄ la mētemur. **Debitatos spirit⁹. Ni hil est. n. qd̄ magis uiriles aīos ener uit: q̄ cupiditas pecūiæ: ut Sallusti⁹. Auaritia pecuniæ studiū hēt q̄ nemo sapiēs cō cupiuit: ea q̄si ueneni malis imbuta corpus ani mūq; uirilē effoeminat: semper īfinita & īsatiabilis ē: neq; copia: neq; inopia minuit. Capi tolii humilia: cū adhuc humile esset capitolium. Fictilibus: Sic Numa Pompilius instituit.**

Qua tēpestiuus ad uerecūdiā: More suo Valerius ad aliud capitulū trāsi tur⁹: p̄fationē q̄dā p̄mittit: q̄ hoc su periori cōiungit: ne ex abrupto fieri transitus omnino uideatur: laudat autem ue recūdiā multis clarorum uirorum: qui hac uirtute p̄diti fuerunt: exemplis in medium prolatis. Est quidem uerecundia secundū Aristotelē in quarto æthiorum: timor qdam pudoris cōtrahēdi: iuxta quē Ci. hoc mō diffinit: uerecūdiā est custos uirtutum oīum: dedecus fugiēs laudēq; maximā conferens: & secundum has sentētiās: nūc eā Valerius laudat: nā uerecū dia inserta animis hoīum facit: ut uitiis mode rari possint & quis mediū quoddā habere uideatur: sicut uirtus: nō tamē uirtus est: sed affectus qdā & passio: qd̄ ita esse p̄bat: uerecundia est timor confusionis: timor autē passio est: igitur & uerecundia passio: uerecūdiā sine corporis mutatione p̄sistere nō potest. quemadmo dū timor: nā sicut timor pallorē inducit. ita & uerecūdiā ruborē: un̄ Terē. de uerecūdo adole scēte: erubuit salua res est. Cur at̄ timor pallo rē: uerecundia ruborem inducant: hæc ratio ē.

OLI.

OLI.

Vere/ cun/ dia/ quæ

OLI, **S**ed ut a laudibus eius: De uerecundia plæbis Romæ primū posuit exēplū: q̄ p̄cipue patuit eo die: quo L. Flamini⁹ i extrema pte theatri cōstituit: hic fr̄ fuit, T. Q. Flamini: q̄ deuictō Philippo rege Macedoniar̄ oēs ciuitates græciæ libertate dōauit: sed q̄a hic, L. i exercitu ad gratiā Scorti iusserat quēdā securi pcuti: Porti⁹ Cato cēfor cū senatu amouerat sicut supra li. ii. ca. de cēforia nota: ergo cū uēisset i theatrū cōsci⁹ ignominia: i extremā partē se recepit: plæbs uero: q̄a & cōsul fuerat: & senator: & fr̄, T. Flamini in eū locū: quē habuerat trāsire coegit, A cōdita: A p̄cipio urbis ad hos cōsules q̄ngētos & octo fluxisse annos ferūt, P̄romiscuus: Cōfusus, sine dignitatis discrimine: plæbei p̄tib⁹ p̄mixti spectabāt, prius at̄ q̄ i spectādīs ludis plæbem a patribus supauerit fuit Scipio Aphricanus: q̄ post id factū popularem auram penitus amisit: ut supra diximus,

OLI, Terentius dicta/ruram spre/uit **O**nfregit rē pu. Terētī⁹. Dictū ē i ca. de neglecta religiōe. Terētīū Varro nē Lanii cuiusdā fuisse filiū q̄ ad cōsulatū populari aura pduct⁹ illo calamitōlo Hānibalis tpe cū ip̄o Hānibale apud cānas ifelicissime dimicauit Pau. Aemilio eius collega dissuadēte atq̄ ēt iuito: q̄ magis nō p̄bare q̄ nō adiuuare eius cōsiliū poterat: hic uero q̄ tātā cladis auctor, extiterat cū paucis admodū fugit: cui senat⁹ populūsq̄ Ro. obuia p̄cessit: & gr̄ias egit: q̄ de repu. nō despasset: eidē dictaturā obtulit: q̄ uerecūdia mortis recipe n̄ sustinuit, Frōtin⁹ li. iiii. de p̄stātia, Paulus iquit amisso ad cānas exercitu offerēte equū Lētulo quo fugeret supesse cladi q̄q̄ nō p̄ ip̄m p̄tractæ noluerit. Sed i eo saxo: cui uulnerat⁹ acclinauerat p̄sedit: donec ab hostib⁹ opp̄ssus cōfoderef Var. collega ei⁹ uel maior cōstātia post eādē clādē uixit: gratiāq̄ ei a senatu & populo actā f̄: q̄a nō despasset rēpu. nō at̄ uitæ cupiditate: sed reipu. amor se sup̄fuisse reliquo ætatis suæ tpe approbauit: & barbā capillūq̄ submisit: & postea nūq̄ recubās cibū cœpit: honoribusq̄ cū ei deferrent a populo renūcauit: dicēs feliciorib⁹ magistratibus reipublicæ opus esse, Acies, s. Romanæ in ea pugna prostratæ, Speciosius: Honestius eam deposuit q̄ alii gessere.

OLI, **O**s at̄ ad magna cū iuidia, Hoc exēplū supra memoratū ē li. iiii. ca. d̄ his q̄ degeneratūt a parētibus, nā Cicereius cū p̄toris comitiis cōpetitor eēt Gn. Scipio, filii⁹ superioris aphricai oibus suffragiis illi p̄pōebat: hic ergo uerecūdia motus ferātī uiri filio p̄positum iri: ex cōpetitore suffragatorē se fecit, Inuidia, Quia omnes oderant tantī uiri filium competitorē eē scribæ, Carpebat, lacerabat, Crimē, Quos oēs fortunā crimīabant, Cēturiis: q̄ progiatue erāt, Tēplo descē, Ex loco marti cōsecrato, cāpo Martio, q̄ d̄ tēplū erat, nusq̄, n. cū populo agi licebat nisi i loco sacro: & oīs loc⁹ sacer tēplū d̄, Nec, m. Magnū fuit p̄ciū uerecūdiæ, nā sibi magno constitit: quia p̄aturam amisit: ut seruariet uerecūdiam, Aphricani, Non autem filio sed patri cuius fuerat scriba & cliens,

De Terentio Varrone, **O**nfregit rempublicam Terētius Varro Cānesis pugnæ temerario igressu. Idē delatā ab uniuerso senatu & populo dictaturā recipere non sustinēdo: pudore culpā maxia cladis redemit: effecitq̄ ut acies deor̄ ire: modestia ip̄sius moribus imputaret. Itaq̄ titulo imaginis eius speciosius n̄ recepta dictatura: q̄ aliorum gesta ascribi potest.

De Gn. Scipio, & scriba Cicereio, **N**os at̄ ad p̄clarū uerecūdiæ opus transgrediamur: magna cū inuidia fortuna p̄toris comitiis Aphricani superioris filiū Gn. Scipionē: & scribā Cicereiu in cāpū deduxerat: utq̄ nimis ipotens sermōe uulgi capebat: q̄ tātī uiri sanguinē clientelāq̄ comitali certamine cōfuderat. Cæterum crimen eius in suam laudē Cicereius cōuertit. Nam ut uidit omnibus se centuriis Scipioni anteferri: templo descendit: abiectaq̄ cādida toga: competitoris sui suffragatorem se agere cœpit: ut scilicet p̄aturam melius Aphricani memoriæ concederet: q̄ sibi uendicaret: nec & si maximo uerecūdiæ p̄ccio Scipio tūc honorem adeptus est: sed Cicereio magistratus lati sunt.

De L. Crasso, **C**ne protinus comitiis habeamus consulatū petens. M. Crassus quum oium candidatoꝝ more circum forum supplex populo ire cogere atq̄ orare ut suū sibi suffragiū p̄staret: q̄d̄ p̄fecto iēptū & idignū uidebat: & erat ut uiri patricii cogeref se subiecter plæbis hac igif uerecūdia, M. Crass⁹ nūq̄ hoc facer potuit p̄sente Scæuola focero suo hic Scæ. fili⁹ fuit, P. S. iuris piti: & ab hoc d̄ Ci. q̄ hēbat iuris ciuilibis sciētia q̄tacūq̄ foit accepisse, Ne, p. Ne statī iqt̄ rliq̄m⁹ cōicia: d̄ qb⁹ mē

OLI, Candi datogz mores **A** Cne ptin⁹. Hoc quoq̄ exēplū Ci. i li. de ora, narrat: cū mos eēt cādida toꝝ abire populū hoc ē unū, quēq̄ eor̄ q̄ suffragia dabāt māib⁹ p̄hēla re atq̄ orare ut suū sibi suffragiū p̄staret: q̄d̄ p̄fecto iēptū & idignū uidebat: & erat ut uiri patricii cogeref se subiecter plæbis hac igif uerecūdia, M. Crass⁹ nūq̄ hoc facer potuit p̄sente Scæuola focero suo hic Scæ. fili⁹ fuit, P. S. iuris piti: & ab hoc d̄ Ci. q̄ hēbat iuris ciuilibis sciētia q̄tacūq̄ foit accepisse, Ne, p. Ne statī iqt̄ rliq̄m⁹ cōicia: d̄ qb⁹ mē

OLI, **A** Cne protinus comitiis habeamus consulatū petens. M. Crassus quum oium candidatoꝝ more circum forum supplex populo ire cogere atq̄ orare ut suū sibi suffragiū p̄staret: q̄d̄ p̄fecto iēptū & idignū uidebat: & erat ut uiri patricii cogeref se subiecter plæbis hac igif uerecūdia, M. Crass⁹ nūq̄ hoc facer potuit p̄sente Scæuola focero suo hic Scæ. fili⁹ fuit, P. S. iuris piti: & ab hoc d̄ Ci. q̄ hēbat iuris ciuilibis sciētia q̄tacūq̄ foit accepisse, Ne, p. Ne statī iqt̄ rliq̄m⁹ cōicia: d̄ qb⁹ mē

tionē fecim⁹. & Maiorē ue. ac si diceret plus ueneratiōis auctoritati scæuolæ: q̄ mḡratui quē petebat p̄stitisse uidet. Ompetus at. m. De uerecūdia magni Pōpei dicit: q̄ cū acie pharsalica uict⁹ fuisset: Larissā Thesaliæ ciui

Pompetus at. m. De uerecūdia magni Pōpei dicit: q̄ cū acie pharsalica uict⁹ fuisset: Larissā Thesaliæ ciui tate se cōtulit: ubi Corneliā uxore suā tātisp locauerat dū uideret exit⁹ belli: ubi cū tot⁹ popul⁹ honoris gratia obuiā pcederet uerecūdia motus: ite inqt & istud officium p̄stare uictori. Lucāus: sed qd opus uicto populis aut urbibus inquit uictori p̄stare fidē. & Dicerē: Adulatur. Valerius indignus inquit Pōpeius uinci nisi uictus esset a Cæsare: qui tantus est imperator: ut ab illo uinci non sibi turpe fuerit.

ret: nunq̄ adduci potuit: ut id p̄sente. **Q.** Scæuola grauiſſimo & sapiētissimo uiro socero suo faceret. Itaq̄ rogabat eū ut a se dū iēpte rei iſeruiret discederet: maiorē uerecūdiā dignitatis eius: q̄ cādidæ togæ suæ respectū agēs.

De Pōpeio magno.

Pompeius at magnus pharsalica i acie uictus a Cæsare: quū postero die Larissam intraret: oppidiq̄ illius uniuersus populus obuiam ei pcessisset: ite inqt & istud officium p̄stare uictori: dicere non dignus qui uinceretur nisi a Cæsare esset su peratus: certe modestus in calamitate. Nā quia dignitate sua uti iam non poterat: usus est uerecundia.

De. C. Iulio Cæsare.

Quam p̄cipuā in. C. quoq̄ Cæsare fuisse saepe numero apparuit: & ultimus eius significauit dies: cum pluribus. n. parricidæ uiolatus mucronibus iter ipsum: & illud tēpus quo diuinus spiritus mortali secernebat a corpore: ne tribus q̄dem & uiginti uulneribus quin uerecūdiæ obsequeret abster xeri potuit: siq̄dē utraq̄ togā manu demisit: ut inferior pars corporis tecta collaberetur: in hunc modum non hoies exspirant: sed dii immortales sedes suas repetūt.

Externa De Spurina.

Quod sequitur externis adnectā: quia ante gestū est: q̄ athruriæ ciuitas dare: excellentis in ea regione pulchritudinis adolescens noie Spurina: cū mira specie cōpluriū fœminarū illustriū sollicitaret oculos: ideoq̄ uiris hac parētibus earum se suspectum esse sentiret: oris decorem uulneribus confudit: deformitatēq̄ sanctitatis suæ fidem: q̄ formam irritamentum alienæ libidinis esse maluit.

De quodā sene Atheniensi.

Athenis qdē ultimæ senectutis cū spectatum ludos i theatrū uenisset: eūq̄ nemo e ciuibus sessum reciperet: ad Lacedæmonioꝝ legatos forte peruenit: q̄ hominis ætate moti canos eius & annos assurgēdi offō uenerati sunt: sedēq̄ ei iter ipsos honoratissimo loco dederet: qd ubi fieri populus aspexit maxio plausu alienæ urbis uerecūdiā cōprobauit ferūt tunc unum e Lacedæmoniis dixisse: ergo Athenienses

quisq̄ loca occupassent totum theatrū circuibat locū quærēs: tādē uenit ad hos legatos: q̄ uiso sene assurrexere: &

Quam p̄cipuā: Iulius Cæsar q̄ primus i perator rēp. occupauit: cū in capitolio ascēdisset ubi senatus habebat & frequētissimus tāq̄ illi nouos & amplissimos honores demādatur: cōuenerat: iāq̄ parati eēt iſerectores q̄ in ei⁹ cādē cōspirauerat: ubi uidit Brutū stricto gladio i se ruētē dixisse fert: & tu fili: nā illū nō secus ac filiū dilexerat: deide togā ad talos usq̄ demisit: ne qd moriēs obscenitatis oñderet: q̄ magna fuit uerecūdia: ut et i ipa morte hōestatis memor eēt: nec illū maloḡ cōspiratio: aut uulnēꝝ atrocitas p̄uertē potuerūt ut obliuisceret uerecūdiā. Suet. Cæsar iqt: ut aiaduertit se undiq̄ strictis pugiōib⁹ peti: toga caput obuoluit simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit: quo honestius caderet etiā inferiore corporis parte uelata. & Diuinus spiritus. Quia Cæsar iter deos dicitur eē trāslatus. & Demisit: Usq̄ ad talos. & In hūc modū. Laudat Cæsarem cum assentatiōe more suo. qd. Cæsar hoc uno pereundi modo non se hominem: sed deum esse declarauit.

Quod seq̄: In gēri laude p̄dicāda modestia q̄ seq̄: cui⁹ exēplū iō dicit externis adiugēdū poti⁹ q̄ dōesticis cū tusc⁹ eēt adolescēs ille de quo loq̄: quia uerecūdiā hāc egit ille anquā tusci essent rōana ciuitate dōati. fuit at eiusmōi exēplū: qd si in xpiano adolescēte iueniret una oīum uoce laudaret. Spuria p̄statis formæ adolescēs: matronæ & uirginū oculis iſidiosus erat: q̄ sine cupiditate aspici posse uideret: tāta ei⁹ formæ uēustas: ut iā uxores & filias habētibus su spectus admodū eēt. hic ergo cū uideret se cām eē plerūq̄ dissidii iter uiḡ & uxore adeo moleste tulit. ut iſgressus cubiculū: oēs uultus orisq̄ decorē illatis uulnerib⁹ cōfuderit: & se cicatnibus aspectu deformē reddiderit: maluit deformitatem suā castitatis eē testimōiū: q̄ formā alienæ libidinis irritamētū: sūt q̄ putat hūc fuisse. Spurina Cæsaris aruspice qd mihi non placet. & Ciuitas dona: Anteq̄ ciues rōani fierēt athrurisci: nā cōstat athrurie datā aliq̄n fuisse ciuitatē. & Sollicitaret oculos q̄cunq̄ iſcederet mulieres i eū oculos cōiſciebat: & mouebat eaz̄ ai: q̄ laſciuioribus oculis eēt uiris & parētib⁹ suspectiores reddebāt: ut uersus ille. o facies oculis iſidio sa meis. & Suæ san. ut oēs crederēt eū icorruptū & nulla p̄sus libidie uexatū: qd animi p̄positū in christiano miris laudibus extolleretur.

Athenis quidam: legati lacedæmonum forte Athenis erant cum ederentur ludi: uenerunt ergo in theatrum & ipsi spectatum: & cum iā cōsedissent omnes & ludi agi cōpissent: iſgressus est theatrum senex quidam: qui cum suis uenit ad hos legatos: q̄ uiso sene assurrexere: &

OLI.

OLI.

Cæsar
ris
i mor
te uere
cūdia

OLI.

Spuri
na ado
lescens
faciem
uulne
ribus
deform
mauit

OLI.

locum ei dedere: tum athenienses plausum dedere uidentes tantam legatis inesse uerecundiam: quorum unus dixisse fertur: athenienses probe scire quid rectum sit & honestum: ceterum illud negligentia prætermittere. Cicero in Catone maiore. Memoria inquit proditum est cum athenis ludis quidam grandis natu in theatrum uenisset magno cōfessu nusq̄ ei locū datum a suis curibus: cū autē ad lacedæmonios accessisset: qui legati cum essent certo in loco confederant: consurrexerunt omnes illi dicunt & senem sessum recepisse: q̄ cū a cuncto cōfessu plausus esset multiplex datus memoriæ proditum est dixisse ex his quendā atheniensem scire q̄ recta essent: sed facere nolle,

OLI

A Placido & leui affectu: Trāsit ad Capitulū de amore cōiugali: ubi eorū: narrant exēpla q̄ insolubili iter se dilectionis nexu fuerūt ī ea sorte copulati: sed more suo laudat ī hac p̄fatiōe talē aiorū affectū. Cōcitatiorē: uehemētiorē. Legitimi amoris: Quia certa lege cōfœderati sunt uir & uxor: q̄cqd autē lege tenet legitimū dicit. Stabilitatē: q̄ nō ad tēpus amarūt & ad tēpus destiterunt. Quia excellentissima: Vere inquit ardua: q̄ quæ in aliis magna & solēnia recognoscit erubescit: si ipse mediocria nō p̄stet.

Legiti
mus;
amor

OLI

Iberius Gracchus: Cice. li. de diuina tiōe. Quid Tiberius Gracchus. P. filius qui bis cēsor & cōsul fuit: idēq̄ & sūmus augur & uir sapiēs ciuiscq̄ p̄stans. nōne ut. G. Gracchus eius filius reliquit scriptū duobus anguibus domi comprahēsis aruspices cōuocauit: q̄ cū respōdissent: si marē emisisset uxori breui tpe eē moriēdū: si fœminā ipsi: equius eē cēsuit se maturā mortē oppetere: q̄. P. Aphricāi filiā adolescentē in tēpestiua fata icurrere fœminā dimisit: ipse paucis dieb⁹ postea mortuus est. Plini. li. vii. naturalis historiæ ca. de pietate. Gracchorū inqt pater anguibus cōprahēsis in domo cū respōderetur ipsum dicturū alterius sexu interempto: immo uero inqt meū necate. Cornelia. n. iuuenis ē & parere adhuc potest: hoc est erat uxori parcere & reipublicæ cōsulere. idq̄ mox consecutū est. Obitū suū: Et ita quoq̄ fuit: nā Cornelia superioris Aphricāi filia. T. Graccho uiro suo superuixit. Itaq̄ Cornelia: Hanc ut supra diximus in ca. de reconciliatis: Gracchus post factā ad sacras mēsas recōciliationē accepit uxorem.

OLI
Ad
meti
uxor
pro ui
ro mo
ri susti
nuit

Thessaliæ rex. Admetus rex thessaliæ graui morbo iplicit⁹ p̄ legatos Apollinē de salute consuluit. Apollo respōdit ita eum uiuere posse: si quēpiā inueniret: q̄ uellet p̄ eo fata subire: tentatis igif̄ oībus p̄p̄inquis amicis: clientibus: & ipsis deniq̄ seruis sola uxor inuēta est: q̄ pro eo mori uoluerit. reprehēdit autē & quodāmodo detestaf̄ eū Valerius q̄ fidelissimæ uxori superstes eē uoluerit: fuit hæc Alcestis noīe filia Pelei patruelis Iasonis Thessaliæ regis: fœminā q̄dē formosissima ex q̄ natus est Eumelus Admeti filius q̄ ad Throīā cū aliis græcorū ducibus ueniēs. xi. p̄fuit nauibus: hæc usq̄ adeo uirū amauit: ut uoluntariā pro illo mortē suscipere nō recusauerit: de qua Seneca in Medea dixit. Cōiugis fatū redimēs Pherei uxor impedit animam marito. Ouidius libro tertio de ponto: de uxore sua dixit si mea mors redimenda foret quod abominor esset Admeti coniunx q̄ sequeris eras. Iu. in satyra: credo pudicitiam dixit: spectat subeuntem fata mariti alcestem: & similis si permutatio detur: morte uiri cupiant animam seruare catellæ: hanc Plato dicit in symposio propter hoc factum meruisse a diis immortalibus: ut ab inferis reuocaretur ad superos. Sub. maius. Apollinē

OLI

Mlior Graccho: Hic senatorius hō fuit dignitate nō mediocri: ceterū Graccho lōge īferior: cui nulla in re cōferri posse uir: nisi ī amorē cōiugali: adeo misere uxore amauit: ut audita eius morte ei diutiq̄ super se noluerit: nā sibi q̄primū pect⁹ gladio trāsfixit īpatiētia doloris quē supuēietes amici & domestici grauius castigarūt: & īceptū op⁹ exeq̄ nō pmiserūt: q̄q̄ a p̄posito deterrei: & a cōstituta ī aīo suo morte reuocaf̄ n̄ potuerūt: nā īde amoris arbitris oīb⁹ fascias dissoluit: uuln⁹ dirupit & cōstati aīo spiritū emisit. Vilior: Qui nō tātā dignitatis fuit. Iniq̄ fortunæ uictima: quīs. Sæuæ. quæ illorū amorē diremit. Impotēs pectus suum gladio percussit. Impatiens. Ocasio data: scilicet absentibus amicis. Fasciis: quibus erat alligatus.

quid rectum sit sciunt: sed id facere negligunt.

De amore coniugali. Cap. VI.

Placido & leni affectu ad æque honestū ueq̄ aliq̄to ardētiorē & concitatiorē pergam: legitimiq̄ amoris q̄si quāsdā imagines nō sine maxima ueneratiōe cōtēplandas lectoris oculis subiiciā ualēter: inter cōiuges stabilitate fidei opera p̄currēs ardua imitatu: ceteræ cognosci utilia: q̄ excellentissima animaduertine mediocria quidem præstare: rubori oportet esse.

De. T. Graccho & Cornelia eius uxore.

Iberius Gracchus anguibus domi suæ mare ac fœmina apphēsis: certior factus ab aruspice mare dimisso uxori eius: fœminā ipsi celerē obitū īstare: salutarē cōiugi potius q̄ sibi partē secutus augurii: marē necari: fœminā dimitti iussit: sustinuitq̄ in conspectu suo seipsum in interitu serpentis occidi. Itaq̄ Corneliam nescio utrum se feliciorē dixerim: q̄ talem uirum habuerit: an miseriorē q̄ amiserit.

De Admeto rege Thessaliæ.

Te thessaliæ rex Admete crudelis & diri fati crimine sub magno iudice dānatū: q̄ cōiugis tuæ fata pro tuis p̄mutari passus es eaq̄ ne tu extigueris uolūtario obitu cōsūpra: lucē ītueri potuisti: & certe prius parētū īdulgētīā tēptaueras fœmieo aīo īpar inuētus.

De. C. Plautio.

Mlior Graccho iniquæ fortunæ uictima quīs senatorii uir ordinis. C. Plautius Numida: sed in consimili amore par exemplū: morte enim uxoris audita: doloris impotēs pectus suū gladio per-